

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FILOZOFICKÁ FAKULTA
Katedra bohemistiky

**Slovesa s rozdílnou valencí
v češtině a španělštině**

(s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)

Verbs with Different Valency in Czech and Spanish Language

(with Regard to Matter of Education the Czech as a Foreign Language)

Magisterská diplomová práce

Miroslava Čechovská

Česká filologie – Španělská filologie

Vedoucí práce: doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

Olomouc 2016

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla v ní všechny použité zdroje a literaturu.

V Olomouci dne 16. dubna 2016

.....

Na tomto místě bych ráda poděkovala doc. PhDr. Boženě Bednaříkové, Dr., za cenné rady, podnětné připomínky, trpělivé čtení a vstřícnost při vedení práce.

Rovněž děkuji Mgr. Enriquemu Gutiérriz Rubiovi, Ph.D. z Katedry romanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, který mi věnoval svůj čas při jazykové kontrole tabulek.

V neposlední řadě bych ráda poděkovala Mgr. Jarmile Klusoňové (Stříteské) za ochotu, vstřícnost a hodiny strávené nad slovesnou valencí.

Obsah

1	Úvod	5
2	Vybrané teoretické názory českých a španělských syntaktiků na jev valence	8
2.1	Teoretická východiska	8
2.2	Teorie valence – <i>teoría de las valencias</i>	11
2.2.1	Dvourovinný pohled na syntax	12
2.2.2	Dominace	13
2.2.3	Intence – <i>valencia semántica</i>	14
2.2.4	Valence – <i>valencia sintáctica</i>	15
2.2.5	Rozvíjení	17
3	Zvolená slovesa	19
3.1	Kritéria výběru	19
3.2	Metodická pomůcka ke komentářům a vzorový komentář	20
3.3	Slovesa mluvení, myšlení, vnímání	26
4	Závěr	87
5	Anotace	89
6	Resumé	90
7	Seznam literatury a dalších zdrojů informací	91
7.1	Jazykovědná literatura	91
7.2	Internetové zdroje	93
7.3	Učebnice češtiny jako cizího jazyka	94
8	Přílohy	95
8.1	Tabulky	95
8.1.1	Metodická pomůcka k tabulkám a vzorová tabulka	95
8.1.2	Slovesa mluvení, myšlení, vnímání	100
8.2	Cvičení	157
8.2.1	Úvod ke cvičením	157
8.2.2	Objektový komplement v instr.: přítomnost, nebo absence předložky <i>s/se</i>	159
8.2.3	Objektový komplement v akuz.: přítomnost, nebo absence předložky <i>na</i>	160
8.2.4	Objektový komplement v gen. s předložkami <i>z, od</i> a v lok. s předložkou <i>o x de</i>	161
8.2.5	Objektový komplement v dativu x přímý objektový komplement	162
8.2.6	Sloveso reflexivní a slovesa v reflexivní formě	163
8.2.7	Specifické rozdíly ve valenci vybraných sloves	164
8.3	Seznam zkratk	166

1 Úvod

Hlavním cílem předkládané diplomové práce je srovnání valence dvaceti nejfrekventovanějších českých a španělských sloves spadajících do sémantické oblasti, kterou F. Daneš nazývá slovesa mluvení, myšlení, vnímání.¹ Zatímco v české lingvistice má valence jako základ závislostní syntaxe dlouhou tradici v oblasti popisu větné struktury, v prostředí španělském se jedná o přístup užívaný jen okrajově a úzkou skupinou lingvistů.²

Práce svou strukturou i obsahem navazuje na text *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině*³, který rozšiřuje o další jazyk, tentokrát románský – španělštinu. Aby mohla být valence sloves náležitě srovnána, byly vytvořeny tabulky, které nasbíraný jazykový materiál zpracovávají slovníkovým způsobem. Jednotlivé pozice jsou zde charakterizovány a doplněny konkrétními příklady. Slovesné predikáty v nich vystupují povětšinou v aktivním tvaru. Užití tvarů imperativních nebo infinitivních je možné tehdy, není-li valenční pole sloves redukováno. Poznatky obsažené v tabulkách posloužily k tvorbě vlastních komentářů.

Práce je rozdělena na dvě hlavní části. Teoretická část je tvořena dvěma kapitolami. Obsahem té první je nastínění valenční teorie tak, jak se vyvíjela v českém prostředí na půdě ÚJČ od vydání statě *K tzv. významové a mluvnické stavbě věci* F. Danešem a M. Dokulilem⁴ a v prostředí španělském počínaje Báezovým textem *Fundamentos Críticos de la Gramática de Dependencias*⁵. Druhá kapitola se zaměřuje na pojmový aparát spadající do valenčních teorií obou jazyků. Cílem je zde uchopení a srovnání jednotlivých termínů.

---

¹ DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 61.

² CASTELL, Andreu. La recepción de la teoría de valencias en España. *Revista de Filología Alemana*. 2009, č. 17, s. 187.

³ STRÍTESKÁ, Jarmila. *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině (s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)*. Olomouc, 2012. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

⁴ DOKULIL, Miloš a František DANEŠ. K tzv. významové a mluvnické stavbě věty. O vědeckém poznání soudobých jazyků. Praha: Academia, 1958, s. 231–246. Zdroj: SGALL, Petr. Teorie valence a její formální zpracování. *SaS*. 2000, roč. 59, s. 15–29.

⁵ BÁEZ SAN JOSÉ, Valerio: *Fundamentos Críticos de la Gramática de Dependencias*. Editorial Síntesis, Madrid 1988.

Druhá část – praktická – upíná svou pozornost ke zvoleným slovesům. Po stanovení kritérií jejich výběru následuje kapitola *Metodická pomůcka ke komentářům a vzorový komentář*. Jak už napovídá samotný název, cílem kapitoly je představení organizačního principu vnitřní výstavby komentářů. Je namístě zde zmínit, že k úplnému a správnému pochopení jejich struktury, je vhodné se nejprve seznámit s přílohovými tabulkami a s principem uspořádání jazykového materiálu, který je v nich zanesen.

Za metodickou pomůckou následují podrobné komentáře. Poznatky v nich obsažené jsou čerpány ze zmíněných tabulek v příloze, avšak z důvodu odlišných funkcí, které komentáře a tabulky plní, je odlišná i jejich organizační struktura. Na rozdíl od sémantického hlediska, které je uplatněno v části přílohové, se uspořádání komentářů řídí charakterem valenčních doplnění jednotlivých sloves. Není v tomto případě relevantní, zda obsazená valenční pozice vyjadřuje význam „A.“, nebo „B.“, ale to, jedná-li se o komplement objektový, kvalifikační, adverbialní, nebo komplement v podobě vedlejší věty či věty v přímé řeči.

Cílem práce je také ukázat, jakým dalším způsobem lze s tabulkami v příloze pracovat. Vedle tvorby komentářů mohou svým obsahem posloužit jako materiál při výuce a studiu češtiny jako cizího jazyka. V práci je proto zařazeno několik ukázkových cvičení, která upínají svou pozornost na zjištěné problematice jevy v oblasti valence. Jedná se o pouhé návrhy, proto cvičení nepokrývají veškerou problematiku.

Poslední poznámka je věnována zdrojům zkoumaného jazykového materiálu. Není-li uvedeno jinak, je zdrojem pozic českých sloves a příkladů jejich užití *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*⁶, v případě španělštiny je tímto zdrojem projekt *Alternancias de diátesis y esquemas sintáctico-semánticos del español (ADESSE)*⁷, který u každé valenční pozice vždy uvádí její sémantickou roli, syntaktickou funkci i příklady jejího užití v rámci vybraného valenčního slovesa. Protože projekt nepojímá valenci tak široce, jako je tomu u zdroje českých valenčních pozic, dochází k případům, kdy *ADESSE* doplnění, jež se vyskytuje v českém

---

⁶ SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁷ ADESSE [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/>.

valenčním slovníku, neuvádí. Bylo tak potřeba použít i jiné zdroje. Jako zásadní se jeví pro tuto práci *Corpus de Referencia del Español Actual*⁸ a paralelní synchronní korpus *InterCorp*⁹. V případě češtiny byly využívány jiné zdroje jen okrajově. Zdroji příkladů užití české pozice se staly *SSJČ*, *SSČ*, *PSJČ*¹⁰ a *Český národní korpus syn2005*¹¹. Všechny příklady užití valenčního doplnění u španělských sloves byly hodnoceny rodilým mluvčím, který působí na Katedře romanistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci a v této práci je uveden jako konzultant.

---

⁸ CREA [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/creanet.html>.

⁹ InterCorp [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupný z: <https://ucnk.ff.cuni.cz/intercorp/>.

¹⁰ Všechny přístupné na: DEBDict – obecný prohlížeč slovníků [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupný z: <http://deb.fi.muni.cz/debdict/index-cs.php>.

¹¹ Český národní korpus syn2005 [online]. [cit. 2016-04-11]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz/>.

2 Vybrané teoretické názory českých a španělských syntaktiků na jev valence

2.1 Teoretická východiska

Náplní této práce je analýza českých a španělských sloves s rozdílnou valencí, jejímž hlavním zdrojem se stal český valenční slovník¹² a projekt Univerzity ve Vigu *ADESSE*¹³. Slovník spolu s projektem vycházejí z valenčních teorií obou jazyků, které jsou na tomto místě popsány a srovnány.

Východiskem české analýzy větné struktury se stal Tesnièreův pohled na stavbu věty. Tesnière, reagující kriticky na americký strukturalismus, definuje valenci v rámci strukturální syntaxe, ale nikoli složkového, nýbrž závislostního typu. Nedostatkem, který je přítomen v autorově závislostním popisu větné stavby a který se stal podnětem bádání také českých lingvistů, je především vágní definice pojmu valence umožňující různé interpretace. Tato vágnost zároveň implikuje nemožnost určení roviny, na které je valence definována, zda na rovině formální, nebo významové.¹⁴

V českém prostředí jsou Tesnièreovy myšlenky rozpracovávány od konce 50. let, kdy vyšla průkopnická stať Františka Daneše a Miloše Dokulila (1958)¹⁵, která přispěla ke krystalizaci pojetí valence jakožto vlastnosti jak jazykové formy, tak jazykového významu.¹⁶

V 60. a 70. letech vzniká na půdě Ústavu pro jazyk český (ÚJČ) teorie dvourovinné valenční syntaxe (DVS), zakládající se na funkčním pojetí načrtnutém Mathesiem. Podle něho je základem syntaxe usouvztažňovací a zároveň větotvorný akt, opírající se o predikaci. Dle Danešovské teorie se věta chápe jako jednotka jazykového systému, jako relační struktura založená na větném vzorci. Větná syntax

---

¹² SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

¹³ ADESSE (*Alternancias de diátesis y esquemas sintáctico-semánticos del español*) je projekt, jenž si klade za cíl zařadit slovesné predikáty do jednotlivých sémantických okruhů a popsat z hlediska valence jejich syntaktické a sémantické charakteristiky. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/>.

¹⁴ KARLÍK, Petr. Od Tesnière k...?. *SPFFBU*. 2000, roč. 49, s. 32.

¹⁵ DOKULIL, Miloš a František DANĚŠ. K tzv. významové a mluvnické stavbě věty. O vědeckém poznání soudobých jazyků. Praha: Academia, 1958, s. 231–246. Zdroj: SGALL, Petr. Teorie valence a její formální zpracování. *SaS*. 2000, roč. 59, s. 15.

¹⁶ KARLÍK, Petr. Od Tesnière k...?. *SPFFBU*. 2000, roč. 49, s. 33.

v rámci modelu DVS je pak souborem těchto větných vzorců, za jejíž centrální, organizující složku je považováno sloveso v určitém tvaru (VF) ve funkci predikátoru, neboť právě slovesa jsou nositeli valence – poutají k sobě určitý počet tvarů jiných slov. O centrální pozici slovesa se opírá jednak rovina formálně-gramatická, jednak rovina sémantická. Na rovině formálně-gramatické slovesa ve tvaru VF mají schopnost vyžadovat doplnění svých valenčních pozic výrazy určité slovnědruhové příslušnosti a určitého tvaru, na rovině sémantické slovesný význam (predikát) implikuje počet sémantických pozic spjatých s určitou syntakticko-sémantickou funkcí.¹⁷

Výsledkem soustavného výzkumu české syntaxe a studia gramatické stavby věty byl vznik práce *Větné vzorce v češtině* F. Daneše, Z. Hlavsy a jejich spolupracovníků z ÚJČ. V díle je podrobena syntakticko-sémantické analýze 300 nejfrekventovanějších sloves ve funkci predikátorů. *Větné vzorce v češtině* spolu s *Teoretickými základy synchronní mluvnice spisovné češtiny, Větou a textem* a s pracemi M. Grepla a P. Karlíka, pojednávající o hierarchizaci sémantické struktury věty, daly vzniku třetímu svazku akademické *Mluvnice češtiny*.¹⁸ Ta charakterizuje větu jako stupňovitou relační strukturu zakládající se na vzájemných vztazích svých členů. Zdůrazňuje, že strukturu syntaktických jednotek lze analyzovat na rovině formální a sémantické, přičemž rovina významů je určující.¹⁹

Na půdě ÚJČ vznikly také valenční slovníky²⁰, které vychází ze stejných teoretických východisek jako výše uvedené práce.

V rámci španělské lingvistiky se Tesnièreovy myšlenky objevily poprvé v roce 1988, o více než 30 let později než v prostředí českém, v souvislosti s vydáním knihy *Fundamentos Críticos de la Gramática de Dependencias* Valeria Báeze San Josého.

---

¹⁷ KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Jana PLESKALOVÁ.: *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Lidové noviny, 2002, s. 118.

¹⁸ HIRSCHOVÁ, Milada. Třetí svazek akademické Mluvnice češtiny. *Naše řeč*. 1989, roč. 72, č. 4, s. 188.

¹⁹ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 9.

²⁰ SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.; SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovesa pro praxi: valenční slovník nejčastějších českých sloves*. Praha: Academia, 1997.

Báez zde tlumočí Tesnièreův pohled na strukturu věty, který opatřuje kritickým komentářem. Hlavní problém opět spatřuje v nejasném umístění valence v rámci jazykových rovin. Poté je převážná část věnována úvahám o závislostním popisu větné struktury tak, jak se vyvíjel v kontextu německé lingvistiky.²¹ Báezův text neobdržel výraznějších ohlasů, čehož je důkazem absence závislostního popisu větné stavby v dílech tak významných, jakými jsou *Gramática de la lengua española*, vypracovaná jazykovědci na půdě Španělské královské akademie (*Real Academia Española*), nebo *Gramática de la lengua española* Juana Alciny a Josého Manuela Blecuy.²²

Dalšího zpracování se dočkala valence v 90. letech, a to díky skupině lingvistů působících na Univerzitě v Santiagu de Compostela. Nejvýraznější osobností *Grupo de Sintaxe de Español*²³ je José María García-Miguel, který myšlenky německých lingvistů aplikuje na španělský jazyk. Výsledkem jeho soustavné práce je projekt *ADESSE*, který se stal zdrojem pro srovnání slovesné valence v této práci.

---

²¹ BÁEZ SAN JOSÉ, Valerio. *Fundamentos Críticos de la Gramática de Dependencias*. Madrid: Editorial Síntesis, 1988, s. 11–144.

²² CASTELL, Andreu. La recepción de la teoría de valencias en España. *Revista de Filología Alemana*. 2009, č. 17, s. 185.

²³ Členy této skupiny jsou např. Victoria Vázquez Rozas, Elena Rivas, Guillermo Rojo a další.

2.2 Teorie valence – *teoría de las valencias*

Pro pochopení teorie ve španělském prostředí je užitečné uvést definici valence, s jakou se setkáváme v české a španělské lingvistice, a tyto definice vzájemně porovnat. *Mluvnice češtině* definuje valenci jako „schopnost dominujícího členu vyžadovat jistý počet dominovaných, valenčních členů, zpravidla též v jistých tvarech, a je projevem jeho intence na rovině gramatické formy.“²⁴ Dominace je tak vztahem, který podmiňuje valenci. Její přítomnost je vlastní jak rovině sémantické, kde se projevuje v podobě intence, tak rovině formálně-gramatické, projevující se jako valence. Dominujícím členem se v rámci závislostní syntaxe rozumí zpravidla predikát. Ten je na rovině sémantické představován významem příslušného slovesa, na rovině formálně-gramatické se jedná o jazykovou jednotku, která vystupuje v podobě některého ze svých finitních tvarů.²⁵

Las relaciones gramaticales entre predicado y participantes popisují valenci obdobným způsobem. „Valencia es la capacidad que tiene el núcleo de una construcción de combinarse con otras unidades para formar la unidad en la que se integra.“²⁶ I přesto, že v definici není explicitně vyjádřeno, na kterých rovinách se valence projevuje, je z výkladu autora zřejmé, že také on počítá jednak s rovinou hloubkovou (*nivel profundo*) a jednak povrchovou (*nivel superficial*).²⁷ Řídícím členem (*el núcleo*) je v rámci *gramática de valencias* opět predikát (*predicado*) vyjádřen slovesným tvarem.²⁸

---

²⁴ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 18.

²⁵ V případě sémantického predikátu analytického je význam tohoto predikátu vyjádřen na rovině gramatické formy slovesem a dalším větným členem jmenné povahy. Zdroj: DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 21–22.

²⁶ Česky: Valence je schopnost řídícího členu vyžadovat přítomnost členů jiných, se kterými tvoří ucelenou jednotku. Zdroj: GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 19. Překlad: MČ.

²⁷ GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 11–127.

²⁸ GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 19.

Valence je vlastností především slovesných predikátů, avšak její výskyt je možný také u jiných slovních druhů. Pro účely této práce, která komparuje valenci českých a španělských sloves, bude od problematiky valence jiných slovních druhů odhlédnuto.

2.2.1 Dvourovinný pohled na syntax

Lingvisté následující pojetí syntaxe vypracované v ÚJČ pod vedením F. Daneše pracují při popisu větné struktury s dvěma rovinami, mezi nimiž existuje vzájemný vztah.

Pro rovinu hloubkovou (sémantickou) se stává klíčovým slovesný význam (predikát), který svou intencí implikuje ve svém intenčním poli (IP) sémantické pozice, jež jsou obsazovány jednotlivými participanty²⁹, vystupujícími v různých sémantických rolích. Sémantický větný vzorec (SVV) je pak znázorněním intenčního pole daného predikátu.

Na rovině povrchové, rovině výrazových prostředků, sloveso (predikátor)³⁰ ve tvaru VF vyžaduje obsazení svých valenčních pozic syntaktickými jednotkami určitého slovního druhu a tvaru. Tyto valenční pozice pak tvoří valenční pole (VP) příslušného predikátoru. Znázorněním valenčního pole slovesa v tvaru určitém (tedy VF) vzniká gramatický větný vzorec (GVV).

Výsledkem bádání španělských lingvistů v historii závislostní syntaxe, vyvíjející se v kontextu německé lingvistiky, se stalo nazírání na větu jako na vícevrstvý celek, jenž je tvořen rovinou hloubkovou (*nivel profundo*) a povrchovou (*nivel superficial*).³¹ Pohled na větu z hlediska její strukturace je tak v českém a španělském prostředí shodný.

---

²⁹ M. Grepl a P. Karlík operují v případě sémantických pozic s termínem aktanty. Zdroj: GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba češtiny*. Olomouc: Votobia, 1998, s. 29.

³⁰ Autoři *Větných vzorců v češtině* a *Skladby češtiny* upozorňují na rozdíl mezi slovesem a predikátorem, který spočívá v možné existenci rozdílných GVV v rámci jednoho slovesa. Jinými slovy řečeno, jedno sloveso mívá zpravidla více významů. Tyto významy jsou představovány jednotlivými predikátory. Zdroj: DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 61.; GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba češtiny*. Olomouc: Votobia, 1998, s. 27.

³¹ LEZCANO, Emma. Una aproximación a la gramática de valencias. *Lenguaje y textos*. 1994, č. 6, s. 165.

Pro *nivel profundo*, nazývaný též *nivel semántico*³², se stává relevantním význam slovesa ve funkci predikátu. Tento význam otevírá sémantické pozice, jež jsou obsazovány aktanty (*actantes*). Každý *actante* je pak charakteristický svou sémantickou rolí (*papel semántico*).³³ *Predicado* spolu s *actantes* vytváří SVV (*esquema semántico*).

Na rovině povrchové (*nivel superficial*)³⁴ není určující význam jazykových jednotek, náležející do roviny hloubkové, nýbrž jejich formální vyjádření. Tyto jazykové jednotky spolu se slovesem tvoří na rovině povrchové GVV (*esquema sintáctico*).

Obě teorie uvádějí, že mezi členy povrchové a hloubkové struktury neexistuje vztah vzájemně jednoznačného přiřazení. Při studiu korelace obou rovin je častokrát přítomna polysémie, kdy jeden GVV může být zobrazením několika různých struktur intenčních, nebo naopak synonymie, pro kterou platí, že jedna sémantická struktura je vyjádřena na rovině povrchové několika GVV.³⁵

2.2.2 Dominace

Organizace skladebních členů do syntaktických vztahů je základem přemýšlení o stavbě věty v české i španělské valenční tradici. Tyto skladební vztahy jsou v zásadě dvojího typu, může jít o dominaci, či zmnožení. V kontextu valence je zásadním vztahem dominace, na základě které je vybudována hierarchická strukturovanost věty. Principem tohoto vztahu je výskyt syntaktického členu dominovaného, jehož užití je podmíněno přítomností členu dominujícího. V rámci slovesné valence, kdy je

---

³² GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, Salvador. Gramática y modificaciones valenciales. KAILWEIT, Rolf a Martin HUMMEL. *Semantische Rollen*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2004, s. 143–167.

³³ GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 19–26.

³⁴ U některých autorů *nivel formal*. Zdroj: GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, Salvador. Gramática y modificaciones valenciales. KAILWEIT, Rolf a Martin HUMMEL. *Semantische Rollen*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2004, s. 143–167

³⁵ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 34.; GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, Salvador. Gramática y modificaciones valenciales. KAILWEIT, Rolf a Martin HUMMEL. *Semantische Rollen*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2004, s. 143–167.

dominující člen představen slovesným predikátem, lze identifikovat dominaci na rovině formálně-gramatické, která je projevem vztahů roviny sémantické.³⁶

Základem hierarchizace členů větné struktury ve španělské teorii se opět stává vztah existující mezi členem dominujícím (*regente*) a dominovaným (*regido*).³⁷ Samotný vztah mezi členy však explicitně pojmenován není.

2.2.3 Intence – *valencia semántica*

Intencí, spadající do roviny významové struktury věty, se rozumí schopnost slovesného predikátu vytvářet prázdná sémantická místa (pozice), jež jsou obsazována participanty. Tyto participanty jsou nositeli větnésémantických funkcí (rolí) a tvoří relační sémantickou strukturu predikátu, neboli jeho intenční pole (IP).³⁸

Participanty z hlediska jejich postavení vůči predikátu lze dělit na levointenční a pravointenční. Zatímco na rovině výrazových prostředků je levovalenční pozice predikátoru obsazována subjektem, na rovině významové charakterizovat levointenční participant je prací nesnadnou. Důvodem je množství rolí, které může zastávat (agens, patiens v pasivních konstrukcích). Pravointenční pozice jsou pak ty, kterým na rovině formálně-gramatické odpovídají členy v pozici jiné než subjektové.³⁹

Španělská valenční terminologie pojem intence nezavádí. Pro vlastnost sémantického predikátu poutat k sobě určitý počet *actantes* (popř. *argumentos*) užívá termínu *valencia semántica*. Každý *actante* zastává *papel semántico*, který je určován významem predikátu (*predicado*). Termínu *participante* je užíváno pro takové *actantes*, jejíž vztah s predikátem je nejtěsnější.⁴⁰

---

³⁶ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 15–18.

³⁷ GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 18.

³⁸ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 29–34.

³⁹ DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 51.

⁴⁰ Za *participantes* jsou ve španělštině tradičně považovány *actantes* v pozici subjektu (*sujeto*), přímého objektu (*complemento directo*) a nepřímého objektu (*complemento indirecto*). Zdroj: GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 41–46.

2.2.4 Valence – *valencia sintáctica*

Počet syntaktických rovin, jejich chápání a interpretace pojmu intence jsou v obou teoriích pojímány shodným způsobem. Výjimkou tak není ani pohled na valenci spadající do roviny formálně-gramatické.

Valenci se v českém pojetí rozumí „schopnost určitých lexikálních jednotek vázat na sebe jistý počet syntaktických pozic, determinovaný počtem sémantických aktantů, a to v jistých morfologických formách.“⁴¹ Těmito lexikálními jednotkami jsou povětšinou plnovýznamová slovesa ve tvaru určitém⁴², která plní ve větě funkci predikátoru, na němž je zbudována větná struktura.⁴³ Syntaktické pozice, větné nebo nevětné, vyžadované valenčním potenciálem slovesného predikátu tvoří jeho valenční pole (VP).⁴⁴ Tyto pozice vzhledem k organizujícímu centru nejsou stejně závažné. Nejvýše postavený je subjekt ve tvaru nominativu, levovalenční doplnění slovesa. Ostatní valenční pozice jsou pravovalenční. *Mluvnice češtiny a Skladba češtiny* nazývají tato valenční doplnění komplementy, *Větné vzorce* pracují s termínem členy. Komplementy lze dále třídit na předmětné, vyjádřené prostým nebo předložkovým pádem syntaktického substantiva, adverbialní, vyjádřené adverbium nebo předložkovým pádem, a kvalifikační, které jsou obsazovány výrazy substantivními, adjektivními nebo zájmennými.⁴⁵

Součástí větné stavby jsou členy s různě pevným vztahem vzhledem k predikátoru. Daneš s Hlavsou pracují při analýze větných členů s dvojicí protikladů – obligatorní x neobligatorní, konstitutivní x nekonstitutivní, přičemž konstitutivnost

---

⁴¹ GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba češtiny*. Olomouc: Votobia, 1998, s. 45.

⁴² Vedle slovesných predikátů jsou nositeli valence také některá substantiva nebo adjektiva. Zdroj: DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 34.

⁴³ DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 47–48.

⁴⁴ Plně rozvinutý valenční potenciál je přítomen u predikátorů v aktivních tvarech finitních. Zdroj: DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 48.

⁴⁵ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 28.

je obligatornosti nadřazena.⁴⁶ Užitím protikladů dochází autoři k diferenciaci členů obligatorních, potenciálních a fakultativních.

Obligatorní členy jsou vždy konstitutivní, mají tedy distinktivní platnost. Absencí těchto členů není naplněn valenční potenciál slovesa a vzniká gramatický nesprávná věta. Pozice povahy nekonstitutivní – fakultativní – jsou do základního schématu větné struktury zaváděny na základě procesu rozvíjení. Jejich úkolem bývá ukotvení výpovědi v čase a prostoru, proto výrazy zaplňující tyto pozice bývají především rázu adverbialního.⁴⁷ Avšak nazývat tyto členy fakultativními lze pouze z hlediska celkové struktury věty. Jejich přítomnost může být totiž podmíněna členem dominovaným predikátem. Tím se výraz dominovaný stává dominujícím vůči výrazu, který na něm závisí. Tento „člen větného členu“ je označován autory *Mluvnice češtiny* za suplement.⁴⁸ Třetí skupinu představují pozice potenciální. Jedná se o členy povahy valenční, jejich realizace na rovině formálně-gramatické však není v jistých případech nutná. Nerealizace je možná tehdy, jestliže se její obsazení vyrozumívá z kontextu nebo je-li spojena s významem všeobecnosti.⁴⁹

Přístup španělských autorů k pojmu valence (*valencia sintáctica*) je v zásadě totožný.⁵⁰ „El concepto de valencia se asocia con el número de huecos abiertos por un predicado para ser ocupados por categorías sintácticas y elementos léxicos.“⁵¹ Tyto

---

⁴⁶ Jen členy konstitutivní mohou být obligatorními, neboli obligatornost implikuje konstitutivnost.

Zdroj: DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 64.

⁴⁷ Nelze však tvrdit, že všechna okolnostní určení jsou fakultativní. Příkladem tohoto tvrzení jsou predikátory, které ve svém valenční poli implikují adverbialní určení místa. Zdroj: DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 64.

⁴⁸ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 36–40.

⁴⁹ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 25–26.; DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 61–69.; GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba češtiny*. Olomouc: Votobia, 1998, s. 45–47.

⁵⁰ Rozdíl se nalézají pouze v pojmovém aparátu obou valenčních teorií.

⁵¹ Česky: Valence je spojována s množstvím prázdných míst otevíraných predikátem, které jsou obsazovány lexikálními jednotkami v jistých tvarech. Zdroj: GARCÍA-MIGUEL, José María. *Lingüística de corpus y valencia verbal*. MOSKOWICH-SPIEGEL FANDIÑO, Isabel a Begoña CRESPO. *Encoding the Past, Decoding the Future: Corpora in the 21st Century*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2012, s. 33. Překlad: MČ.

huecos jsou obsazovány *actantes*, jež vystupují v různých syntaktických funkcích.⁵² Zvláštní postavení v rámci *actantes* zaujímá *sujeto*, vytvářející s *predicado* specifický vztah zvaný *concordancia*. Také španělská valence pracuje s pojmem komplement. Zatímco v české terminologii je tento pojem vyhrazen pro pravovalenční doplnění slovesa, španělským *complemento* označuje García-Miguel všechny členy větné struktury, valenční i nevalenční.⁵³

Esquema sintáctico je tvořeno pouze pozicemi valenčního pole predikátu, avšak součástí větné struktury mohou být pozice další. Podle španělských autorů lze větné členy rozdělit do dvou skupin, *complementos argumentales*, v rámci kterých se rozlišují *complementos obligatorios* a *complementos potenciales*⁵⁴, a *complementos adjuntos*, stojící mimo slovesný *potencial valencial*.⁵⁵ Nazírání na problematiku větných členů je tak v českém i španělském prostředí totožné.

V kontextu syntaktické valence je nutné pohovořit o rozdílném chápání termínu suplement. V *Mluvnici češtiny* se tento pojem stává synonymem pro větný člen fakultativní, tedy nevalenční. Naopak García-Miguel pojednává o suplementu v rámci členů valenčních. Označuje jím *complemento argumental* předložkové povahy (*complemento preposicional*), který je vyžadován významem predikátu.

2.2.5 Rozvíjení

V souvislosti s hierarchizací větných pozic bylo konstatováno, že součást věty tvoří i takové členy, které slovesný predikát ve svém valenčním poli nevyžaduje. Tyto členy, zvané suplementy, jsou vkládány do větného schématu na základě pravidel rozvíjení a jejich dominujícím členem je člen jiný nežli predikát. Východisko pro

---

⁵² Termín *actante* je ve španělské teorii přítomen v obou syntaktických rovinách. V rámci *nivel profundo* odkazuje k pozicím, jež jsou vyžadovány významem slovesného predikátu, v případě *nivel superficial* pak k lexikálním jednotkám určitého tvaru a slovnědruhové platnosti.

⁵³ GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 34–39.

⁵⁴ *Las relaciones gramaticales* užívají označení *actantes facultativos*. Zdroj: GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995, s. 84–87.

⁵⁵ CASTELL, Andreu. La recepción de la teoría de valencias en España. *Revista de Filología Alemana*. 2009, č. 17, s. 183–204; GARCÍA-MIGUEL, José María. Potencial valencial y tipología de argumentos. CASTELLÓN, Irene a Ana FERNÁNDEZ. *Perspectivas de análisis de la unidad verbal*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2007, s. 21–33.

rozvíjecí operaci může představovat základová větná struktura (ZSV)⁵⁶ nebo struktura již rozvitá.⁵⁷

Španělské práce o slovesné valenci směřují hlavní pozornost k členům, které jsou součástí základové větné struktury. Způsob vkládání větných členů nekonstitutivních obsahem textů nebývá. Proto proces rozvíjení není prozatím ve španělské valenci nijak pojmenován ani definován.

---

⁵⁶ Základovou větnou strukturou se rozumí predikát spolu s větnými členy, jež jsou predikátem vyžadovány. Zdroj: DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 21.

⁵⁷ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 36–39.

3 Zvolená slovesa

3.1 Kritéria výběru

Zdrojem výběru zkoumaného materiálu se stala diplomové práce *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině* J. Stříteské, na kterou tento text navazuje a kterou rozšiřuje o další jazyk – španělštinu. Stříteská vybrala padesát nejfrekventovanějších valenčních sloves⁵⁸, která následně rozřídila na základě podobných znaků do jednotlivých sémantických skupin podle Danešovy sémantické typologie predikátů. Tak došlo k rozlišení sloves pohybu, manipulování, sloves s obecným významem změny, obecně pojatých a elementárních dějů a sloves mluvení, myšlení, vnímání. Právě poslední uvedená skupina, která je zároveň nejpočetnější (celkem dvacet členů), je vybrána jako zkoumaný materiál v této práci.

Pro slovesa, která do této skupiny náleží, je typické především to, že v jejich valenčním poli vystupuje participant, který Daneš označuje za „informaci“ – jedná se o myšlenkové obsahy, jež jsou předmětem řečové situace. Mezi nejčastější vyjádření této informace patří vedlejší věta spojková, vztahná a věta v přímé řeči, dále objektové komplementy nepředložkové nebo s předložkou.⁵⁹ Toto tvrzení dokládají i samotné zdrojové tabulky a komentáře, které jsou součástí vlastního textu.

Z hlediska formálního se ve všech případech jedná o predikáty syntetické, tedy takové, kdy „sémantický predikát představuje na rovině syntaktické formy sloveso samo.“⁶⁰ Slovesa vystupují ve většině případů v aktivním tvaru. Výskyt forem imperativních a infinitivních je možný, ale pouze tehdy, není-li redukováno valenční pole sloves. Dále není rozlišováno mezi reflexivní a nereflexivní formou slovesa, neboť ani frekvenční slovník takto nečiní. Je potřeba také zmínit, že stranou zůstává ponechána problematika vidových dvojic. Určování vidu je sice v obou jazycích založeno na opozici dvou základních aspektových významů – význam perfektivnosti

---

⁵⁸ Informace byly čerpány z: JELÍNEK, Jaroslav, Josef Václav BEČKA a Marie TĚŠITELOVÁ. *Frekvence slov, slovních druhů a tvarů*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1961.

⁵⁹ DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981, s. 149–164.

⁶⁰ DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987, s. 22.

a imperfektivnosti, avšak k jejich vyjádření existují v obou jazycích prostředky, jež nejsou totožné.⁶¹

3.2 Metodická pomůcka ke komentářům a vzorový komentář

Vznik komentářů k české a španělské slovesné valenci není možný bez tabulek, které jsou součástí příloh této práce a které údaje uvedené ve valenčním slovníku⁶² a projektu *ADESSE* přehledně zpracovávají. Pro správné pochopení komentářů, je v následujících odstavcích věnována pozornost popisu jejich organizace a vnitřního členění. K textu je připojen i vzorový komentář, který psané slovo doprovází.

Stejně jako v práci *Slovesa s rozdílnou valenci v češtině a slovinštině* není v tomto případě organizačním principem sémantika sloves, ale důraz je kladen na charakter samotných doplňení. Ta nejsou komentována náhodně, nýbrž na základě hierarchie, která je stanovena následujícím způsobem – prvními komentovány doplňeními jsou komplementy objektové, následují kvalifikační, adverbialní, dále doplňení v podobě vedlejší věty a věty v přímé řeči. Označení vedlejších vět je převzato z českého valenčního slovníku⁶³. V případě věty spojkové je uvedena příslušná spojka, jedná-li se o větu vztaznou, nese česká pozice označení „Vvzt“, španělská *oración relativa* je zkrácena na „Or“. Protože český valenční slovník poměrně často uvádí i vazby fakultativní, a to tehdy, „jestliže by použití toho kterého slovesa bez příslušné vazby bylo příznakové, nikoli běžné,“⁶⁴ je na všechna doplňení, která jsou převzata ze slovníku, pohlíženo jako na komplementy slovesa.

V rámci objektových komplementů stojí nejvýše varianty nepředložkové, které jsou následovány těmi předložkovými. Zároveň ke stanovení jejich pořadí je přihlíženo i k frekvenci, s jakou dané sloveso doplňují. Ta je stanovena součtem výskytu komplementu ve všech sémantických okruzích slovesa. Nejsou opomenuty

---

⁶¹ Podrobněji o problematice vidu viz ZAVADIL, Bohumil a Petr ČERMÁK. *Mluvnice současné španělštiny*. Praha: Karolinum, 2010.; TOBÓN DE CASTRO, Lucía a Jaime RODRÍGUEZ. Algunas consideraciones sobre el aspecto verbal en español. *Thesaurus*. 1974, roč. 39, s. 34–47.

⁶² SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶³ SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶⁴ SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005, s. 8.

ani případy, kdy sloveso obsazuje ve svém valenčním poli objektový komplement spolu s dalším členem. Tato druhá doplnění jsou opět řazena podle jistého klíče. Jako první jsou uvedeny komplementy objektové, následují kvalifikační, adverbialní, vedlejší věty a věty v přímé řeči. U některých sloves si objektové komplementy žádají dvou samostatných komentářů, neboť jejich zastoupení ve valenčním poli slovesa je natolik bohaté, že jeden komentář by působil nepřehledně. Každá tabulka je vždy doprovázena slovním komentářem.

Následující oddíl je věnován komplementům kvalifikačním, je-li tato pozice příslušným slovesem obsazována. Princip řazení doplnění je stejný jako u valenčních členů objektových. Nejprve jsou uváděny ty kvalifikační komplementy, jež vyjadřují význam slovesa bez dalších členů, poté je pozornost přesunuta k vícečlenným doplněním. Vystupuje-li kvalifikační komplement ve valenčním poli slovesa spolu s komplementem objektovým, je tato skutečnost podrobněji komentována právě v oddílu objektových komplementů. V této části je na tento jev pouze upozorněno.

Obsahem dalšího komentáře jsou komplementy adverbialní, kde je situace obdobná jako u výše zmíněných částí. Je-li valenční člen adverbialní povahy komentován v souvislosti s doplněními objektovými nebo kvalifikačními, je zde na něj pouze upozorněno v rámci slovního komentáře. V opačném případě je adverbialní člen zasazen do tabulky a řádně okomentován v textu, který tabulku doprovází. Organizační princip komentářů valenčních doplnění, jež mají podobu vedlejší věty nebo věty v přímé řeči, je totožný jako u předcházejících oddílů.

Pokud jde o strukturu samotných tabulek, je každá z nich tvořena devíti sloupci. V prvním z nich je kapitálou označen sémantický okruh, do kterého valenční pozice náleží. Slovně je pak význam charakterizován v komentáři pod tabulkou, kde je zvýrazněn kurzívou. Je-li pozice společná většímu počtu sémantických okruhů, uspořádání se řídí abecedním pořadím.

Číslice a písmeno v druhém a pátém sloupci označují pořadí pozice v rámci jedné kategorie. Nese-li označení „1a“, jedná o první uvedenou pozici v dané kategorii českého slovesa, má-li podobu „1b“, jedná se o první uvedenou pozici v dané kategorii slovesa španělského. Postupuje-li se v tabulce v případě obou jazyků směrem doprava, následuje charakterizace dané pozice. Z důvodu přehlednosti je uváděna pozice charakterizující pouze osobu nebo věc. Výjimku představují španělské přímé

a nepřímé objektové komplementy a jejich české protějšky, kde příznak životnosti je určující pro distribuci španělské předložky „a“. Podrobněji je tato problematika komentována v rámci metodické pomůcky ke zdrojovým tabulkám, které jsou součástí příloh.

Další sloupec české i španělské části je rezervován pro příklady užití dané pozice. Také ty jsou zredukovány na minimum z důvodu úspornosti a přehlednosti. Protože organizačním principem tabulek je charakter slovesných doplnění, jsou tyto pozice v příkladech podtrženy. K lepšímu pochopení ekvivalence a rozdílu českých a španělských doplnění jsou příklady užití španělské pozice přeloženy do češtiny v poznámkovém aparátu pod čarou. Prameny, z kterých byly příklady čerpány, jsou uvedeny u zdrojových tabulek v přílohách.

V tabulkách jsou poměrně často zastoupena slovesná doplnění spadající do sémantických okruhů s označením $X_{1,2,3...}$ a $Y_{1,2,3...}$. Významy „X“ jsou schopna vyjádřit pouze česká slovesa, významy „Y“ jen ta španělská. Dochází také k situacím, kdy sémantický okruh je společný oběma slovesům, avšak obsazená pozice slovesa jednoho z jazyků nemá v tom druhém svůj ekvivalent. Tato skutečnost je vyjádřena vynecháním místa v řádku na španělské nebo české straně. Objevují se i případy, kdy české nebo španělské sloveso disponuje více způsoby, jak danou skutečnost vyjádřit. Například označením 1.1a, 1.2a, 1b je vyjádřeno, že čeština má dvě možnosti ztvárnění skutečnosti, španělština pouze jednu. Nastat může i situace opačná.

Šedé pruhy nemají v tabulkách jinou funkci než tu, že přispívají ke zpřehlednění obsahu tabulek.

K tabulce náleží také slovní komentář, kde jsou verbalizovány poznatky v ní obsažené. Každá obsazená pozice spadající do dané kategorie je v komentáři charakterizována a zařazena do příslušného sémantického okruhu. Zároveň je v textu ke každé pozici v tabulce odkázáno pomocí poznámky v závorce. Text komentuje případy, kdy si pozice vzájemně odpovídají, kdy se liší, dále upozorňuje na takové, kdy sloveso jednoho jazyka je schopno určitou pozici obsadit, sloveso toho druhého nikoli. Také si všímá sémantických okruhů, které nejsou oběma slovesy sdíleny. Za komentáři, jež se věnují jednotlivým kategoriím zvlášť, je umístěno vždy shrnutí. To celou problematiku doplnění daného slovesa pojímá obecněji.

Vzorové tabulky s komentáři.

české sloveso / španělské sloveso

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

C. ⁶⁵	1a ⁶⁶	někomu ⁶⁷	Česká věta demonstrující pozici českého slovesa.	1b ⁶⁸	a alguien ⁶⁹	Španělská věta demonstrující pozici španělského slovesa s odkazem na překlad do češtiny pod čarou. ⁷⁰
E.	2a	někomu ⁷¹		2b	a alguien	
A.	3a	k někomu		3b	a alguien	
A.	4a	někoho k někomu ⁷²		4b	a alguien algo	
C.	5a	někomu někam		5b	a alguien a un lugar	
C.	6a	někomu nějak		6b	a alguien de un modo	
A.	7a	někomu + přímá řeč		7b	a alguien + estilo directo	
A.	8a	někomu, aby		8b	a alguien que	
B.	9a	někoho ⁷³		9b	a alguien	
A.	10a	někoho nějakým ⁷⁴				

Komentář se postupně vyjadřuje ke všem pozicím, které tabulka obsahuje. Pojmenovává sémantické okruhy, do kterých pozice náleží. Pro přehlednost je vždy na každou pozici v tabulce odkázáno pomocí označení v závorce. Pracuje-li se se

⁶⁵ Označení společného sémantického okruhu.

⁶⁶ Označení první pozice obsazené českým slovesem.

⁶⁷ Příklad české pozice komplementu objektového, v tomto případě se jedná o objektový komplement v nepředložkovém dativu.

⁶⁸ Označení první pozice obsazené španělským slovesem.

⁶⁹ Příklad španělské pozice komplementu objektového, v tomto případě se jedná o (ne)předložkový nepřímý objektový komplement.

⁷⁰ Překlad španělské věty do češtiny.

⁷¹ Příklad české pozice objektového komplementu, která je shodná s pozicí 1a. Na základě abecedního řazení označení sémantického okruhu byla umístěna na druhé místo.

⁷² Příklad, kdy je valenčního pole slovesa obsazováno dvěma objektovými komplementy. Jedná se o objektový komplement v dativu s předložkou s a komplement v nepředložkovém akuzativu.

⁷³ Příklad dalšího objektového komplementu, který sloveso doplňuje samostatně. Jedná se o nepředložkový akuzativ.

⁷⁴ Příklad, kdy je pozice ve společném sémantickém okruhu vyjádřena pouze českým slovesem.

vzorovou tabulkou, komentována by zde byla pozice obsazovaná objektovým komplementem v dativu. Poukázáno by bylo na možnost doplnění uvedené valenční pozice dalšími členy a na výskyt českého dativního členu spolu s předložkou „k“. Stranou by nezůstala ani poslední uvedená pozice v tabulce, kterou je schopno otevřít pouze české sloveso.

II. Komplementy kvalifikační a další komplementy v jednom VP

D.	1a	nějaký	Česká věta demonstrující pozici českého slovesa.	1b	pred.adj.	Španělská věta demonstrující pozici španělského slovesa s odkazem na překlad do češtiny pod čarou. ⁷⁵
D.	2a	nějaký někde		2b	pred.adj + en un lugar	

Zde se jedná o komentář, který se věnuje komplementům kvalifikačním. V tabulce jsou obsaženy ty komentáře, jež nejsou součástí tabulky komplementů objektových. Slovní komentář by na tato doplnění upozornil, ale podrobněji by se jimi nezaobíral, neboť tak bylo učiněno výše.

III. Komplementy adverbiální a další komplementy v jednom VP

C.	1a	někam	Česká věta demonstrující pozici českého slovesa.	1b	a un lugar	Španělská věta demonstrující pozici španělského slovesa s odkazem na překlad do češtiny pod čarou. ⁷⁶
C.	2a	někde		2b	en un lugar	
Y.⁷⁷				3b	en un lugar	

Obsahem tohoto komentáře jsou komplementy adverbiální, a to opět pouze ty, které nebyly komentovány výše. Pozornost by byla věnována především poslední uvedené pozici v tabulce, kterou otevírá jen španělské sloveso ve významu, který je vlastní pouze jemu.

⁷⁵ Překlad španělské věty do češtiny.

⁷⁶ Překlad španělské věty do češtiny.

⁷⁷ Označení sémantického okruhu, který obsahuje jen španělské sloveso.

IV. Vedlejší věta spojková a vztažná

A.	1a	aby	České souvětí demonstrující pozici českého slovesa.	1b	que	Španělské souvětí demonstrující pozici španělského slovesa s odkazem na překlad do češtiny pod čarou. ⁷⁸
A.	2a	Vvzt		2b	Or	

Doplnění sloves může mít také podobu vedlejších vět. Ty jsou komentovány na tomto místě. Opět jsou zmíněny ty pozice, o kterých nebylo pojednáno v předchozích komentářích.

V. Shrnutí

Zde jsou shrnuty poznatky o možných doplněních příslušného slovesa obsažené v dílčích komentářích.

---

⁷⁸ Překlad španělského souvětí do češtiny.

3.3 Slovesa mluvení, myšlení, vnímání

bát se / temer	27
cítit (se) / sentir(se).....	28
dívat se / mirar.....	32
mluvit / hablar	35
myslet si / pensar.....	40
podívat se / mirar.....	43
prosit (se) / pedir	45
ptát se / preguntar	48
rozumět (si) / entender(se)	50
říci (si, se) / decir(se).....	52
slyšet / oír	59
stydět se / avergonzar(se).....	63
vědět / saber.....	64
věřit / creer(se)	68
vidět (se) / ver(se).....	71
volat / llamar(se)	76
všimnout si / apercibirse.....	80
zapomenout / olvidar(se).....	81
zdát se / parecer(se).....	83
znát (se) / conocer(se)	85

bát se / temer

I. Komplementy objektové v jednom VP

A.	1a	o někoho	Rodiče se vždy bojí <u>o</u> své <u>děti</u> .	1b	por alguien	Temo <u>por</u> mi <u>madre</u> . ⁷⁹
A.	2a	někoho něčeho	Odmalička se bojím <u>policajtů</u> . Náš pes se bojí <u>klaksonů</u> .	2b	a alguien (a) algo	Todos los jugadores <u>le</u> temen <u>al</u> árbitro único del encuentro. ⁸⁰ Teme mi <u>influencia</u> . ⁸¹ Teme <u>a</u> <u>la</u> <u>oscuridad</u> . ⁸²
B.	3a	něco (u)dělat	Někteří lidé se bojí <u>snít</u> .	3b	hacer algo	Teme <u>dormir</u> sólo en casa. ⁸³

Ve významu *mít pocit ohrožení, obavu, očekávat něco nepříjemného* (A.) otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v předložkovém akuzativu s předložkou „o“ (č. 1a), španělské *temer* užívá v tomto případě objektového komplementu s předložkou „por“ (č. 1b). Ve stejném sémantickém okruhu obsazuje dále české sloveso pozici v nepředložkovém genitivu (č. 2a), španělština zde užívá (ne)předložkového přímého objektového komplementu (č. 2b). V sémantickém okruhu *mít obavu z nějaké vlastní činnosti* (B.) potom obě slovesa shodně obsazují pozici objektového komplementu ve formě infinitivu (č. 3a, 3b).

II. Vedlejší věta spojková

A.	1a	že	Mladí manželé se bojí, <u>že</u> budou mít málo peněz.	1b	que	Teme <u>que</u> todo cambie cuando expire el plazo. ⁸⁴
A.	2a	aby	Stařík se bojí, <u>aby</u> ho někdo neošidil.			
A.	3a	jestli/zda	Báli jsme se, <u>jestli</u> nás taky <u>nevykradli</u> .	3b	si	Teme <u>si</u> <u>no</u> les robaron <u>también</u> . ⁸⁵

Doplnění obou sloves může mít také podobu vedlejší věty spojkové (1a, 1b, 2a, 3a, 3b). Její výskyt je však možný pouze ve smyslu *mít pocit ohrožení, obavu, očekávat něco nepříjemného* (A.).

⁷⁹ Bojím se o svou matku.

⁸⁰ Všichni hráči se bojí rozhodčího tohoto utkání.

⁸¹ Bojí se mého vlivu.

⁸² Bojí se tmy.

⁸³ Bojí se spát doma sám.

⁸⁴ Bojí se, že se vše změní, až vyprší lhůta.

⁸⁵ Bojí se, zda je také nevykradli.

III. Shrnutí

Vedle vedlejších vět spojkových, které jsou valenčním doplněním sloves pouze v prvním sémantickém okruhu *mít pocit ohrožení, obavu, očekávat něco nepříjemného*, se v jejich valenčním poli nacházejí také komplementy objektové, které v případě obou sloves vystupují vždy samostatně. Jedním z těchto komplementů je v češtině valenční člen v akuzativu s předložkou „o“, španělské *temer* obsazuje tuto pozici objektovým komplementem s předložkou „por“. Objektový komplement v nepředložkovém genitivu je pak dalším možným doplněním českého slovesa. Španělština však zde užívá doplnění v podobě (ne)předložkového přímého objektového komplementu. I přesto, že substantivu *oscuridad* by v tomto případě neměla předcházet předložka „a“, aby byla věta gramaticky správná, je její přítomnost u neživotných substantiv velmi častá. Tuto skutečnost lze připisovat analogii k přítomnosti zmíněné předložky u substantiv životných nebo vlivu nepřímého objektového komplementu.

Obě slovesa připouštějí valenční doplnění ve formě infinitivu.

cítit (se) / sentir(se)

I. Komplementy objektové v jednom VP

A.	1a	někoho něco	Jdi se umýt, cítím <u>tě</u> . Pasažéri před výbuchem cítili silný <u>zápach</u> plynu.	1b	a alguien algo	¿Has sudado mucho? <u>Te</u> siento desde aquí. ⁸⁶ ¿Sientes <u>el humo</u> en el aire? ⁸⁷
B.	2a	někoho něco	V místnosti někdo byl, Ivan <u>ho</u> cítil. Strážný nikdy necítil <u>strach</u> .	2b	a alguien algo	Siente <u>a la mujer</u> contra su pecho. ⁸⁸ Los perros sienten <u>el dolor humano</u> . ⁸⁹
Y.	3a			3b	algo	¿ <u>Lo</u> sientes mucho? ⁹⁰
Y.	4a			4b	hacer algo	Sentiría <u>irme</u> sin darte un beso. ⁹¹

⁸⁶ Zpotil ses hodně? Cítím tě až odtud.

⁸⁷ Cítíš ten kouř ve vzduchu?

⁸⁸ Cítí ženu, která se k němu choulí.

⁸⁹ Psi cítí lidskou bolest.

⁹⁰ Hodně toho lituješ?

⁹¹ Litoval bych odejít bez toho dát ti polibek.

B.	5a	něco z někoho	Cítím <u>z tebe boj</u> , nic jiného.	5b	algo de alguien	Sentía <u>lástima de él</u> . ⁹²
C.	6a	něco k někomu	Cítíš <u>ke mně</u> ještě vůbec <u>něco</u> ?	6b	algo por alguien	Creo que siente <u>afecto por él</u> . ⁹³
Y.				7b	algo por alguien	<u>Lo siento por usted</u> . ⁹⁴
B.				8b	algo + pred. ver.	¿Tú también <u>lo</u> has sentido <u>acercarse</u> ? ⁹⁵
B.				9b	algo + pred.adj.	<u>Lo sentí extraño</u> . ⁹⁶
C.	10a	s někým	Všichni cítíme <u>s</u> nešťastnými <u>obyvateli</u> Afganistánu.			

Nejčastěji obsazovanou pozicí je v obou případech (ne)předložkový akuzativ, který je přítomen ve všech společných sémantických okruzích (A., B., C.), v případě španělštiny je navíc tato pozice obsazována také ve významu *litovat* (Y.). Zmíněný člen může v rámci valenčního pole sloves vystupovat buď samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3b), nebo může být doplněn o další objektový komplement. V češtině se jedná o pozici v genitivu s předložkou „z“ (č. 5a), kterou lze v tomto případě přeložit do španělštiny jako „de“ (č. 5b). Dalším možným doplněním akuzativu je v češtině valenční člen ve formě dativu s předložkou „k“ (č. 6a), ve španělštině se jedná komplement s předložkou „por“ (č. 6b).

Objektový komplement s předložkou „por“ se spolu s přímým objektovým komplementem (č. 7b) objevuje také v rámci sémantického okruhu *litovat* (Y.), který je vlastní pouze španělskému *sentir*. Tento význam může španělské sloveso vyjádřit také obsazením pozice objektového komplementu ve formě infinitivu (č. 4b).

Pozici přímého objektového komplementu doplňuje dále španělské *sentir* pozicí komplementu kvalifikačního ve formě verba (č. 8b) nebo adjektiva (č. 9b). Tím vyjadřuje smysl *vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat psychicky* (B.).

Pouze české sloveso je pak ve významu *sympatizovat* (C.) schopno obsadit pozici objektového komplementu v instrumentálu s předložkou „s“ (č. 10a).

⁹² Cítíla jsem z něj lítost.

⁹³ Myslím, že k němu cítí náklonnost.

⁹⁴ Je mi to líto za vás.

⁹⁵ Také jsi cítil, jak se to blíží?

⁹⁶ Cítíla jsem, že je to nějaké divné.

II. Komplementy kvalifikační a další komplementy v jednom VP

D.	1a	nějaký	Marcela se cítila <u>opuštěná</u> .	1b	pred.adj.	Se siente <u>triste</u> y <u>deprimido</u> . ⁹⁷
D.	2a	někým	Když se cítíš <u>soudcem</u> , zkus soudit.	2b	pred.sus.	Se siente <u>dueño</u> de la situación. ⁹⁸
D.	3a	někým někde	<u>Ve Španělsku</u> se už necítím <u>cizincem</u> .	3b	pred.sus. + en un lugar	Se siente <u>extranjero</u> en su <u>tierra</u> . ⁹⁹

Komplement kvalifikační se jako jediné valenční doplnění slovesa vyskytuje pouze v sémantickém okruhu *připadat si, uvědomovat si svůj tělesný a duševní stav* (D.). Tato doplnění mohou mít tvar adjektiva (č. 1a, 1b) nebo substantiva (č. 2a, 2b). Posledně zmíněné pozice mohou ve valenčním poli sloves figurovat také spolu s adverbialním komplementem místa (č. 3a, 3b).

Dále jen španělské sloveso otevírá pozici kvalifikačního komplementu ve formě verba či adjektiva, kterou doprovází pozice přímého objektového komplementu. Děje se tak ve významu *vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat psychicky* (B.), jak bylo výše komentováno.

III. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

D.	1a	nějak	Necítíš se <u>dobře</u> ?	1b	de un modo	Me siento <u>bien</u> . ¹⁰⁰
D.	2a	nějak někde	Všechny návštěvy se u nás cítí <u>jako doma</u> .	2b	de un modo en un lugar	<u>Aquí</u> se siente <u>bien</u> . ¹⁰¹
D.	3a	nějak někdy	<u>O Vánocích</u> jsme se všichni cítili <u>skvěle</u> .	3b	de un modo alguna vez	<u>Durante las vacaciones</u> se siente <u>muy bien</u> . ¹⁰²

Adverbialní komplementy se objevují jako doplnění sloves pouze v sémantickém okruhu *připadat si, uvědomovat si svůj tělesný a duševní stav* (D.). Obě slovesa jsou schopna otevřít pozici adverbialního komplementu způsobu (č. 1a, 1b). Ten ve valenčním poli sloves vystupuje samostatně nebo spolu s adverbialním komplementem místa (č. 2a, 2b) či času (č. 3a, 3b).

Lokální komplement může být v případě obou sloves doprovázen komplementem kvalifikačním ve tvaru substantiva, jak je uvedeno výše.

⁹⁷ Cítí se smutný a deprimovaný.

⁹⁸ Cítí se pánem situace.

⁹⁹ Cítí se cizincem ve své vlasti.

¹⁰⁰ Cítím se dobře.

¹⁰¹ Tady se cítí dobře.

¹⁰² O prázdninách se cítí skvěle.

IV. Vedlejší věta spojková a vztažná

B.	1a	že	Mladá žena cítila, <u>že ji považují za cizinku.</u>	1b	que	Sienten <u>que es un mal día.</u> ¹⁰³
Y.				2b	que	Siento <u>que te vaya tan mal.</u> ¹⁰⁴
B.	3a	Vvzt	Cítím, <u>jak se červenám.</u>	3b	Or	Siento <u>cómo el aire entra y sale de mis pulmones.</u> ¹⁰⁵

Doplnění obou sloves může představovat vedlejší věta spojková (č. 1a, 1b) nebo vztažná (č. 3a, 3b). V obou případech se jedná o pozice, které obě slovesa otevírají ve významu *vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat psychicky* (B.).

Španělské *sentir* obsazuje pozici v podobě vedlejší věty spojkové (č. 2b) také v sémantickém okruhu *litovat* (Y.), který čeština vyjadřuje jiným slovesem.

V. Shrnutí

Objektový komplement v akuzativu tvoří nejčastější doplnění obou sloves. V češtině má formu vždy nepředložkovou, ve španělštině může komplementu předcházet předložka „a“. Samostatně je tato pozice obsazována ve významech *vnímat čichem, vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat psychicky*, které jsou společné oběma slovesům, a ve smyslu *cítit lítost*, který je schopno vyjádřit pouze sloveso španělské. Ve stejném sémantickém okruhu má valenční člen slovesa *sentir* také podobu infinitivní.

V druhém a třetím významu obsazují slovesa komplement v akuzativu zároveň s dalšími objektovými komplementy – v češtině s genitivem s předložkou „z“ a dativem s předložkou „k“, ve španělštině s komplementy s předložkami „de“ a „por“.

Komplement objektový s předložkou „por“ a nepředložkový přímý objektový komplement mohou svým obsazením vyjádřit také význam vlastní pouze španělskému slovesu – *litovat*.

Doplnění českého slovesa může mít i podobu objektového komplementu v instrumentálu s předložkou „s“.

Pro vyjádření významu *připadat si, uvědomovat si svůj tělesný a duševní stav* je potřeba oběma slovesy obsadit pozici komplementu kvalifikačního, a to ve formě

¹⁰³ Cítí, že to je špatný den.

¹⁰⁴ Lituji, že se máš tak špatně.

¹⁰⁵ Cítím, jak vzduch vstupuje do mých plic a jak z nich vychází.

substantiva nebo adjektiva. Substantivní komplement lze doplnit adverbialním komplementem místa. Ve stejném sémantickém okruhu sloves se nachází také adverbialní komplement času a způsobu. Dále pouze španělské sloveso užívá kvalifikačního komplementu ve formě verba nebo adjektiva spolu s přímým komplementem objektovým. Tím vyjadřuje sloveso *sentir* smysl *vnímat čichem, vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat psychicky*.

Valenční člen může vystupovat i v podobě vedlejší věty spojkové nebo vztažné.

dívat se / mirar

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	na někoho na něco	Celou cestu jsem přemýšlela, proč se <u>na mě</u> ten člověk pořád dívá. Miliony lidí se dnes budou dívat <u>na zatmění Slunce</u> .	1b	a alguien algo	Miraba <u>a sus amigos</u> como si quisiera hipnotizarlos. ¹⁰⁶ Mira <u>la televisión</u> . ¹⁰⁷
D.	2a	na někoho nějak na něco nějak	Proč se <u>na uprchlíky</u> díváte tak <u>nevlídně</u> ? <u>Na</u> takové <u>poklesky</u> se doktor díval <u>s porozuměním</u> .	2b	a alguien de un modo algo de un modo	Los padres miran <u>con orgullo a su hijo</u> . ¹⁰⁸ Los británicos no miran <u>con buenos ojos</u> esta <u>situación</u> . ¹⁰⁹
C.	3a	po někom po něčem	Náš kluk se už začíná dívat <u>po slečnách</u> . Rodiče se dívají <u>po malém venkovském domku</u> na důchod.	3b	a alguien algo	Está mirando <u>a otras mujeres</u> . ¹¹⁰ Estoy mirando <u>el piso</u> de alquiler. ¹¹¹
A.	4a	něčím	Návštěvníci planetária se dívají novým teleskopickým <u>dalekohledem</u> .	4b	con algo	Me mira <u>con sus ojos</u> brillantes. ¹¹²
A.	5a	někomu někam	Pánové se s oblibou dívají <u>ženám na nohy</u> .	5b	a alguien a un lugar	¡Mírame <u>a los ojos</u> ! ¹¹³

¹⁰⁶ Dívala se na své přátelé, jako by je chtěla zhypnotizovat.

¹⁰⁷ Dívá se na televizi.

¹⁰⁸ Rodiče se pyšně dívají na svého syna.

¹⁰⁹ Britové se nedívají pozitivně na tuto situaci.

¹¹⁰ Dívá se po jiných ženách.

¹¹¹ Dívám se po bytě k pronajmutí.

¹¹² Dívá se na mne těma svýma jasnýma očima.

¹¹³ Dívej se mi do očí!

Y.				6b	por algo	Mira <u>por sus negocios</u> . ¹¹⁴
----	--	--	--	----	-----------------	---

Ve významu *používat zrak* (A.) otevírají obě slovesa pozici objektového komplementu v akuzativu – v češtině s předložkou „na“ (č. 1a), ve španělština bez předložky nebo s předložkou „a“ (č. 1b). V rámci sémantického okruhu *pohlížet, hodnotit* (D.) pak může být tento komplement obsazen spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 2a, 2b).

České *dívat se* dále užívá pozici objektového komplementu v lokálu (č. 3a), španělština však význam *mít zájem, hledat* (C.) vyjadřuje obsazením pozice přímého objektového komplementu (ne)předložkového (č. 3b).

Vedle valenčního členu v akuzativu otevírá české sloveso ve významu *používat zrak* (A.) pozici objektového komplementu v nepředložkovém instrumentálu (č. 4a), který je ve španělštině vyjádřen komplementem s předložkou „con“ (č. 4b).

Objektový komplement v (ne)předložkovém dativu (č. 5a, 5b) se nachází ve valenčním poli obou sloves pouze s adverbialním komplementem místa, a to ve významu *používat zrak* (A.).

Význam *starat se, pečovat, chránit, bránit* (Y.), který je vlastní pouze španělskému slovesu, vyjadřuje *mirar* obsazením pozice objektového komplementu s předložkou „por“ (č. 6b).

II. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někam	Když jdu, dívám se <u>před sebe</u> i <u>okolo sebe</u> .	1b	a un lugar	Mira <u>al futuro</u> . ¹¹⁵
A.	2a	odněkud	Nahore ve věži se někdo díval <u>z okna</u> .	2b	desde un lugar	Sólo es una isla si la miras <u>desde el agua</u> . ¹¹⁶
A.	3a	někudy	Vlčák neštěkal, jen se díval <u>skulinou</u> v plotě.	3b	por un lugar	Mira <u>por la ventana</u> cómo está nevando. ¹¹⁷
A.	4a	nějak	Princezna se jen <u>zasněně</u> dívá.	4b	de un modo	Te miraba <u>fijamente</u> . ¹¹⁸

¹¹⁴ Stará se o své obchody.

¹¹⁵ Dívá se do budoucnosti.

¹¹⁶ Je to ostrov, jen když se díváš z vody.

¹¹⁷ Dívá se oknem, jak sněží.

¹¹⁸ Dívala se na tebe upřeně.

Adverbiální komplementy místa a způsobu (č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a, 4b, 5a, 5b) jsou samostatně součástí valenčního pole sloves pouze ve významu *používat zrak* (A.).

Jak bylo uvedeno výše v rámci komplementů objektových, adverbiální doplnění místa může být doprovázeno komplementem v dativu, adverbiální komplement způsobu objektovým komplementem akuzativním.

III. Vedlejší věta spojková a vztážná

B.	1a	jestli/zda	Matka se denně dívala, <u>jestli jí přišel dopis od syna.</u>	1b	si	Mira <u>si las raíces son blancas.</u> ¹¹⁹
B.	2a	Vvzt	Dívám se, <u>jaký je dnes v televizi program.</u>	2b	Or	Estoy mirando <u>qué programa preparan los organizadores del evento.</u> ¹²⁰

Význam *zjišťovat* (B.) vyjadřují obě slovesa obsazením valenční pozice vedlejší větou spojkovou (č. 1a, 1b) a vztážnou (č. 2a, 2b).

IV. Shrnutí

České sloveso užívá u objektového komplementu v akuzativu předložky „na“ vždy, španělský přímý objektový komplement je bez předložky nebo s předložkou „a“. Valenční člen ve formě lokálu pak čeština vyjadřuje pomocí předložky „po“, španělské *mirar* naproti tomu užívá i v tomto případě přímého (ne)předložkového objektového komplementu. Valenční pole sloves také obsahuje člen v instrumentálu – v češtině bez předložky, španělština k jeho vyjádření užívá předložky „con“. Objektový komplement v dativu je u českého i španělského slovesa doprovázen adverbiálním komplementem místa.

Nejčastěji obsazovanou pozicí sloves je komplement lokální, valenční doplnění může mít také podobu vedlejší věty spojkové nebo vztážné.

¹¹⁹ Dívá se, jestli jsou kořeny bílé.

¹²⁰ Dívám se, jaký program připravují organizátoři akce.

mluvit / hablar

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

X ₁ .	1a	něco	Nemluv takové <u>nesmysly</u> .			
X ₂ .	2a	někoho	Hlavního <u>hrdinu</u> mluví Viktor Preis.			
A.	3a	na někoho	Už chvíli <u>na tebe</u> mluvím, neslyšíš?	3b	a alguien	¿ <u>Me habla a mí</u> , señora? ¹²¹
A.	4a	za někoho	Nechápu, že sneseš, že <u>za tebe</u> mluví matka.	4b	por alguien	Habla <u>por él</u> . ¹²²
C.	5a	pro něco	Všechny body mluví <u>pro legalizaci</u> marihuany.	5b	en favor de algo	Todo habla <u>en favor de su legalización</u> . ¹²³
A.	6a	na někoho nějak	Vychovatel mluvil <u>na děti anglicky</u> .	6b	a alguien de un modo	<u>Le habla en alemán</u> . ¹²⁴
A.	7a	k někomu k něčemu	Poslanec Jandák mluvil <u>ke</u> shromážděným <u>občanům</u> . Ekonom mluvil <u>k otázce</u> investic.	7b	a alguien a algo	El rey ha hablado <u>a todos los presentes</u> . ¹²⁵ Habla <u>a las sombras</u> que se agitan dentro. ¹²⁶
C.	8a	proti někomu	Fakta mluvila <u>proti obžalovanému</u> .	8b	en contra de alguien	Las pruebas hablan <u>en contra del acusado</u> . ¹²⁷
A.	9a	k někomu nějak	Hrabě mluvil <u>k synovi naléhavě</u> , ale bez výsledku.	9b	a alguien de un modo	<u>Nos habla con acento andaluz</u> . ¹²⁸
A.	10a	do něčeho	Matka by ráda mluvila <u>do</u> všech našich <u>záležitostí</u> .			

¹²¹ Mluvíte na mě, paní?

¹²² Mluví za něj.

¹²³ Vše mluví pro její legalizaci.

¹²⁴ Mluví na něj německy.

¹²⁵ Král mluvil ke všem přítomným.

¹²⁶ Mluví ke stínům, které s ní uvnitř cloumají.

¹²⁷ Důkazy mluví proti obžalovanému.

¹²⁸ Mluví k nám andaluským přízvukem.

C.	11a	z někoho	Honzy si nevšímej, mluví <u>z něj</u> závist.			
A.	12a	místo/namísto někoho	Bude dnes mluvit <u>místo/namísto mě</u> .	12b	en vez de alguien	¡Habla tú <u>en vez de Francisco!</u> ¹²⁹
A.	13a	o někom	Mladé maminky mluví většinou <u>o svých dětech</u> .	13.1b	de alguien	Habla mal <u>de su ex amigo</u> . ¹³⁰
				13.2b	sobre alguien	Habla <u>sobre los hombres</u> de Bernarda Alba. ¹³¹
				13.3b	acerca de alguien	Hablaba <u>acerca de Adelaida</u> . ¹³²
C.	14a	o něčem	Tvar a dekorace mluví <u>o době</u> jejího vzniku.	14b	de/sobre/acerca de algo	Los ornamentos hablan <u>de la época</u> de su origen. ¹³³
A.	15a	o něčem nějak	<u>O výsledcích</u> jejich výzkumu mluvil <u>s respektem</u> .	15.1b	de algo de un modo	El médico habla <u>claramente del riesgo</u> que implica la edad. ¹³⁴
				15.2b	sobre algo de un modo	Hablar <u>sobre las cosas abiertamente</u> es la mejor manera para mantener la amistad. ¹³⁵
				15.3b	acerca de algo de un modo	<u>Acerca del tema</u> de la subida de impuestos va a hablar el ministro de finanzas este sábado <u>públicamente</u> en la Plaza Mayor. ¹³⁶

¹²⁹ Namísto Františka mluv ty!

¹³⁰ Mluví špatně o svém bývalém příteli.

¹³¹ Mluví o mužích Bernardy Alby.

¹³² Mluvila o Adelaidě.

¹³³ Ornamenty mluví o době jejího vzniku.

¹³⁴ Lékař mluví jasně o rizikách, která s sebou věk přináší.

¹³⁵ Mluvit o věcech otevřeně je nejlepším způsobem, jak si udržet přátelství.

¹³⁶ O tématu zvyšování daní promluví ministr financí tuto sobotu veřejně na náměstí Plaza Mayor.

A.	16a	čím	Plynule mluví dvěma <u>jazyky</u> , pasivně potom ještě ovládá tři další.	16b	algo	Habla tres <u>lenguas</u> . ¹³⁷
B.	17a	s někým	Mluvila jsem s <u>Milenou</u> , už je na tom líp.	17b	con alguien	¿Ya hablaste <u>con ella</u> ? ¹³⁸
B.	18a	o někom s někým	<u>O Lindě</u> jsem už mluvil s <u>psychiatrem</u> .	18.1b	de alguien con alguien	¿Has hablado <u>con él de su mujer</u> ? ¹³⁹
				18.2b	sobre alguien con alguien	He hablado <u>con el médico sobre mi abuelo</u> . ¹⁴⁰
				18.3b	acerca de alguien con alguien	He hablado <u>con tu madre acerca de ti</u> . ¹⁴¹

Objektový komplement v akuzativu je nejčastějším doplněním českého slovesa. Jeho podoba může být nepředložková (č. 1a, 2a), a to ve významech *říkat* (X_{1.}) a *dabovat, mluvit roli* (X_{2.}), nebo předložková. V sémantickém okruhu *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) otevírá české *dívat se* akuzativní pozici s předložkou „na“ (č. 3a), které odpovídá španělský přímý objektový komplement s předložkou „a“ (č. 3b). Ve stejném významu otevírá dále české sloveso pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou „za“ (č. 4a), španělské pozici předložkového objektového komplementu s předložkou „por“ (č. 4b). Také předložka „pro“ může předcházet objektovému komplementu v akuzativu (č. 5a), tentokrát však ve významu *vypovídat, svědčit, být důkazem* (C.). Ve španělštině se jedná o pozici s komplexní předložkou „en favor de“ (č. 5b). Doplněním objektového komplementu v akuzativu může být vedle dalšího objektového komplementu také adverbiální komplement způsobu (č. 6a, 6b). Tyto dvě pozice mohou být obsazeny zároveň v sémantickém okruhu *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.).

Valenční doplnění obou sloves může mít v sémantickém okruhu *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) také podobu předložkového dativu s předložkou „k“ (č. 7a). Této pozici odpovídá ve španělštině nepřímý objektový komplement

¹³⁷ Mluví třemi jazyky.

¹³⁸ Už jsi s ní mluvil?

¹³⁹ Mluvil jsi s ním o jeho ženě?

¹⁴⁰ Mluvila jsem s lékařem o mém dědečkovi.

¹⁴¹ Mluvila jsem o tobě s tvou matkou.

s předložkou „a“ (č. 7b). Tyto členy se mohou vyskytovat buď samostatně, nebo spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 9a, 9b). Ve významu *vypovídat, svědčit, být důkazem* (C.) se objektovým dativním komplementem v případě češtiny stává člen s předložkou „proti“ (č. 8a), ve španělštině člen s předložkou komplexní „en contra de“ (č. 8b).

Pouze české sloveso v sémantických okruzích *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) a *vypovídat, svědčit, být důkazem* (C.) může být doprovázeno objektovým komplementem ve formě genitivu s předložkou „do“ (č. 10a) nebo „z“ (č. 11a). V prvním významu české *mluvit* otevírá pozici v genitivu také s předložkou „místo/namísto“ (č. 12a), španělské *hablar* pozici objektového komplementu s předložkou komplexní „en vez de“ (č. 12b).

Člen obsazující valenční pozici sloves ve významech *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) a *vypovídat, svědčit, být důkazem* (C.) může mít v češtině podobu lokálu s předložkou „o“ (č. 13a, 14a), ve španělštině podobu komplementu s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“ (č. 13.1b, 13.2b, 13.3b, 14b). Obě slovesa zároveň otevírají tuto pozici spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 15a, 15.1b, 15.2b, 15.3b).

Opozici k českému valenčnímu členu ve formě nepředložkového instrumentálu (č. 16a) ve významu *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) představuje ve španělštině nepředložkový přímý objektový komplement (č. 16b). V sémantickém okruhu *vést rozhovor* (B.) si český objektový komplement v instrumentálu s předložkou „s“ (č. 17a) a španělský komplement s předložkou „con“ (č. 17b) vzájemně odpovídají. Tato pozice může být ve valenčním poli sloves přítomná spolu pozicí komplementu v lokálu s předložkou „o“ (č. 18a), ve španělštině s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“ (č. 18.1b, 18.2b, 18.3b).

II. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někde	Prezident mluví v <u>televizi</u> .	1b	en un lugar	<u>En la conferencia</u> hablaron los Presidentes de Gobierno de varios países. ¹⁴²
A.	2a	odněkud	<u>Z tribuny</u> teď mluví pražský primátor.	2b	desde un lugar	El director nos habla <u>desde el escenario</u> . ¹⁴³

¹⁴² Na konferenci mluvili předsedové vlády různých zemí.

¹⁴³ Ředitel k nám mluví z jeviště.

A.	3a	nějak	Cizinec mluvil <u>pomalů a zřetelně</u> .	3b	de un modo	Habla <u>con</u> toda <u>sinceridad</u> . ¹⁴⁴
----	----	--------------	---	----	-------------------	--

Pouze ve významu *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) může mít doplnění sloves podobu adverbialního komplementu místa nebo způsobu. Tyto členy mohou slovesa doplňovat samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b) nebo spolu s komplementy objektovými, jak bylo výše zmíněno.

III. Věta v přímé řeči

A.	1a	přímá řeč	Aby ho přešel vztek, začal mluvit nahlas: „ <u>Kurva, už je to dvanáct hodin, co odešla pro buráky. To je snad sází?</u> “	1b	estilo directo	Rafael empezó a hablar: „ <u>Mañana echo el cierre: último examen.</u> “ ¹⁴⁵
----	----	------------------	--	----	-----------------------	---

Doplnění obou sloves může v sémantické okruhu *vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov* (A.) představovat také věta v přímé řeči (č. 1a, 1b).

IV. Shrnutí

Nejčastěji obsazovanou valenční pozicí českého slovesa je pozice objektového komplementu v akuzativu, která nachází své uplatnění také v rámci sémantických okruhů, které španělské sloveso nevyjadřuje. Ve společných významech je pak česká akuzativní pozice předložková, stejně jako je tomu v případě španělského přímého objektového komplementu. Tento komplement může být ve valenčním poli obou sloves doprovázen adverbialním komplementem způsobu.

Shodně obě slovesa otevírají pozici ve formě dativu. Čeština k jeho vyjádření užívá předložky „k“, španělština předložky „a“. Tento komplement, stejně jako akuzativní pozice, může být přítomen ve valenčním poli sloves spolu s adverbialním komplementem způsobu.

Pozice českého slovesa ve formě genitivu s předložkami „do“, „z“ nenacházejí ve španělštině svůj ekvivalent. Naopak objektový komplement s předložkou „místo/namísto“ svůj ekvivalent ve španělštině má. Ta jej otevírá pomocí komplexní předložky „en vez de“.

¹⁴⁴ Mluví zcela upřímně.

¹⁴⁵ Rafael začal mluvit: „Zítřa vše skončí: poslední zkouška.“

Doplnění českého slovesa může mít také podobu objektového komplementu v lokálu, kterému ve španělštině odpovídá komplement s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“. Také valenční člen ve formě instrumentálu je doplněním českého slovesa. Pokud je jeho podoba nepředložková, doplněním španělského slovesa je nepředložkový přímý objektový komplement. Pokud je český komplement doplněn předložkou „s“, ve španělštině jej doprovází předložka „con“. Oba uvedené komplementy mohou valenční pole sloves obsazovat zároveň.

Pozice adverbialního komplementu způsobu, kterou lze slovesy obsadit samostatně nebo spolu s komplementem objektovým, je častějším doplněním sloves než komplement lokální. Valenční člen obou sloves může mít také podobu věty v přímé řeči.

myslet si / pensar

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

B.				1b	hacer algo	Pensaba <u>no venir</u> a su boda. ¹⁴⁶
B.	2a	něco něčím	<u>Co</u> myslíš tímhle svým <u>pohledem</u> ?			
A.	3a	něco o něčem	<u>Co</u> si myslíte o <u>účinkování</u> v reklamě?	3.1b	algo de algo	¿Qué piensas <u>de esto</u> ? ¹⁴⁷
				3.2b	sobre algo algo	¿Qué piensas <u>sobre el tema</u> ? ¹⁴⁸
				3.3b	acerca de algo algo	¿Qué piensas <u>acerca de</u> mi nueva <u>relación</u> con Gonzalo? ¹⁴⁹
B.	4a	něco nějak	Inženýr myslel svou <u>nabídku</u> <u>seriózně</u> .	4b	algo de un modo	<u>Lo</u> piensa <u>en serio</u> . ¹⁵⁰
B.	5a	něco nějak s někým	Otec <u>to s tebou</u> myslí <u>dobře</u> .			
B.				6b	en algo	Estoy pensando <u>en volver</u> a trabajar otra vez. ¹⁵¹

¹⁴⁶ Měla jsem v úmyslu nepřijít na jejich svatbu.

¹⁴⁷ Co si o tom myslíš?

¹⁴⁸ Co si myslíš o tom tématu?

¹⁴⁹ Co si myslíš o mém novém vztahu s Gonzalem?

¹⁵⁰ Myslí to vážně.

¹⁵¹ Mám v plánu vrátit se zpět do práce.

A.	7a	na něco	Myslela jsem <u>na</u> naše první <u>setkání</u> .	7b	en algo	Piensa <u>en</u> todas las <u>dificultades</u> que le causó. ¹⁵²
A.	8a	na něco nějak	Matka myslela <u>na</u> ty <u>časy</u> s jistou <u>dávkou</u> <u>nostalgie</u> .	8b	en algo de un modo	En su primer <u>beso</u> pensaba <u>con</u> <u>nostalgia</u> . ¹⁵³
A.	9a	o někom, že	<u>O</u> našem <u>vedoucím</u> si všichni myslí, <u>že</u> je <u>neschopný</u> .	9.1b	de alguien que	Pensamos <u>de</u> <u>ellos</u> <u>que</u> se <u>atraen</u> <u>entre</u> <u>sí</u> . ¹⁵⁴
				9.2b	sobre alguien que	<u>Sobre</u> <u>las</u> <u>mujeres</u> pienso <u>que</u> son <u>emocionalmente</u> <u>inestables</u> . ¹⁵⁵
				9.3b	acerca de alguien que	<u>Acerca</u> <u>de</u> tu nuevo <u>amigo</u> pienso <u>que</u> <u>deberías</u> <u>estar</u> <u>precavido</u> . ¹⁵⁶

Člen ve tvaru infinitivu (č. 1b) je valenčním doplněním španělského slovesa ve významu *zamýšlet, mít úmysl, záměr, plán* (B.). České sloveso této pozice nevyužívá.

Nejčastěji obsazovanou pozicí českého slovesa je objektový komplement ve formě nepředložkového akuzativu, který je obsazován vždy spolu s dalším komplementem. V sémantickém okruhu *zamýšlet, mít úmysl, záměr, plán* (B.) se jedná o objektový komplement ve formě nepředložkového instrumentálu (č. 2a), ve významu *přemýšlet, uvažovat, přemítat* (A.) je doplněním akuzativu lokál s předložkou „o“ (č. 3a). Také španělské sloveso využívá této pozice. Přímý objektový komplement je v tomto případě doprovázen komplementem s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“ (č. 3.1b, 3.2b, 3.3b). Ve druhém významu (B.) je akuzativní objektový komplement doplněn adverbialním komplementem způsobu (č. 4a, 4b). Pouze české sloveso je pak schopno otevřít pozici v akuzativu, instrumentálu a pozici adverbialního komplementu najednou (č. 5a).

Španělské *pensar* otevírá ve významu *zamýšlet, mít úmysl, záměr, plán* (B.) pozici objektového komplementu s předložkou „en“ (č. 6b), české sloveso této pozice nevyužívá.

¹⁵² Myslí na všechny ty potíže, které jí způsobil.

¹⁵³ Na jejich první polibek myslel nostalgicky.

¹⁵⁴ Myslíme si o nich, že se navzájem přitahují.

¹⁵⁵ O ženách si myslím, že jsou emočně nestálé.

¹⁵⁶ O tvém novém příteli si myslím, že bys měla být opatrná.

Vedle nepředložkového akuzativu je součástí valenčního pole českého slovesa také akuzativ s předložkou „na“, který je přítomen pouze v sémantickém okruhu *přemýšlet, uvažovat, přemítat* (A.). Španělština tuto pozici otevírá pomocí předložky „en“. Jako doplnění slovesa se tato pozice vyskytuje buď samostatně (č. 7a, 7b), nebo spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 8a, 8b).

Objektový komplement ve formě předložkového lokálu je přítomen ve valenčním poli sloves vždy spolu s jiným komplementem. Ve významu *přemýšlet, uvažovat, přemítat* (A.) je tímto doplněním vedlejší věta spojková (č. 9a, 9.1a, 9.2b, 9.3b).

II. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

A.	1a	<i>nějak</i>	Moderní manažer myslí <u>globálně</u> .	1b	<i>de un modo</i>	Teme por su hija. No piensa <u>racionalmente</u> . ¹⁵⁷
----	----	--------------	---	----	-------------------	---

Samostatně obsazovanou pozicí obou sloves je ve významu *přemýšlet, uvažovat, přemítat* (A.) adverbialní komplement způsobu (č. 1a, 1b).

Jak bylo uvedeno výše, oba sémantické okruhy pak připouštějí jeho výskyt spolu s komplementem objektovým.

III. Vedlejší věta spojková

A.	1a	<i>že</i>	Já si myslím, <u>že tyhle pochybnosti má mnoho lidí</u> .	1b	<i>que</i>	Pensaban <u>que el sexo, las drogas y el rock and roll eran contrarrevolucionarios</u> . ¹⁵⁸
----	----	-----------	---	----	------------	---

Doplnění českého i španělského slovesa může představovat vedlejší věta spojková (č. 1a, 1b) ve významu *přemýšlet, uvažovat, přemítat* (A.). Toto doplnění lze uplatnit spolu s objektovým komplementem, jak bylo popsáno výše.

IV. Shrnutí

Valenční pole českého slovesa je nejčastěji obsazováno objektovým komplementem ve formě akuzativu. Pokud sloveso doplňuje bez dalších objektových komplementů, předchází mu vždy předložka „na“. V ostatních případech je jeho forma bezpředložková. Ve španělštině je situace téměř totožná až na užití komplementu

¹⁵⁷ Bojí se o svou dceru. Nemyslí racionálně.

¹⁵⁸ Mysleli si, že sex, drogy a rock and roll jsou kontrarevoluční.

s předložkou „en“, který se běžně nevyskytuje tam, kde čeština užívá akuzativu s předložkou „na“. Obě slovesa pak shodně otevírají pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou „o“, které odpovídají ve španělštině předložky „de“, „sobre“, „acerca de“. Přítomnost tohoto členu ve valenčním poli sloves je možná pouze tehdy, je-li přítomen další objektový komplement nebo vedlejší věta spojková.

Pouze španělské sloveso otevírá pozici ve formě infinitivu, a to v druhém sémantickém okruhu, který je vlastní oběma slovesům.

podívat se / mirar

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	na někoho na něco	Jarmila se <u>na otce</u> podívala a měla slzy v očích. Režisér se nervózně podíval <u>na hodinky</u> .	1b	a alguien algo	¡Mira <u>a</u> tu <u>madre</u> ! ¿Qué está haciendo? ¹⁵⁹ Miró su <u>reloj</u> y se fue. ¹⁶⁰
X.	2a	na někoho	Lékař se <u>na otce</u> podíval, nic znepokojivého nezjistil.			
A.	3a	na někoho nějak	Podíval se <u>na ni</u> dost <u>zlostně</u> .	3b	a alguien de un modo	<u>La miró con tristeza</u> . ¹⁶¹
D.	4a	na něco nějak	Podívejme se <u>na život z</u> té lepší <u>stránky</u> .	4b	algo de un modo	Mira <u>el mundo con los ojos</u> abiertos. ¹⁶²
C.	5a	po něčem	V příštím roce se podíváme <u>po větším bytě</u> .	5b	algo	El próximo año miraremos <u>un piso</u> más grande. ¹⁶³
A.	6a	něčím	Když se podíváš <u>dalekohledem</u> , uvidíš i hvězdy pouhým okem neviditelné.	6b	con algo	La miró <u>con grandes ojos</u> infantiles. ¹⁶⁴

Nejčastěji obsazovanou pozicí obou sloves je objektový komplement v akuzativu. V češtině jej sloveso ve významu *pohlédnout* (A.) otevírá s předložkou „na“ (č. 1a), ve španělštině nepředložkově nebo s předložkou „a“ (č. 1b). Akuzativní člen (č. 2a) představuje doplnění českého slovesa také ve významu *odborně prohlédnout* (X.), který španělské sloveso nevyjadřuje. Ve valenčním poli obou sloves

¹⁵⁹ Podívej se na svou matku! Co to dělá?

¹⁶⁰ Podíval se na své hodinky a odešel.

¹⁶¹ Podívala se na ni zarmouceně.

¹⁶² Podívej se na svět otevřenými očima.

¹⁶³ Příští rok se podíváme po větším bytě.

¹⁶⁴ Podíval se na ni velkýma dětskými očima.

se uvedený akuzativ může objevit spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 3a, 3b, 4a, 4b), a to ve významech *pohlédnout* (A.) a *posoudit, zhodnotit* (D.).

Pouze české sloveso v sémantickém okruhu *poohlédnout se* (C.) obsazuje valenční pozici v lokálu s předložkou „po“ (č. 5a), španělština zde ponechává přímý objektový komplement nepředložkový (č. 5b).

Doplnění českého slovesa představuje i nepředložková pozice v instrumentálu (č. 6a), ta je ve španělštině vyjádřena předložkou „con“ (č. 6b).

II. Komplementy adverbialní

A.	1a	někam	Podívejte se <u>na stranu</u> pět.	1b	a un lugar	Miró <u>a lo lejos</u> . ¹⁶⁵
A.	2a	odněkud	Strážmistr se podíval <u>z okna</u> , na ulici nikdo nebyl.	2b	desde un lugar	Miró <u>desde su ventana</u> . ¹⁶⁶

V prvním významu *pohlédnout* (A.) využívají obě slovesa také pozici adverbialního komplementu místa (č. 1a, 1b, 2a, 2b).

III. Vedlejší věta spojková a vztážná

B.	1a	jestli/zda	Nejdřív se podíváme, <u>jestli už profesor přišel</u> .	1b	si	Miré <u>si había alguien debajo de mi cama</u> . ¹⁶⁷
B.	2a	Vvzt	Podívám se, <u>co jste zase provedli</u> .	2b	Or	Miraré <u>qué tipo del contrato le podemos ofrecer</u> . ¹⁶⁸

Stejně tak vedlejší věta spojková (č. 1a, 1b) a vztážná (č. 2a, 2b) představují doplnění obou sloves, pokaždé ve významu *zjistit* (B.).

IV. Shrnutí

Objektový komplement v akuzativu je nejčastěji obsazovanou pozicí obou sloves. V češtině vystupuje tento komplement vždy spolu s předložkou „na“, ve španělštině s předložkou „a“ nebo bez předložky. Akuzativní valenční doplnění připouštějí slovesa ve všech sémantických okruzích kromě významu *zjistit* (B.), který slovesa vyjadřují obsazením pozice členem v podobě vedlejší věty spojkové nebo vztážné. Navíc objektový komplement v předložkovém akuzativu je vlastní významu

¹⁶⁵ Podíval se do dálky.

¹⁶⁶ Podíval se ze svého okna.

¹⁶⁷ Podíval jsem se, jestli někdo není pod mou postelí.

¹⁶⁸ Podívám se, jaký typ smlouvy vám můžeme nabídnout.

odborně prohlédnout (X.), který španělské *mirar* nevyjadřuje. Přímý objektový komplement je také doplněním španělského slovesa tam, kde čeština užívá komplementu v lokálu. Obě slovesa pak shodně otevírají pozici v instrumentálu – čeština bez předložky, španělština k jeho otevření vyžaduje přítomnost předložky „con“.

V rámci adverbiálních doplnění využívají slovesa častěji pozici komplementu místa, který ve valenčním poli sloves vystupuje bez dalším členů. Naopak adverbiální komplement způsobu je součástí valenčního pole pouze za přítomnosti dalšího komplementu, a to komplementu objektového v akuzativu.

prosít (se) / pedir

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

C.	1a	někoho	<u>Nikoho</u> se neprosíme, poradíme si sami.	1b	a alguien	No pedimos <u>a nadie</u> . ¹⁶⁹
A.	2.1a	o něco	Prosíme <u>o</u> co nejstručnější <u>příspěvky</u> do diskuse.	2b	algo	Pidió <u>perdón</u> . ¹⁷⁰ El vuelo 18 pide <u>permiso</u> para tomar tierra. ¹⁷¹
	2.2a	za něco	Chlapec prosil <u>za</u> <u>prominutí</u> , prý to neudělal schválně.			
B.	3a	za někoho	Se slzami v očích prosí matka <u>za</u> provinilého <u>syna</u> .	3b	por alguien	Su abuela siempre pedía <u>por cada uno</u> de sus nietos. ¹⁷²
A.	4.1a	někoho o něco	Prosíme <u>zájemce o</u> <u>upřesnění</u> požadavků.	4b	a alguien algo	<u>Le pido la mano</u> de su hija. ¹⁷³
	4.2a	někoho za něco	Zloděj prosí <u>vedoucího</u> pokladny <u>za</u> <u>odpuštění</u> .			
B.	5a	někoho za někoho	Pan Hynek prosil <u>krále za</u> svého uvězněného <u>bratra</u> .	5b	a alguien por alguien	Pedía <u>a Dios por él</u> . ¹⁷⁴

¹⁶⁹ Nikoho se neprosíme.

¹⁷⁰ Prosí za odpuštění.

¹⁷¹ Let 18 prosí o povolení k přistání.

¹⁷² Jeho babička vždy prosila za všechna svá vnoučata.

¹⁷³ Prosím vás o ruku vaší dcery.

¹⁷⁴ Prosila za něj Boha.

C.	6a	někoho o něco	Kdo se <u>tě</u> prosí o tvoje <u>rady</u> ?	6b	a alguien algo	Yo no <u>te</u> pido <u>nada</u> . ¹⁷⁵
A.	7a	někoho + přímá řeč	Nebohá dívka prosí Boha: „ <u>Pomoz mi, Pane Bože!</u> “	7b	a alguien + estilo directo	<u>Le pedía: „¡No te vayas!</u> “ ¹⁷⁶
A.	8a	někoho, aby	Prosíme <u>zákazníky, aby urychlili své nákupy</u> .	8b	a alguien, que	<u>Me pedía que le ayudara a organizar la fiesta de cumpleaños para su amiga.</u> ¹⁷⁷

Nejčastěji zastoupeným objektovým komplementem je v češtině komplement ve formě akuzativu, který je přítomen ve všech sémantických okruzích. Ve významu *žádat* (C.) je jeho nepředložková podoba (č. 1a) vyjádřena ve španělštině nepřímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 1b). Předložkové akuzativní pozice českého slovesa se pak nacházejí v sémantických okruzích *slušně žádat* (A.) a *přimlouvát se* (B.). V prvním případě otevírá české sloveso pozici s předložkami „o“ (č. 2.1a) a „za“ (č. 2.2a), španělština zde užívá nepředložkového přímého objektového komplementu (č. 2b). V druhém významu se jedná o objektový komplement s předložkou „za“ (č. 3a), ve španělštině o komplement s předložkou „por“ (č. 3b).

Schopností českého slovesa je otevřít dva objektové komplementy ve formě akuzativu najednou – jeden je vždy nepředložkový, druhý předložkový. Ve významu *slušně žádat* (A.) je nepředložková pozice otevírána spolu s členem s předložkou „o“ (č. 4.1a) nebo „za“ (č. 4.2a), španělština nepředložkový akuzativ vyjadřuje nepřímým objektovým komplementem s předložkou „a“, ten předložkový přímým objektovým komplementem bez předložky (č. 4b). Pro vyjádření významu *přimlouvát se* (B.) užívá české sloveso v případě druhého objektového komplementu v akuzativu předložky „za“ (č. 5a), španělské předložky „por“. První akuzativ je opět ve španělštině vyjádřen nepřímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 5b). Také v třetím sémantickém okruhu *žádat* (C.) je český nepředložkový akuzativ vyjádřen ve španělštině nepřímým objektovým komplementem s předložkou „a“, druhý s předložkou „o“ přímým objektovým komplementem bez předložky (č. 6a, 6b).

Doplnění obou sloves může mít i podobu věty v přímé řeči nebo vedlejší věty spojkové, které se v prvním významu *slušně žádat* (A.) vyskytují v češtině vždy spolu

¹⁷⁵ O nic se tě neprosím.

¹⁷⁶ Prosila ho: „Neodcházej!“

¹⁷⁷ Prosil mě, abych mu pomohl zorganizovat narozeninovou oslavu pro jeho kamarádka.

s nepředložkovým objektovým komplementem v akuzativu (č. 7a, 8a), ve španělštině s objektovým komplementem nepřímým s předložkou „a“ (č. 7b, 8b).

II. Věta v přímé řeči a vedlejší věta spojková

A.	1a	přímá řeč	Markéta prosila: „ <u>Neříkej to nikomu, všichni by se mi smáli.</u> “	1b	estilo directo	Pidió: „ <u>Ven pronto!</u> “ ¹⁷⁸
A.	2a	aby	Nemocná sousedka mne prosila, <u>abych jí koupila léky.</u>	2b	que	Me pedía <u>que esperara un instante.</u> ¹⁷⁹

Věta v přímé řeči a vedlejší věta spojková mohou ve valenčním poli sloves vystupovat buď samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b), nebo spolu s objektovými komplementy. Tato doplnění připouštějí obě slovesa pouze ve významu *slušně žádat* (A.).

III. Shrnutí

Objektový komplement v akuzativu je nejčastěji obsazovanou valenční pozicí obou sloves, o čemž vypovídá také jeho přítomnost ve všech sémantických okruzích. Uvedený komplement českého slovesa *prosit* je povahy nepředložkové nebo využívá předložek „o“ a „za“. V prvním významu, kde české sloveso předložek využívá, zůstává španělský přímý objektový komplement bez předložky. Naopak ve významu *přimlouvát se* (B.) je také španělský objektový komplement předložkou doprovázen. V třetím sémantickém okruhu opět mezi jazyky nastává nesoulad – českému akuzativu španělský nepřímý objektový komplement neodpovídá.

Čeština dále připouští přítomnost dvou objektových komplementů v akuzativu najednou, španělština nikoliv. Český nepředložkový akuzativ je ve španělštině vyjádřen objektovým komplementem nepřímým s předložkou „a“.

Ve významu *slušně žádat* (A.) může ve valenčním poli sloves vedle českého akuzativu a španělského nepřímého objektového komplementu stát také věta v přímé řeči nebo vedlejší věta spojková. Obě uvedené věty mohou doplňovat slovesa samostatně.

¹⁷⁸ Prosil: „Přijď brzy!“

¹⁷⁹ Prosil mě, abych ještě chvíli počkal.

ptát se / preguntar

I. Komplementy objektové v jednom VP

A.	1a	na něco	Manžel se nerad ptá <u>na cestu</u> , a tak často bloudíme.	1.1b	algo	Preguntó <u>la hora</u> . ¹⁸⁰
				1.2b	por algo	Le preguntaba <u>por su profesión</u> . ¹⁸¹
				1.3b	sobre algo	¿Me preguntas <u>sobre la Semana Santa</u> ? ¹⁸²
				1.4b	acerca de algo	Pregunta <u>acerca del comercio</u> de alimentos que incluyen OMG. ¹⁸³
A.	2a	někoho na něco	Ředitel se <u>nás na náš názor</u> neptá.	2.1b	algo a alguien	<u>Te lo</u> estoy preguntando <u>a ti</u> directamente. ¹⁸⁴
				2.2b	por algo a alguien	<u>Me</u> preguntaba <u>por</u> mis progresos. ¹⁸⁵
				2.3b	sobre algo a alguien	No <u>me</u> preguntes <u>sobre la literatura</u> . No me gusta leer. ¹⁸⁶
				2.4b	acerca de algo a alguien	¿Ya <u>te</u> ha preguntado <u>acerca del libro</u> ? ¹⁸⁷
B.	3a	někoho po něčem	Ptali se <u>ho po příčině</u> tak dlouhého nezájmu.	3b	a alguien por algo	Preguntaba <u>a todos por</u> mi <u>chaqueta</u> perdida. ¹⁸⁸
B.	4a	po někom	Někdo se telefonicky ptal <u>po Standovi</u> .	4b	por alguien	El hombre pregunta <u>por el médico</u> de su hija. ¹⁸⁹

Pouze v prvním sémantickém okruhu *otázkou se snažit dozvědět, zjistit* (A.) využívají obě slovesa pozice objektového komplementu v akuzativu – čeština s předložkou „na“ (č. 1a), španělština bez předložky (č. 1.1b). Navíc je španělské sloveso schopno vyjádřit daný význam komplementy s předložkami „por“, „sobre“, „acerca de“ (č. 1.2b, 1.3b, 1.4b). Tuto pozici jsou pak obě slovesa schopna otevřít spolu s dalším objektovým komplementem – v češtině s nepředložkovým genitivem (č. 2a), ve španělštině s nepřímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 2.1b, 2.2b, 2.3b, 2.4b).

¹⁸⁰ Ptal se na čas.

¹⁸¹ Ptala se jí na její profesi.

¹⁸² Ptáš se mě na Velikonoce? To nevím, kde budu.

¹⁸³ Ptá se na obchodování s geneticky modifikovanými potravinami.

¹⁸⁴ Ptám se tě na to přímo.

¹⁸⁵ Ptal se mě na mé pokroky.

¹⁸⁶ Neptej se mě na literaturu. Nerada čtu.

¹⁸⁷ Ptal se tě už na knížku?

¹⁸⁸ Ptal jsem se všech po mé ztracené bundě.

¹⁸⁹ Muž se ptá po doktorovi jeho dcery.

Bezředložkový český genitiv vystupuje jako valenční člen také ve významu *dotazováním hledat, shánět, žádat* (B.), avšak pouze v přítomnosti dalšího objektového komplementu v lokálu (č. 3a). Namísto genitivu užívá španělština nepřímého objektového komplementu s předložkou „a“, který je doprovázen ve zmíněném významu objektovým komplementem s předložkou „por“ (č. 3b).

Český objektový komplement v lokálu s předložkou „po“ a španělský komplement s předložkou „por“ vystupují ve valenčním poli sloves také samostatně (č. 4a, 4b), a to ve významu *dotazováním hledat, shánět, žádat* (B.).

II. Vedlejší věta spojková, vztavná a věta v přímé řeči

A.	1a	jestli/zda	Ptal se, <u>zda může mít modlitba i zpětný účinek.</u>	1b	si	Les preguntaba <u>si eran de Girona.</u> ¹⁹⁰
A.	2a	Vvzt	Nikdo se neptá, <u>co bude zítra.</u>	2b	Or	Me pregunta <u>cómo puedo vivir en 13 metros cuadrados.</u> ¹⁹¹
A.	3a	přímá řeč	„ <u>Je to ještě daleko?</u> “ ptaly se děti.	3b	estilo directo	„ <u>¿Te sientes bien?</u> “ pregunta mi mujer. ¹⁹²

Oba typy vedlejších vět a větu v přímé řeči (č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b) obsazují slovesa pouze ve významu *otázkou se snažit dozvědět, zjistit* (A.).

III. Shrnutí

Pouze v prvním sémantickém okruhu otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v akuzativu, který je v tomto případě předložkový. Španělština obsazuje nejen pozici přímého objektového komplementu, ale také objektové pozice s předložkami „por“, „sobre“ a „acerca de“. Uvedené komplementy lze v češtině obsazovat spolu s valenčním členem v nepředložkovém genitivu, ve španělštině spolu s nepřímým komplementem s předložkou „a“. Poslední uvedené valenční doplnění může být přítomné ve valenčním poli českého slovesa spolu s objektovým komplementem v lokálu s předložkou „o“, ve španělštině s objektovým komplementem s předložkou „por“, a to pouze v sémantickém okruhu *dotazováním hledat, shánět, žádat* (B.).

¹⁹⁰ Ptal se jich, jestli jsou z Girony.

¹⁹¹ Ptá se mě, jak můžu žít na 13 metrech čtverečních.

¹⁹² „Cítíš se dobře?“ ptá se má žena.

Valenční doplnění sloves může mít také podobu vedlejší věty spojkové, vztahné nebo věty v přímé řeči. Děje se tak v prvním sémantickém okruhu.

rozumět (si) / entender(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někomu něčemu	Mluvte pomalu, nerozumím <u>vám</u> . Tvému <u>jednání</u> nikdo nerozumí.	1b	a alguien algo	¿ <u>Me</u> entiendes? ¹⁹³ No entiendo <u>la pregunta</u> . ¹⁹⁴
D.	2a	něčemu	Každý Čech samozřejmě rozumí <u>hokeji</u> .	2b	de algo	Tú no entiendes <u>de negocios</u> . ¹⁹⁵
A.	3a	někomu něco	Nerozumím <u>ti ani slovo</u> .	3b	a alguien algo	No <u>te</u> entiendo <u>ni una sola palabra</u> . ¹⁹⁶
A.	4a	někomu nějak	Myslím, že jsem <u>mamince</u> rozuměla <u>správně</u> .	4b	a alguien de un modo	<u>La</u> entiendo <u>bien</u> . ¹⁹⁷
C.	5a	s někým	Rozumíte si <u>se šéfem</u> ?	5b	con alguien	Sé que te entiendes <u>con tu antiguo amor</u> . ¹⁹⁸
C.	6a	s někým nějak	<u>S</u> mým <u>manželem</u> už si <u>vůbec</u> nerozumíme.	6b	con alguien de un modo	Se entiende <u>bien con el director</u> . ¹⁹⁹
B.	7.1a	pod něčím něco	<u>Pod pojmem</u> svoboda rozumí Karel Marx <u>poznanou nutnost</u> .	7b	por algo algo	¿ <u>Qué</u> entendemos <u>por el término conciencia</u> ? ²⁰⁰
	7.2a	něčím něco	<u>Topologií</u> rozumíme jednu <u>oblast</u> moderní matematiky.			

Objektový komplement v nepředložkovém dativu (č. 1a) a (ne)předložkový přímý objektový komplement (č. 1b) tvoří valenční doplnění sloves v sémantickém okruhu *postihnout smysl, význam něčeho, mít pochopení* (A.). Dále české sloveso užívá ve významu *umět něco dobře dělat* (D.) nepředložkového objektového

¹⁹³ Rozumíš mi?

¹⁹⁴ Nerozumím otázce.

¹⁹⁵ Obchodům nerozumíš.

¹⁹⁶ Nerozumím ti ani slovo.

¹⁹⁷ Rozumím jí dobře.

¹⁹⁸ Víím, že si rozumíš se svou bývalou láskou.

¹⁹⁹ Rozumí si dobře s ředitelem.

²⁰⁰ Co rozumíme pod pojmem svědomí?

komplementu v dativu (č. 2a), španělština užívá v tomto případě objektového komplementu s předložkou „de“ (č. 2b).

V prvním významu (A.) se v obou jazycích objektový komplement v dativu nachází zároveň s pozicí ve formě nepředložkového akuzativu (č. 3a, 3b). Dativní komplement čeština kombinuje také s adverbialním komplementem způsobu (č. 4a), který španělština obsazuje spolu s přímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 4b).

V sémantickém okruhu *jednat s někým ve shodě* (C.) je valenčním doplněním českého slovesa objektový komplement ve formě instrumentálu s předložkou „s“ (č. 5a), které odpovídá španělská předložka „con“ (č. 5b). Pozice v instrumentálu může být obsazena zároveň s pozicí adverbialního komplementu způsobu (č. 6a, 6b).

Význam *považovat* (B.) vyjadřuje české sloveso opět obsazením pozice objektového komplementu v instrumentálu v podobě nepředložkové nebo s předložkou „pod“. Španělština užívá v tomto případě vždy komplement s předložkou „por“. V obou případech je uvedený komplement doprovázen dalším členem – objektovým komplementem v nepředložkovém akuzativu (č. 7.1a, 7.2a, 7b).

II. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

A.	1a	<i>nějak</i>	Rozumíte <u>německy</u> ?	1b	<i>de un modo</i>	¿Entendéis <u>bien</u> ? ²⁰¹
C.	2a	<i>nějak</i>	<u>Dobře</u> se rozumí.	2b	<i>de un modo</i>	Nos entendemos <u>bien</u> . ²⁰²

Jak bylo uvedeno výše, objektové komplementy se ve valenčním poli sloves ve významech *postihnout smysl*, *význam něčeho*, *mít pochopení* (A.) a *jednat s někým ve shodě* (C.) mohou vyskytovat spolu s adverbialním komplementem způsobu. Ten může slovesa doplňovat také samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b).

III. Vedlejší věta spojková

A.	1a	<i>že</i>	Marta rozuměla, <u>že ji paní žádá o pomoc</u> .	1b	<i>que</i>	Entiendo <u>que debe ser liquidado</u> . ²⁰³
----	----	-----------	--	----	------------	---

²⁰¹ Rozumíte dobře?

²⁰² Rozumíme si dobře.

²⁰³ Rozumím, že musí být zničen.

Také vedlejší věta spojková je součástí valenčního pole obou sloves (č. 1a, 1b). Jako jejich doplnění vystupuje ve významu *postihnout smysl, význam něčeho, mít pochopení* (A.).

IV. Shrnutí

V prvním sémantickém okruhu, kde české sloveso vyžaduje přítomnost valenčního členu ve formě nepředložkového dativu, španělské *entender* obsazuje tuto pozici (ne)předložkovým objektovým komplementem přímým. Stejně tak je tomu v případě, kdy je tento komplement doprovázen adverbialním komplementem způsobu. Obsazení dativní a akuzativní pozice je pak přítomné ve valenčním poli obou sloves. K vyjádření smyslu *umět něco dobře dělat* (D.) musí být španělské sloveso doplněno valenčním členem s předložkou „de“, čeština nadále užívá komplementu dativního bez předložky.

České sloveso otevírá pozici objektového komplementu v instrumentálu s předložkou „s“, jež má ve španělštině podobu „con“. V případě, kdy je objektový komplement španělského slovesa doprovázen předložkou „por“, má české sloveso možnosti dvě – obsadit tuto pozici komplementem s předložkou „pod“, nebo jej ponechat bez předložky.

Obě slovesa jsou také doplněna vedlejší větou spojkovou.

říci (si, se) / decir(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	něco	Řeknou lidé otevřeně své <u>názory</u> ?	1b	algo	Siempre dice <u>la verdad</u> . ²⁰⁴
X ₂ .	2a	o něco	Magda si řekla <u>o sklenici limonády</u> .			
C.	3a	něco na něco	David mi <u>na</u> mé <u>nářky</u> vždycky řekne nějaké povzbuzující <u>slovo</u> .	3b	algo a algo	¿ <u>Qué</u> dices <u>a eso</u> ? ²⁰⁵
X ₁ .	4a	na někoho něco	Spolužák <u>na</u> <u>mě</u> <u>nic</u> neřekl.			
X ₂ .	5a	za něco něco	Zedník si <u>za</u> dva <u>dny</u> práce řekl <u>tisíc</u> korun.			

²⁰⁴ Vždy říká pravdu.

²⁰⁵ Co na to říkáš?

X ₂ .	6a	za něco o něco	Za opravu pračky si známý řekl o <u>láhev</u> slivovice.			
A.	7a	něco někomu	Řekl jsem <u>to</u> <u>kominíkovi</u> .	7b	algo a alguien	¿No <u>te lo</u> había dicho? ²⁰⁶
C.	8a	něco něčemu	<u>Co</u> řekne našemu <u>návrhu</u> <u>náměstek</u> ?	8b	algo a algo	¿ <u>Qué</u> dices <u>a esto</u> , Juan? ²⁰⁷
G.	9a	něco někomu	<u>Příčinu</u> smrti <u>kriminalistům</u> řekne až výsledek pitvy.	9b	algo a alguien	La autopsia dirá <u>a los inspectores la causa</u> de la muerte. ²⁰⁸
C.	10a	něco k něčemu	Ministr dopravy <u>k</u> odborářské <u>stávce</u> řekl jen dvě <u>věty</u> .	10b	algo de alguien	¿Y <u>qué</u> me dices de <u>Russell</u> ? ²⁰⁹
X ₂ .	11a	o něco někomu	Řekli jsme si <u>úředníci</u> o <u>prospekty</u> .			
E.	12a	něco o něčem	Řekne oděv <u>něco o</u> <u>povaze</u> člověka?	12.1b	algo de algo	¿ <u>Qué</u> has dicho <u>del amor</u> y <u>la muerte</u> ? ²¹⁰
				12.2b	algo sobre algo	<u>Sobre la taza</u> rota dice <u>la verdad</u> . ²¹¹
				12.3b	algo acerca de algo	<u>Acerca de la política</u> siempre dice <u>la verdad</u> . ²¹²
F.	13a	něco něčím	<u>Výrazem</u> tváře řeknete někdy i <u>nevyslovitelné</u> .	13b	algo con algo	<u>Con una mirada</u> se <u>lo</u> dijo <u>todo</u> . ²¹³
X ₁ .	14a	na někoho něco někomu	Ta užalovaná Katka <u>paní učitelce</u> <u>na každého</u> <u>všechno</u> řekne.			
A.	15a	něco nějak	Řekni <u>to</u> třeba <u>rusky</u> !	15b	algo de un modo	¡ <u>Dilo más alto</u> ! ²¹⁴
X ₁ .	16a	na někoho, že	Líba řekla <u>na</u> svého <u>bratra</u> , <u>že</u> ji <u>zavřel</u> <u>na půdě</u> .			
X ₁ .	17a	na někoho někomu, že	Řeknu <u>na</u> <u>tebe</u> <u>mamince</u> , <u>že</u> sis <u>půjčila</u> <u>její náramek</u> .			

Pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 1a, 1b) obsazují slovesa samostatně v sémantickém okruhu *dát vědět řeči, vyjádřit slovy* (A.).

²⁰⁶ Neřekl ti to?

²⁰⁷ Co tomu říkáš, Juane?

²⁰⁸ Pitva řekne kriminalistům příčinu smrti.

²⁰⁹ A co mi řekneš k Russellovi?

²¹⁰ Cos řekl lásce a smrti?

²¹¹ O tom rozbitém hrnku říká pravdu.

²¹² O politice vždy říká pravdu.

²¹³ Jedním pohledem řekl vše.

²¹⁴ Řekni to hlasitěji!

České sloveso navíc obsazuje tuto pozici s předložkou „o“ (č. 2a) ve významu *požádat, vyžádat si* (X₂), který španělské sloveso nevyjadřuje.

České sloveso ve významu *vyslovit své mínění, zaujmout stanovisko* (C.) připouští ve svém valenčním poli dva objektové komplementy v akuzativu, přičemž jeden je nepředložkový, druhý vystupuje s předložkou „na“ (č. 3a). Španělština namísto předložkového akuzativu užívá nepřímého objektového komplementu s předložkou „a“ (č. 3b). Dva objektové komplementy v akuzativu (č. 4a, 5a, 6a) obsazuje české sloveso také ve významech *prozradit* (X₁) a *požádat, vyžádat si* (X₂), které v případě španělského *decir* vyjádřit nelze.

Obě slovesa také využívají možnosti otevírat zároveň pozici objektového komplementu v akuzativu a v dativu. Ve významech *dát vědět řeči, vyjádřit slovy* (A.), *vyslovit své mínění, zaujmout stanovisko* (C.) a *ukázat, znamenat, mít význam* (G.) se v češtině oba komplementy vyskytují ve formě nepředložkové (č. 7a, 8a, 9a), ve španělštině je nepřímý objektový komplement vyjádřen předložkou „a“ (č. 7b, 8b, 9b). V již zmíněném významu *vyslovit své mínění, zaujmout stanovisko* (C.) se vedle členu v nepředložkovém akuzativu objevuje dativ s předložkou „k“ (č. 10a), španělština užívá objektového komplementu s předložkou „de“ (č. 10b). Ve smyslu *požádat, vyžádat si* (X₂) české *řici* využívá pozici v akuzativu s předložkou „o“ a pozici v dativu, kterou ponechává bez předložky (č. 11a).

Vedle akuzativní nepředložkové pozice může stát také objektový komplement ve formě lokálu s předložkou „o“ (č. 12a), ve španělštině komplement s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“ (č. 12.1b, 12.2b, 12.3b).

Na místě pozice v lokálu se může ve smyslu *dát najevo, sdělit jinak než řečí* (F.) objevit komplement v nepředložkovém instrumentálu (č. 13a), v případě španělštiny komplement s předložkou „con“ (č. 13b).

Ve významu *prozradit* (X₁) mohou ve valenčním poli českého slovesa figurovat tři objektové komplementy najednou – dva ve formě akuzativu, nepředložkového a s předložkou „na“, a jeden ve formě nepředložkového dativu (č. 14a).

Doplněním objektového komplementu ve formě nepředložkového akuzativu může být v prvním významu (A.) i adverbialní komplement způsobu (č. 15a, 15b).

Pro vyjádření smyslu *prozradit* (X₁) užívá české *řici* doplnění v podobě vedlejší věty spojkové, která je součástí valenční pole slovesa spolu s objektovým komplementem v akuzativu s předložkou „na“ (č. 16a), popřípadě s druhým objektovým komplementem – nepředložkovým dativem (č. 17a).

II. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

X₂	1a	někomu	Já <u>ti</u> nepomůžu, řekni si sestře.			
E.	2a	někomu o někom	Když podnikatel <u>o vyděračích</u> řekne <u>policii</u> , může to s ním špatně dopadnout.	2.1b	a alguien de alguien	No <u>le</u> dije <u>del niño</u> . ²¹⁵
				2.2b	a alguien sobre alguien	¿Qué <u>me</u> dices <u>sobre ella</u> ? ²¹⁶
				2.3b	a alguien acerca de alguien	El doctor <u>me</u> dijo algo <u>acerca de ella</u> . ²¹⁷
B.	3a	někomu nějak	Jana tehdy poprvé řekla svojí nevlastní <u>matce</u> „ <u>maminko</u> “.	3b	a alguien + pred.sus.	<u>Le</u> dicen „ <u>el Gringo</u> “ por los ojos claros. ²¹⁸
A.	4a	někomu + přímá řeč	Řekl <u>mi</u> : „ <u>Sinuhete</u> , <u>příteli můj</u> , <u>to musí skončit</u> .“	4b	a alguien + estilo directo	„ <u>Ya nos podemos ir</u> ,“ <u>le</u> dije <u>a Emilia</u> . ²¹⁹
E.	5a	o někom někde	Děti řekly <u>o dealerovi ve škole</u> .	5b	de/sobre/acerca de alguien en un lugar	¿Qué dijo <u>en la conferencia de Campoamor</u> ? ²²⁰
E.	6a	o někom, že	Ta drbna <u>o mně</u> určitě řekne, <u>že si vodím domů ženské</u> .	6b	de/sobre/acerca de alguien que	<u>Sobre su amiga</u> dice <u>que es una mentirosa</u> . ²²¹
E.	7a	o někom + přímá řeč	„ <u>Je to husa!</u> “ řekl <u>o správcové Honza</u> .	7b	de/sobre/acerca de alguien + estilo directo	„ <u>Es un perezoso</u> ,“ dijo <u>de su hijo</u> . ²²²
D.	8a	s někým, že	<u>S kamarádem</u> jsme si řekli, <u>že půjdeme na vysokou školu</u> .	8b	alguien y alguien que	<u>Yo y mi novia</u> nos dijimos <u>que nosotros también organizaríamos nuestra boda</u> . ²²³

²¹⁵ Neřekla jsem mu o dítěti.

²¹⁶ Co mi o ní řekneš?

²¹⁷ Doktor mi o ní něco řekl.

²¹⁸ Říkají mu „Gringo“ kvůli jeho světlým očím.

²¹⁹ „Už můžeme jít,“ řekl jsem Emilii.

²²⁰ Co řekl na konferenci o Campoamorovi?

²²¹ O její kamarádce říká, že je to lhářka.

²²² „Je to lenoch,“ řekl o svém synovi.

²²³ S mou přítelkyní jsme si řekli, že si také vystrojíme svatbu.

F.	9a	něčím, že	Tím <u>pousmáním</u> ředitel vlastně řekl, <u>že nám</u> <u>rozumí</u> .	9b	con algo que	Con su <u>mirada</u> consternada dice <u>que no está</u> <u>preparado para el</u> <u>matrimonio</u> . ²²⁴
F.	10a	něčím, Vvzt	Co bylo <u>nezbytné</u> , řekla dívka <u>očíma</u> .	10b	con algo + Or	Lo que era <u>inevitable</u> lo dijo con sus <u>ojos</u> . ²²⁵

Dalším objektovým komplementem, který může ve valenčním poli českého slovesa vystupovat samostatně, je komplement ve formě nepředložkového dativu (č. 1a). Tato pozice je otvírána v sémantickém okruhu *požádat, vyžádat si* (X₂). U obou sloves je potom možné ve smyslu *sdělit, povědět* (E.) obsazení dativní pozice spolu s dalším objektovým komplementem – v češtině v lokálu s předložkou „o“ (č. 2a), ve španělštině s komplementem s předložkami „de“, „sobre“ nebo „acerca de“ (č. 2.1b, 2.2b, 2.3b). Aby slovesa vyjádřila význam *nazvat, pojmenovat* (B.), kladou na místo pozice v lokálu komplement kvalifikační (č. 3a, 3b), španělské sloveso navíc neuzívá komplementu dativního, nýbrž přímého objektového komplementu. Nahrádili slovesa pozici v lokálu větou v přímé řeči (č. 4a, 4b), vyjadřují smysl *dát vědět řečí, vyjádřit slovy* (A.).

Vyskytuje-li se ve valenčním poli českého slovesa objektový komplement v lokálu s předložkou „o“, ve španělštině komplement s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“, je nutná přítomnost dalšího komplementu, který může mít podobu adverbialního komplementu místa (č. 5a, 5b), vedlejší věty spojkové (č. 6a, 6b) nebo věty v přímé řeči (č. 7a, 7b). Obsazením těchto pozic vyjadřují slovesa význam *sdělit, povědět* (E.).

Také český objektový komplement v instrumentálu nestojí ve valenčním poli slovesa samostatně. Pro vyjádření smyslu *rozhodnout se, dohodnout se* (D.) vystupuje spolu s vedlejší větou spojkovou (č. 8a). Španělština užívá v tomto případě několikanásobný podmět (č. 8b). Pro vyjádření smyslu *dát najevo, sdělit jinak než řečí* (F.) obsazuje české sloveso pozici nepředložkového instrumentálu, kterou doplňuje vedlejší větou spojkovou (č. 9a). Ta je ve španělštině doprovázena objektovým komplementem s předložkou „con“ (č. 9b). Ve stejném sémantickém okruhu může

²²⁴ Svým zaraženým výrazem říká, že není na manželství připravený.

²²⁵ Co bylo nevyhnutelné, řekl svými očima.

uvedený objektový komplement vystupovat také spolu s vedlejší větou vztažnou (č. 10a, 10b).

III. Vedlejší věta spojková, vztažná a věta v přímé řeči

A.	1a	že	Plynař řekl, <u>že krádeže plynoměrů jsou běžná věc.</u>	1b	que	Le dije <u>que no podía entretenerme más.</u> ²²⁶
A.	2a	aby	Vedoucí výpravy řekl, <u>abychom se vrátili.</u>	2b	que	Diles <u>que se vayan.</u> ²²⁷
D.	3a	že	Řekl jsem si, <u>že přestanu kouřit.</u>	3b	que	Me dije <u>que ya no me era posible vivir en el mundo.</u> ²²⁸
G.	4a	že	Odmítavý posunek řekne prosebníkovi, <u>že se namáhá zbytečně.</u>	4b	que	Las pruebas dicen <u>que los marineros ya no iban en la lancha cuando se hundió.</u> ²²⁹
A.	5a	Vvzt	Dívka neřekla, <u>co vlastně chce.</u>	5b	Or	Digo <u>lo que pienso.</u> ²³⁰
G.	6a	Vvzt	Namalovaná šipka nám řekla, <u> kterou cestou se máme dát.</u>	6b	Or	La flecha nos dice <u>qué camino seguir.</u> ²³¹
A.	7a	přímá řeč	„ <u>V neděli půjdeme na výlet.</u> “ řekl tatínek.	7b	estilo directo	„ <u>Ya estoy bien,</u> “ dijo. ²³²
D.	8a	přímá řeč	Řekl jsem si: „ <u>Vydrž!</u> “	8b	estilo directo	Me dije: „ <u>¡Entonces es verdad!</u> “ ²³³

Ve valenčním poli sloves se může ve významech *dát vědět řečí, vyjádřit slovy* (A.), *rozhodnout se, dohodnout se* (D.) a *ukázat, znamenat, mít význam* (G.) objevit vedlejší věta spojková, která zde vystupuje samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b, 4a, 4b). V prvním sémantickém okruhu a ve významech *rozhodnout se, dohodnout se* (D.), *sdělit, povědět* (E.), *dát najevo, sdělit jinak než řečí* (F.) a *prozradit* (X₁) může vystupovat s dalším valenčním členem – objektovým komplementem, jak bylo uvedeno výše.

Vedlejší věta vztažná (č. 5a, 5b, 6a, 6b) pak zaplňuje valenční pozici sloves v sémantickém okruhu *dát vědět řečí, vyjádřit slovy* (A.) a ve smyslu *ukázat,*

²²⁶ Řekl jsem jí, že déle se zdržet nemohu.

²²⁷ Řekni jim, aby odešli.

²²⁸ Řekl jsem si, že už není možné na světě žít.

²²⁹ Důkazy říkají, že námořníci nebyli ve člunu v době, kdy se potopil.

²³⁰ Říkám to, co si myslím.

²³¹ Šipka nám říká, kterou cestou jít.

²³² „Už je mi dobře,“ řekl.

²³³ Řekl jsem si: „Tak to tedy je pravda!“

znamenat, mít význam (G.). V sémantickém okruhu *dát najevo, sdělit jinak než řečí* (F.) vystupuje spolu komplementem objektovým.

Ve smyslu *dát vědět řečí, vyjádřit slovy* (A.) a *rozhodnout se, dohodnout se* (D.) má valenční doplnění podobu věty v přímé řeči (č. 7a, 7b, 8a, 8b).

IV. Shrnutí

Objektový komplement ve formě akuzativu je nejčastěji obsazovanou pozicí obou sloves. Zatímco ve španělštině je jeho podoba vždy nepředložková, až na případ, kdy je doprovázen komplementem kvalifikačním ve formě substantiva, využívá český komplement vedle této možnosti také předložek „o“, „na“ nebo „za“. Pokud se ve valenčním poli českého slovesa uplatňuje samostatně, děje se tak pouze ve významech *postihnout smysl, význam něčeho, mít pochopení a požádat, vyžádat si*, využívá buď předložky „o“, nebo vystupuje ve formě nepředložkové. V případě, že jsou zmíněné objekty doprovázeny dalším členem v akuzativu, tento člen je povahy vždy předložkové. Španělské sloveso dva objektové komplementy v akuzativu ve svém valenčním poli nepřipouští – český předložkový komplement vyjadřuje objektovým komplementem nepřímým s předložkou „a“.

Pozici objektového komplementu v akuzativu obě slovesa otevírají také spolu s pozicí dativní. Tam, kde čeština užívá dativu nepředložkového, vystupuje španělský komplement s předložkou „a“. V případě, kdy české sloveso vyjadřuje tuto pozici pomocí předložky „k“, užívá španělština komplementu s předložkou „de“.

Pouze ve významu *sdělit, povědět* obsazují obě slovesa shodným způsobem pozici předložkového objektového komplementu – v češtině v lokálu s předložkou „o“, ve španělštině pomocí předložek „de“, „sobre“, „acerca de“. Tato pozice je slovesy otevírána pouze za přítomnosti dalšího valenčního členu, kterým může být objektový komplement dativní či akuzativní. Také adverbialní komplement místa, vedlejší věta spojková, vztahná a věta v přímé řeči se mohou vyskytovat ve valenčním poli sloves po boku valenčního členu v lokálu. Věta v přímé řeči může také slovesa doplňovat spolu s objektovým komplementem dativním. Vyjadřuje tak význam *dát vědět řečí, vyjádřit slovy*.

Objektový komplement v instrumentálu se nachází ve valenčním poli obou sloves – v češtině ve formě nepředložkové nebo spolu s předložkou „s“, ve španělštině je předložka „con“ přítomná vždy. Tento komplement musí být rovněž doprovázen

dalším valenčním členem, aby byl daný význam slovesa vyjádřen. Pouze ve významu *rozhodnout se, dohodnout se* je český instrumentál ve španělštině vyjádřen odlišně, a to několikanásobným podmětem.

Adverbiální komplementy mohou ve valenčním poli sloves stát také po boku objektového komplementu v akuzativu či dativu. Vedlejší věta spojková pak spolu s valenčním členem akuzativním.

Jen české sloveso je schopno obsadit tři valenční pozice najednou. Děje se tak pouze v sémantickém okruhu *prozradit*, který španělské sloveso nevyjadřuje.

slyšet / oír

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někoho něco	Přednášejícího slyšeli jen studenti v předních řadách. Zdálo se mi, že slyším zvony.	1b	a alguien algo	También ella debió de oírme. ²³⁴ Todos oyeron su grito de dolor. ²³⁵
B.	2a	něco	Rádi bychom slyšeli i názory oponentů.	2b	algo	¿Oíste la respuesta de tu compañero? ²³⁶
C.	3a	něco	Náhodou jsem tu zprávu slyšela.	3b	algo	¿Oíste la noticia? ²³⁷
C.	4a	něco od někoho	Bártová tvrdí, že to slyšela od samotného ředitele.	4b	algo de alguien	Lo oyó de otras personas. ²³⁸
C.	5a	něco někde	Ty vtipy jsi slyšel v hospodě, ne?	5b	algo en un lugar	Lo he oído en la radio. ²³⁹
C.	6a	něco odněkud	Brzy poté slyšeli z rádia výzvu o pomoc.	6b	algo de un lugar	Lo ha oído de los propios labios de su marido. ²⁴⁰
A.	7a	něco nějak	Ten přenos jsem slyšela velmi špatně.	7b	algo de un modo	¿Oyes bien el canto de los pájaros? ²⁴¹

²³⁴ Také ona mne musela slyšet.

²³⁵ Všichni slyšeli jeho bolestný výkřik.

²³⁶ Slyšel jsi odpověď svého spolužáka?

²³⁷ Slyšel jsi tu novinku?

²³⁸ Slyšel to od jiných lidí.

²³⁹ Slyšela jsem to v rádiu.

²⁴⁰ Slyšela to z úst vlastního manžela.

²⁴¹ Slyšíš dobře ten zpěv ptáků?

A.	8a	něco někoho dělat	Kluci slyšeli <u>Tondu volat</u> o pomoc.		a alguien hacer algo	<u>Te oigo decir</u> algo que no debías. ²⁴²
C.	9a	o někom	Princ se ptal převozníka, jestli slyšel o <u>Dědu Vševedovi</u> .	9.1b	de alguien	¿Has oído ya <u>de un médico</u> que ama a su profesión pero que también está harto de ella? ²⁴³
				9.2b	sobre alguien	¿Oíste alguna vez <u>sobre Ramanujan</u> ? ²⁴⁴
				9.3b	acerca de alguien	No oímos nada bueno <u>acerca de ella</u> . ²⁴⁵
C.	10a	o něčem od někoho	<u>Od jednoho lékaře</u> jsem slyšela o novém <u>léku</u> proti AIDS.	10b	de/sobre/acerca de algo por alguien	He oído <u>de</u> ese nuevo <u>modelo</u> de coche <u>por un compañero</u> de trabajo. ²⁴⁶
C.	11a	o něčem odněkud	<u>O osobních koutech</u> jsem poprvé slyšela z <u>Hlasu Ameriky</u> .	11b	de/sobre/acerca de algo de un lugar	<u>Sobre la teoría</u> de la relatividad oí por primera vez <u>de los labios</u> de nuestra profesora. ²⁴⁷
C.	12a	o něčem někde	<u>O turné</u> Lucie Bílé jsme slyšeli <u>všude</u> .	12b	de/sobre/acerca de algo en un lugar	¿Oísteis ayer <u>en la televisión</u> <u>sobre las arañas</u> negras que comen a sus amantes después de copular? ²⁴⁸
C.	13a	od někoho, že	Právě <u>od sekretářky</u> Emil slyšel, <u>že se jedná o jeho povýšení</u> .	13b	de alguien que	<u>De tu madre</u> oímos que te vas a <u>casar</u> . ²⁴⁹

Objektový komplement v (ne)předložkovém akuzativu je nejčastěji obsazovanou valenční pozicí obou sloves. Samostatně se v této podobě vyskytuje ve všech sémantických okruzích – *vnímat sluchem* (A., č. 1a, 1b), *vnímat sluchem a tím se dozvídat, poznávat* (B., č. 2a, 2b), *nepřímo, z doslechu se dozvídat* (C., č. 3a, 3b). Ve významech *vnímat sluchem* (A.) a *nepřímo, z doslechu se dozvídat* (C.) může

²⁴² Slyším tě říkat něco, co bys neměl.

²⁴³ Už jsi slyšel o nějakém doktorovi, který své povolání miluje a zároveň je z něj otrávený?

²⁴⁴ Slyšel jsi o Ramanujanovi?

²⁴⁵ Neslyšeli jsme o ní nic dobrého.

²⁴⁶ Slyšel jsem o tom novém modelu auta od jednoho kolegy z práce.

²⁴⁷ O teorii relativity jsem poprvé slyšela z úst naší paní učitelky.

²⁴⁸ Slyšeli jste včera v televizi o samičkách pavouka černá vdova, které po spáření sežerou samečka?

²⁴⁹ Slyšeli jsme od tvé matky, že se budeš vdávat.

být navíc tento komplement doprovázen dalším valenčním členem. V posledním zmíněném okruhu (C.) se objevuje v češtině spolu s objektovým komplementem v genitivu s předložkou „od“ (č. 4a), ve španělštině s komplementem s předložkou „de“ (č. 4b). Dále je možné jej doplnit adverbialním komplementem místa (č. 5a, 5b, 6a, 6b). Ve smyslu *vnímat sluchem* (A.) má doplnění přímého objektového komplementu podobu adverbialního komplementu způsobu (č. 7a, 7b) nebo členu ve formě infinitivu (č. 8a, 8b).

České sloveso dále obsazuje pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou „o“, španělština pozici objektového komplementu s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“. Tento valenční člen může význam *nepřímou, z doslechu se dozvídat* (C.) vyjádřit sám (č. 9a, 9b) nebo pomocí dalších valenčních členů. Jedním z nich je objektový komplement v genitivu vyjádřený českou předložkou „od“ (č. 10a). Španělština zde užívá komplementu s předložkou „por“ (č. 10b). Také přítomnost adverbialního komplementu místa spolu s lokálním komplementem (č. 11a, 11b, 12a, 12b) obě slovesa připouští.

Rovněž český objektový komplement ve formě genitivu s předložkou „od“, ve španělštině komplement s předložkou „de“, spolu s vedlejší větou spojkovou (č. 13a, 13b) může vyjádřit smysl *nepřímou, z doslechu se dozvídat* (C.).

II. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

C.	1a	odněkud, že	Někteří zaměstnanci slyšeli až <u>z podnikového rozhlasu, že budou propuštěni.</u>	1b	de un lugar que	Oímos <u>de tus labios que le esperaba el procedimiento judicial.</u> ²⁵⁰
C.	2a	někde, že	Pořád <u>kolem sebe slyšíme, že se demokracii musíme učit.</u>	2b	en un lugar que	Oí <u>en la radio que le habían dado el Premio Nobel.</u> ²⁵¹

Adverbialní komplement místa obsazuje valenční pozici sloves spolu s vedlejší větou spojkovou nebo s komplementy objektovými, jak bylo výše uvedeno. Samostatně však význam sloves není schopen vyjádřit.

²⁵⁰ Slyšeli jsme z tvých úst, že jej čeká soudní řízení.

²⁵¹ V rádiu jsem slyšel, že dostal Nobelovu cenu.

III. Vedlejší věta spojková a vztažná

A.	1a	že	Neslyšíš, <u>že za tebou někdo jde?</u>	1b	que	¿No oyes <u>que alguien está tocando la puerta?</u> ²⁵²
C.	2a	že	Už jsi slyšel, <u>že se zase bude zdražovat benzin?</u>	2b	que	¿No me has oído <u>que le han nombrado director de tu oficina?</u> ²⁵³
A.	3a	Vvzt	Svědčyně pak údajně slyšela, <u>co obvinění muži říkali.</u>	3b	Or	No oyó <u>de qué hablaban.</u> ²⁵⁴

Na rozdíl od komplementů adverbálních je vedlejší věta spojková a vztažná schopna postihnout význam sloves bez nutnosti obsazení dalších valenčních pozic.

IV. Shrnutí

Ve všech sémantických okruzích otevírají slovesa pozici ve formě akuzativu. Její podoba je v češtině vždy nepředložková, španělský přímý objektový komplement může vystupovat spolu s předložkou „a“. Ve valenčním poli sloves lze tuto pozici otevřít samostatně nebo spolu s dalšími valenčními členy – objektovým komplementem v genitivu s předložkou „od“, která koresponduje se španělskou předložkou „de“, adverbálním komplementem místa, způsobu či komplementem ve formě infinitivu.

Pouze španělské sloveso má v případě, kdy to české obsadí pozici v lokálu s předložkou „o“, tři možnosti vyjádření tohoto významu, a to pomocí objektového komplementu s předložkami „de“, „sobre“ a „acerca de“. Tyto komplementy lze pak ve valenčním poli sloves kombinovat s předložkovými komplementy – v češtině ve formě genitivu s předložkou „od“, ve španělštině s předložkou „por“. Této předložky užívá španělské *oir* pro rozlišení zdroje informace a osoby či věci, o které je tato informace podávána. Též adverbální komplement místa za přítomnosti komplementu v lokálu může význam slovesa vyjádřit.

Komplement s předložkou „od“/ „de“ se může vedle komplementu v lokálu vyskytovat spolu s členem v podobě vedlejší věty spojkové.

²⁵² Neslyšíš, že někdo klepe na dveře?

²⁵³ Neslyšel jsi mě, že ho jmenovali ředitelem tvé kanceláře?

²⁵⁴ Neslyšel, o čem mluvili.

Na rozdíl od vedlejší věty spojkové a vztahné, které mohou vystupovat také samostatně, jsou adverbialní komplementy způsobu a místa doprovázeny jiným komplementem vždy.

stydět se / avergonzar(se)

I. Komplementy objektové

A.	1a	za něco	Stydím se <u>za</u> své <u>chyby</u> .	1b	de algo	¿No te avergüenzas <u>de</u> tu propia <u>derrota</u> ? ²⁵⁵
Y.				2b	algo a alguien	No <u>me</u> avergüenza <u>la</u> <u>fe</u> . ²⁵⁶
A.	3a	před někým	Stydím se <u>před</u> <u>nimi</u> .	3b	ante alguien	Me avergonzaba <u>ante</u> <u>ella</u> . ²⁵⁷
A.	4a	něco (u)dělat	Styděl se to <u>řící</u> .	4b	de hacer algo	No me avergüenzo de <u>decírtelo</u> . ²⁵⁸
Y.				5b	a alguien hacer algo	<u>Me</u> avergüenza <u>decirlo</u> . ²⁵⁹

Zaplněním valenční pozice objektovým komplementem v akuzativu s předložkou „za“ (č. 1a) vyjadřuje české sloveso význam *mít pocit studu a ostychu* (A.). Ve španělštině je tento smysl vyjádřen objektovým komplementem s předložkou „de“ (č. 1b).

Valenční pole španělského slovesa může být doplněno zároveň nepředložkovým objektovým komplementem přímým a komplementem nepřímým s předložkou „a“ (č. 2b). Zaplněním těchto pozic vyjadřuje sloveso význam *zostudit, zahanbit* (Y.).

České sloveso otevírá v prvním smyslu (A.) pozici objektového komplementu v instrumentálu s předložkou „před“ (č. 3a), která koresponduje se španělskou předložkou „ante“ (č. 3b).

Valenční doplnění obou sloves může mít také podobu objektového komplementu ve tvaru infinitivu (č. 4a, 4b). Ten může spolu s nepřímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 5b) vyjádřit význam *zostudit, zahanbit* (Y.).

²⁵⁵ Nestydíš se za svou vlastní prohru?

²⁵⁶ Víra mě nezahanbuje.

²⁵⁷ Styděl jsem se před ní.

²⁵⁸ Nestydím se říct ti to.

²⁵⁹ Je mi hanba říct to.

II. Vedlejší věta spojková

A.	1a	že	Skoro jsme se styděli za to, <u>že</u> jsme z Prahy.	1b	de que	Me avergüenzo <u>de que</u> seas <u>mi hija</u> . ²⁶⁰
----	----	----	--	----	-----------	--

Valenčním doplněním sloves může být ve významu *mít pocit studu a ostychu* (A.) také vedlejší věta spojková (č. 1a, 1b).

III. Shrnutí

Vedle vedlejší věty spojkové je valenční pole sloves obsazováno komplementy objektovými. V sémantickém okruhu *mít pocit studu a ostychu* (A.), který je společný oběma slovesům, obsazuje české *stydět se* pozici v akuzativu s předložkou „za“, které však španělská předložka „de“ neodpovídá. Naproti tomu český instrumentál s předložkou „před“ a španělský objektový komplement s předložkou „ante“ vzájemně korespondují.

Obě slovesa také otevírají pozici objektového komplementu ve formě infinitivu. Zatímco čeština jej vyjadřuje nepředložkově, španělština vyžaduje přítomnost předložky „de“.

Význam *zostudit, zahanbit* (Y.) je vlastní pouze slovesu *avergonzar*. Valenční člen má podobu nepřímého objektového komplementu s předložkou „a“, který se uplatňuje spolu s nepředložkovým přímým valenčním členem nebo s komplementem ve tvaru infinitivním.

vědět / saber

I. Komplementy objektové

A.	1a	něco	Ví někdo <u>odpověď</u> ?	1b	algo	Ya sabe <u>la respuesta</u> . ²⁶¹
Y ₁ .				2b	algo	Sabe <u>latín</u> . ²⁶²
Y ₁ .				3b	hacer algo	Sabe <u>contar</u> cuentos. ²⁶³

---

²⁶⁰ Stydím se za to, že jsi má dcera.

²⁶¹ Už ví odpověď.

²⁶² Umí latinsky.

²⁶³ Umí vyprávět pohádky.

A.	4a	něco od někoho	Od sekretářky to vím.	4b	algo de alguien	Lo sabemos de los periodistas. ²⁶⁴
A.	5a	něco z něčeho	Vím to z vlastní zkušenosti.	5b	algo de algo	Lo sabe del confesionario. ²⁶⁵
Y ₁ .				6b	hacer algo de un modo	Sabe contar las historias maravillosamente. ²⁶⁶
B.	7a	něco na někoho	Věděla na svého muže něco nepěkného.	7b	algo de/sobre/acerca de alguien	Sabe todo de él. ²⁶⁷
B.	8a	na někoho nějaké množství	Na Marii toho víme hodně.	8b	de/sobre/acerca de alguien + cantidad	Sabemos mucho sobre María. ²⁶⁸
A.	9a	něco o někom	O té nové učitelce nevíme nic zajímavého.	9.1b	algo de alguien	¿Qué sabes de ella? ²⁶⁹
				9.2b	algo sobre alguien	Lo sabe sobre ti. ²⁷⁰
				9.3b	algo acerca de alguien	¿Qué sabes acerca de ella? ²⁷¹
A.	10a	o něčem	Novináři o jeho útěku vědí.	10.1b	de algo	No sabe de nada. ²⁷²
				10.2b	sobre algo	¿Qué sabes sobre la fotosíntesis? ²⁷³
				10.3b	acerca de algo	No sabe casi nada acerca de todo esto. ²⁷⁴
A.	11a	o něčem od někoho	O manželčině nevěře kolega ví od její přítelkyně.	11b	de/sobre/acerca de algo de/por alguien	De su enfermedad lo saben todos de su madre. ²⁷⁵ Por la profesora saben los estudiantes lo más importante acerca de la Unión Europea. ²⁷⁶
A.	12a	o něčem z něčeho	O módě na příští rok vědí ženy především	12b	de/sobre/acerca de algo de/por algo	De nuevas tendencias sabemos de las revistas de moda. ²⁷⁷

²⁶⁴ Víme to od novinářů.

²⁶⁵ Ví to ze zpovědi.

²⁶⁶ Umí barvitě vyprávět příběhy.

²⁶⁷ Ví na něj všechno.

²⁶⁸ Na Marii toho víme hodně.

²⁶⁹ Co o ní víš?

²⁷⁰ Ví to o tobě.

²⁷¹ Co o ní víš?

²⁷² Neví o ničem.

²⁷³ Co víš o fotosyntéze?

²⁷⁴ Neví skoro nic o tom všem.

²⁷⁵ O její nemoci vědí všichni od její matky.

²⁷⁶ Od paní učitelky vědí studenti to nejdůležitější o Evropské unii.

²⁷⁷ O nových trendech víme z módních časopisů.

			<u>z módních časopisů.</u>			<u>Acerca de su muerte sabe por la gente del pueblo.</u> ²⁷⁸
Y₂.				13b	a alguien + a pred.sus.	<u>Le sabe a pollo.</u> ²⁷⁹

Nejčastěji obsazují obě slovesa své pozice objektovým komplementem v nepředložkovém akuzativu. Čeština jej samostatně obsazuje pouze ve významu *mít vědomost, užívat informaci* (A., č. 1a), naproti tomu španělština vyžaduje jeho přítomnost také pro vyjádření smyslu *umět, moci* (Y₁, č. 1b, 2b). Ve stejném sémantickém okruhu se ve valenčním poli španělského slovesa nachází také člen ve formě infinitivu (č. 3b), který může být doprovázen adverbialním komplementem způsobu (č. 6b).

Pro vyjádření významu *mít vědomost, užívat informaci* (A.) může stát vedle akuzativního komplementu valenční člen předložkový – v češtině v genitivu s předložkami „od“ (č. 4a) a „z“ (č. 5a), ve španělštině s předložkou „de“ (č. 4b, 5b). Ve významu *znát tajnou informaci* (B.) obsazuje české sloveso akuzativní pozici dvakrát – jednou bez předložky, podruhé s předložkou „na“ (č. 7a). Španělské *saber* tuto možnost ve svém valenčním poli nepřipouští – českou akuzativní pozici obsazuje objektovým komplementem s předložkami „de“, „sobre“, „acerca de“ (č. 7b). Pokud se český objektový komplement v akuzativu a španělský předložkový komplement objevují spolu s adverbialním komplementem míry, opakuje se výše popsaná situace – čeština má k dispozici jednu předložku, kterou je „na“ (č. 8a), španělština předložky tři (č. 8b).

Význam *mít vědomost, užívat informaci* (A.) vyjadřují obě slovesa také obsazením pozice v nepředložkovém akuzativu spolu s pozicí předložkového objektového komplementu – v češtině ve formě lokálu s předložkou „o“ (č. 9a), ve španělštině s předložkami „de“, „sobre“ nebo „acerca de“ (č. 9.1b, 9.2b, 9.3b). Zmíněný valenční člen může figurovat ve valenčním poli sloves také samostatně (č. 10a, 10.1b, 10.2b, 10.3b) nebo s jiným komplementem než akuzativním – v češtině s komplementem v genitivu s předložkami „od“ (č. 11a) nebo „z“ (č. 12a), ve španělštině s předložkami „de“ nebo „por“ (č. 11b, 12b).

²⁷⁸ O jeho smrti ví od lidí z vesnice.

²⁷⁹ Chutná mu po kuřeti.

Nepřímý objektový komplement s předložkou „a“ spolu s komplementem kvalifikačním ve formě substantiva s předložkou „a“ (č. 13b) jsou součástí valenčního pole pouze španělského slovesa. Obsazením těchto pozic nabývá sloveso *saber* významu *mít chuť* (Y₂). Pozici komplementu kvalifikačního lze obsadit také samostatně bez dalších valenčních členů.

II. Vedlejší věta spojková a vztážná

A.	1a	že	Kuřáci dobře vědí, <u>že jim kouření škodí.</u>	1b	que	Sabemos <u>que se casaron.</u> ²⁸⁰
A.	2a	jestli/zda	Ví někdo, <u>jestli Hanka dnes přijde do práce?</u>	2b	si	Nunca sabes <u>si al público le gustará lo que haces.</u> ²⁸¹
A.	3a	Vvzt	Víte, <u>kolik stály vstupenky na Rolling Stones?</u>	3b	Or	¿No sabes <u>qué hacer con tu vida?</u> ²⁸²

Vedlejší věta spojková a vztážná obsazují valenční pozici obou sloves samostatně, a to pouze ve významu *mít vědomost, užívat informaci* (A.).

III. Shrnutí

Vedle vedlejší věty spojkové a vztážné obsazují samostatně valenční pozici sloves pouze objektový komplement v nepředložkovém akuzativu a komplement předložkový – v češtině v lokálu s předložkou „o“, ve španělštině s předložkami „de“, „sobre“ nebo „acerca de“. V rámci češtiny se tak děje jen v prvním uvedeném významu, ve španělštině navíc ve významu *umět, moci*, který české sloveso nevyjadřuje. Oba objektové komplementy mohou být ve valenčním poli sloves přítomné spolu s dalšími komplementy, například s komplementem předložkovým – v češtině v genitivu s předložkami „od“ nebo „z“, ve španělštině s předložkami „de“ nebo „por“. Užití poslední uvedené předložky souvisí s rozlišením té pozice, jež vyjadřuje zdroj informace, a té, jež označuje osobu či věc, o které je informace podávána. Komplement v akuzativu a v lokálu mohou slovesa obsazovat zároveň.

Čeština vyjadřuje druhý význam obsazením dvou objektových komplementů v akuzativu najednou. První z nich je povahy nepředložkové, druhému předchází předložka „na“. Protože španělské sloveso dva komplementy v akuzativu ve svém

²⁸⁰ Víme, že se vzali.

²⁸¹ Nikdy nevíš, zda se publiku bude líbit to, co děláš.

²⁸² Nevíš, co dělat se svým životem?

valenčním poli nepřipouští, stojí na místě předložkového akuzativu objektový komplement s předložkou „de“, „sobre“ nebo „acerca de“. Akuzativní doplnění českého slovesa a španělský předložkový komplement mohou vystupovat ve valenčním poli sloves po boku adverbialního komplementu míry.

Valenční doplnění španělského slovesa ve smyslu *umět*, *moci* může mít také podobu komplementu v infinitivu. Ten vystupuje ve valenčním poli slovesa samostatně nebo spolu s adverbialním komplementem způsobu. V sémantickém okruhu *mít chuť*, který je opět vlastní pouze španělskému slovesu, může mít valenční doplnění podobu nepřímého objektového komplementu s předložkou „a“ a komplementu kvalifikačního ve tvaru substantiva opět s předložkou „a“.

věřit / creer(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někomu něčemu	Věřím <u>vám</u> . Věřím jen vlastním <u>zkušenostem</u> .	1.1b	a alguien algo	No es fácil creer <u>a un hombre</u> como tú. ²⁸³ Mucha gente cree distintas <u>cosas</u> . ²⁸⁴
				1.2b	en algo	El pueblo irlandés ha declarado con toda claridad que cree <u>en el proyecto</u> europeo. ²⁸⁵
A.	2a	někomu něco	Tu <u>povídačku</u> <u>mu</u> nikdo nevěřil.	2b	a alguien algo	No es fácil creer <u>esto a un hombre</u> como tú. ²⁸⁶
A.	3a	někomu, že	Věřím <u>mu</u> , <u>že to</u> <u>myslel vážně</u> .	3b	a alguien que	Sí, <u>le</u> creo <u>que Gary no intentó nada con ella</u> . ²⁸⁷
A.	4a	něčemu + Vvzt	Nevěřili <u>tomu</u> , <u>co</u> <u>se píše v novinách</u> .	4b	algo + Or	No creo <u>todo lo que mi Iglesia enseña</u> . ²⁸⁸
Y.				5b	algo	Mi esposa <u>lo</u> cree. ²⁸⁹
B.	6.1a	v něco	Věřím <u>v přátelství</u> , <u>v</u> lidskou <u>soudržnost</u> vůbec.	6b	en algo	No crees <u>en los milagros</u> . ²⁹⁰
	6.2a	na něco	Indové věří <u>na</u> <u>stěhování</u> duší.			

²⁸³ Není snadné věřit muži, jako jsi ty.

²⁸⁴ Lidé věří různým věcem.

²⁸⁵ Irští občané jasně prohlásili, že věří evropskému projektu.

²⁸⁶ Není snadné věřit to člověku, jako jsi ty.

²⁸⁷ Ano, věřím jí, když říká, že po ní Gary nevyjel.

²⁸⁸ Nevěřím všemu, co církev učí.

²⁸⁹ Moje žena si to myslí.

²⁹⁰ Nevěříš na zázraky.

Y.				7b	a alguien + pred.adj.	Él <u>me</u> cree <u>muerta</u> . ²⁹¹
				8b	a alguien + pred.sus.	¿ <u>Me</u> creen <u>un viejo</u> chocho? ²⁹²

První význam *důvěřovat, být přesvědčen o pravdivosti něčeho* (A.) vyjadřuje české sloveso obsazením pozice ve formě dativu. Vystupuje-li ve valenčním poli bez dalších doplnění, je jeho podoba nepředložková (č. 1a). Španělština naproti tomu obsazuje tuto pozici přímým objektovým komplementem, který je přítomen spolu s předložkou „a“ nebo ponechán bez předložky (č. 1.1b). Španělština vyjadřuje tento význam také pomocí objektového komplementu s předložkou „en“ (č. 1.2b). Dále obě slovesa shodně obsazují pozici ve formě dativu a akuzativu najednou. V češtině jsou oba komplementy nepředložkové (č. 2a), španělský nepřímý objektový komplement vystupuje spolu s předložkou „a“ (č. 2b). Dativní člen vystupuje ve valenčním poli obou sloves také spolu s vedlejší větou spojkovou (č. 3a, 3b). Je však třeba podotknout, že příklady španělské valence čerpané z korpusu vyznívají rodilým mluvčím nepřírozně. Může se tedy jednat o chybný překlad nebo o interferenci českého jazyka do španělštiny. České *věřit* vyjadřuje uvedený význam i obsazením nepředložkové dativní pozice a valenčního členu v podobě vedlejší věty vztažné (č. 4a). Ve španělštině tomuto dativu odpovídá pozice nepředložkového objektového komplementu přímého (č. 4b).

Pouze španělskému *creer* je vlastní význam *myslet si, domnívat se* (Y.), k jehož vyjádření užívá nepředložkového přímého objektového komplementu (č. 5b).

Oproti španělštině, která smysl *být přesvědčen o existenci nějakého jevu, o Boží existenci, doufat* vyjadřuje pouze pomocí objektového komplementu s předložkou „en“ (č. 6b), má čeština možnosti dvě – obsadit tuto pozici valenčním členem akuzativním buď s předložkou „v“, nebo s předložkou „na“ (č. 6.1a, 6.2a).

Pouze valenční doplnění španělského sloveso má podobu komplementu kvalifikačního ve formě adjektiva nebo substantiva, který však význam slovesa *myslet si, domnívat se* (Y.) není schopen vyjádřit samostatně. V obou případech je doplněn přímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 7b, 8b).

²⁹¹ Myslí si, že jsem mrtvá.

²⁹² Myslíte si, že jsem senilní dědek?

II. Vedlejší věta spojková

A.	1a	že	Věřím, <u>že se usmíví.</u>	1b	que	Debemos creer <u>que no fueron inútiles.</u> ²⁹³
B.	2a	že	I naši současníci věří, <u>že existuje posmrtný život.</u>	2b	que	No cree <u>que exista una vida después de la muerte.</u> ²⁹⁴
Y.				3b	que	Se creen <u>que me divierto aquí.</u> ²⁹⁵

Valenční doplnění obou sloves má i podobu vedlejší věty spojkové (č. 1a, 1b, 2a, 2b), která jejich významy (A., B.) vyjadřuje samostatně nebo spolu s objektovým komplementem, jak bylo uvedeno výše.

Vedlejší věta spojková vyjadřuje svým obsazením také smysl *myslet si, domnívat se* (Y.), který české sloveso vyjádřit nedokáže.

III. Shrnutí

Objektový komplement ve formě nepředložkového dativu je nejčastějším doplněním českého slovesa. Vystupuje-li ve valenčním poli bez dalších členů, je jeho protějškem buď španělský přímý objektový komplement, nebo komplement s předložkou „en“. Shodně obě slovesa obsazují dativní pozici spolu s objektovým komplementem v akuzativu nebo s vedlejší větou spojkovou, která vystupuje i samostatně. Vedlejší věta vztažná je také součástí valenčního pole sloves. Aby však vyjádřila význam *důvěřovat, být přesvědčen o pravdivosti něčeho*, je nezbytná přítomnost dalšího valenčního členu, tentokrát objektového komplementu – v češtině jde opět o komplement v nepředložkovém dativu, ve španělštině o objektový komplement přímý. Je-li slovesný význam vyjádřen v češtině objektovým komplementem v akuzativu s předložkou „v“ a „na“, má španělština možnost jedinou – užít objektového komplementu s předložkou „en“.

Pouze valenční doplnění španělského *creer* má podobu komplementu kvalifikačního ve formě adjektiva či substantiva. V sémantickém okruhu *myslet si, domnívat se* vystupuje spolu s objektovým komplementem přímým.

²⁹³ Musíme věřit, že nebyly zbytečné.

²⁹⁴ Nevěří, že by existoval nějaký posmrtný život.

²⁹⁵ Myslí si, že se tady bavím.

vidět (se) / ver(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1.1a	někoho něco	Vidíš tu namalovanou <u>blondýnku</u> v minisukni? Mami, my jsme viděli <u>duhu</u> !	1b	a alguien algo	<u>Te veía a ti.</u> ²⁹⁶ ¿Ves <u>la luz</u> del barco? ²⁹⁷
	1.2a	na někoho na něco	Neboj se, já <u>na děti</u> vidím. Náš děda už <u>na televizi</u> skoro neviděl.			
C.	2a	něco	Vidíš snad jinou <u>možnost</u> , než se přiznat?	2b	algo	No ve otra <u>posibilidad.</u> ²⁹⁸
C.	3a	někoho v někom	Náš šéf vidí <u>v každém soupeře.</u>	3b	a alguien en alguien	<u>En él</u> ven a <u>un gran poeta.</u> ²⁹⁹
C.	4a	něco na někom	Učitelka viděla <u>na dětech nezájem.</u>	4b	algo en alguien	<u>En los niños</u> veo <u>desinterés.</u> ³⁰⁰
A.	5a	někomu na něco	<u>Kouzelníkovi</u> v tu dobu nikdo neviděl <u>na ruce.</u>	5b	a alguien algo	No <u>te</u> he visto <u>las manos.</u> ³⁰¹
B.	6a	někoho jako někoho	Maminka už vidí <u>Marcelu jako nevěstu.</u>	6b	a alguien como alguien	<u>Lo</u> veo <u>como un líder.</u> ³⁰²
A.	7.1a	někoho odněkud	Kolega <u>mě</u> viděl <u>z tramvaje.</u>	7b	a alguien desde un lugar	¿ <u>Me</u> ve <u>desde la Tierra?</u> ³⁰³
	7.2a	na někoho odněkud	Čermákovi vidí <u>z kuchyně na Národní divadlo.</u>			
A.	8.1a	něco někde	<u>V Bulharsku</u> viděl Pět'a poprvé <u>moře.</u>	8b	algo en un lugar	Por primera vez vio <u>el mar en Grecia.</u> ³⁰⁴
	8.2a	na něco někde	Vidíš <u>na to učení</u> <u>y tom rohu,</u> nepotřebuješ lampičku?			
C.	9a	něco někde	<u>V tvých očích</u> vidím <u>nesouhlas.</u>	9b	algo en un lugar	<u>En tus ojos</u> veo <u>desacuerdo.</u> ³⁰⁵

²⁹⁶ Viděla jsem tě.

²⁹⁷ Vidíš lodní světlo?

²⁹⁸ Nevidí jinou možnost.

²⁹⁹ Vidí v něm velkého básníka.

³⁰⁰ Vidím na dětech nezájem.

³⁰¹ Neviděla jsem ti na ruce.

³⁰² Vidím ho jako vůdce.

³⁰³ Vidí mě ze Země?

³⁰⁴ Poprvé viděla moře v Řecku.

³⁰⁵ V tvých očích vidím nesouhlas.

B.	10a	někoho někde	Pátková už vidí svého <u>syna</u> v lepší <u>společnosti</u> .	10b	a alguien en un lugar	Ya <u>la</u> veo <u>en el</u> <u>balcón</u> . ³⁰⁶
C.	11a	něco nějak	<u>Vstup</u> České republiky do Evropské unie leckdo vidí <u>skepticky</u> .	11b	algo de un modo	<u>La situación</u> económica de nuestro país <u>la</u> veo <u>con</u> <u>escepticismo</u> . ³⁰⁷

Pozicí, kterou obě slovesa obsazují nejčastěji, je valenční člen ve formě akuzativu. Samostatně se vyskytuje v prvním sémantickém okruhu *uplatňovat zrak* (A.), kde v češtině vystupuje bez předložky (č. 1.1a) nebo s předložkou „na“ (č. 1.2a), ve španělštině opět bez předložky, popřípadě s předložkou „a“ (č. 1b). Ve významu *poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit* (C.) je jeho podoba v obou jazycích nepředložková (č. 2a, 2b). V rámci stejného sémantického okruhu (C.) lze akuzativní (ne)předložkovou pozici kombinovat s valenčním členem předložkovým – v češtině v lokálu s předložkami „v“ (č. 3a) a „na“ (č. 4a), španělský komplement je v obou případech doprovázen předložkou „en“ (č. 3b, 4b). Pro vyjádření smyslu *uplatňovat zrak* (A.) využívají obě slovesa také možnosti otevírat akuzativní a dativní pozici najednou. Český dativ je vždy nepředložkový, ten španělský vystupuje s předložkou „a“. U akuzativní pozice je situace opačná – čeština obsazuje tento komplement jen spolu s předložkou „na“, španělština žádné předložky nevyužívá (č. 5a, 5b). Ve významu *představovat si* (B.) přiřazují obě slovesa k pozici v akuzativu substantivní komplement kvalifikační, který je doprovázen spojovacím výrazem „jako“ (č. 6a), ve španělštině „como“ (č. 6b).

V prvních třech sémantických okruzích (A., B., C.) lze valenční člen v akuzativu doplnit komplementem adverbialním. Ve smyslu *uplatňovat zrak* (A.) má adverbialní komplement charakter lokální, v případě pozice akuzativní má čeština dvě možnosti – buď doplnit komplement předložkou „na“ (č. 7.2a, 8.2a), nebo jej ponechat bez předložky (č. 7.1a, 8.1a). Španělský akuzativ je zde nepředložkový (č. 8b), popřípadě doprovázen předložkou „a“ (č. 7b). Také ve významu *poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit* (C.) je akuzativ, tentokrát v obou jazycích nepředložkový, přítomný ve valenčním poli sloves spolu s lokálním komplementem (č. 9a, 9b). Stejná situace nastává i v druhém významu *představovat si* (B., č. 10a), kde však španělský přímý objektový komplement může vyžadovat přítomnost předložky

³⁰⁶ Už ji vidím na balkoně.

³⁰⁷ Ekonomickou situaci naší země vidím skepticky.

„a“ (č. 10b). Pouze smysl *poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit* (C.) může sloveso vyjádřit obsazením pozice adverbiálního komplementu způsobu, která je i zde doprovázena valenčním členem v nepředložkovém akuzativu (č. 11a, 11b).

II. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	něčím	Ten ostrůvek jsme viděli jen <u>dalekohledem</u> .	1b	con algo	Te vio <u>con sus propios ojos</u> . ³⁰⁸
D.	2a	s někým	Je pravda, že ses viděla <u>s Hurychem</u> ?	2b	con alguien	Javier de la Rosa se ha visto <u>con Mario Conde</u> al menos una docena de veces. ³⁰⁹
D.	3a	s někým někde	<u>V Praze</u> se Honza <u>s Milenou</u> uvidí už potřetí.	3b	con alguien en un lugar	Me voy a ver <u>con ella en Madrid</u> . ³¹⁰
D.	4a	s někým někdy	<u>S režisérem</u> Formanem jsme se naposledy viděli <u>před pěti lety</u> .	4b	con alguien alguna vez	<u>Ayer</u> se vio <u>con su ex novia</u> . ³¹¹
X.	5a	v někom	Matka se <u>ve své dceři</u> jen vidí.			
C.	6a	na někom, že	Každý <u>na Sabině</u> viděl, <u>že je jí ten instruktor protivný</u> .	6b	en alguien que	<u>En el profesor</u> veo que <u>no tiene interés en sus alumnos</u> . ³¹²
A.	7a	někomu někam	Viděla jsi té <u>ženské do obličeje</u> ?	7b	a alguien en un lugar	Se <u>le ve en la cara</u> . ³¹³

Po valenčním členu v akuzativu obsazuje české sloveso poměrně často pozici v instrumentálu, které odpovídá pozici španělského objektového komplementu s předložkou „con“. Samostatně je tento komplement přítomen ve valenčním poli sloves pouze ve významech *uplatňovat zrak* (A.) a *setkat se, potkat se* (D.). V prvním z nich je jeho podoba v češtině nepředložková (č. 1a), v druhém je pozice obsazována pomocí předložky „s“ (č. 2a). Španělština v obou sémantických okruzích užívá k vyjádření komplementu předložky „con“ (č. 1b, 2b). Ve smyslu *setkat se, potkat se* (D.) mohou ve valenčním poli sloves stát dva komplementy najednou – jedním z nich

³⁰⁸ Viděl tě vlastníma očima.

³⁰⁹ Javier de la Rosa se viděl s Mariem Condem nejméně desetkrát.

³¹⁰ Uvidím se s ní v Madridu.

³¹¹ Včera se viděl se svou bývalou přítelkyní.

³¹² Vidím na učiteli, že nemá zájem o své žáky.

³¹³ Dívá se jí do tváře.

je výše uvedený předložkový komplement s předložkou „s“/„con“, druhým adverbialní komplement místa (č. 3a, 3b) či času (č. 4a, 4b).

Pouze ve významu *mít někoho, něco velmi rád* (X.) stojí samostatně ve valenčním poli českého slovesa komplement v lokálu s předložkou „v“ (č. 5a). Spolu s vedlejší větou spojkovou pak vyjadřuje smysl *poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit* (C.). V tomto případě je však komplement v lokálu doprovázen předložkou „na“ (č. 6a), ve španělštině předložkou „en“ (č. 6b).

Obsazením valenční pozice objektového komplementu ve formě (ne)předložkového dativu spolu s pozicí adverbialního komplementu místa vyjadřují slovesa význam *uplatňovat zrak* (A.).

III. Komplement kvalifikační a další komplement v jednom VP

A.	1a	něco (u)dělat	Kdo vidí <u>padat</u> hvězdu, má si něco přát.	1b	hacer algo	No la vi <u>caer</u> . ³¹⁴
----	----	----------------------	--	----	-------------------	---------------------------------------

Komplement kvalifikační má ve smyslu *uplatňovat zrak* (A.) formu infinitivu (č. 1a, 1b). Kvalifikační valenční člen může vyjadřovat také význam *představovat si* (B.), ale pouze tehdy, je-li tato pozice otevírána spolu s objektovým komplementem v akuzativu, jak bylo uvedeno výše.

IV. Komplementy adverbialní a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někam	<u>Do místnosti</u> strážník neviděl, byla tma.	1b	en un lugar	Él ve <u>en tu alma</u> . ³¹⁵
A.	2a	odněkud	Na jeviště vidíte i <u>z poslední řady</u> .	2b	desde un lugar	<u>Desde tu balcón</u> se ve bien. ³¹⁶
D.	3a	někde	Viděli jsme se <u>na recepci</u> na americkém velvyslanectví, že?	3b	en un lugar	Nos vemos <u>en el coche</u> . ³¹⁷
A.	4a	odněkud někam	<u>Z protějšího domu</u> nám všichni vidí <u>do bytu</u> .	4b	desde un lugar en un lugar	<u>Desde aquí</u> ve <u>en todas las direcciones</u> . ³¹⁸
A.	5a	odněkud nějak	<u>Odtud</u> vidím jen velmi špatně.	5b	desde un lugar de un modo	¿Ves <u>bien desde aquí</u> ? ³¹⁹

³¹⁴ Neviděl jsem ji upadnout.

³¹⁵ Vidí do tvé duše.

³¹⁶ Z tvého balkonu je dobře vidět.

³¹⁷ Uvidíme se u auta.

³¹⁸ Odtud vidí do všech směrů.

³¹⁹ Vidíš odtud dobře?

A.	6a	nějak	Vždy jsem viděla <u>dobře</u> , až teď ve stáří mi zrak slábně.	6b	de un modo	Ven la situación actual <u>con escepticismo</u> . ³²⁰
D.	7a	někdy	Milenci se viděli <u>každý den</u> .	7b	alguna vez	Nos vemos <u>una vez al mes</u> . ³²¹

Nejvíce užívanou valenční pozicí obou sloves je adverbální komplement místa. Tuto pozici mohou obě slovesa obsadit samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b, 3a, 3b), a to ve významech *uplatňovat zrak* (A.) a *setkat se, potkat se* (D.), nebo spolu s dalším adverbálním komplementem místa (č. 4a, 4b) či způsobu (č. 5a, 5b). Doplnění lokálního členu může mít také podobu objektového komplementu v akuzativu, instrumentálu či dativu, jak bylo výše zmíněno. Dva adverbální komplementy mohou slovesa obsadit pouze v prvním uvedeném významu (A.). Samostatně jako doplnění sloves figuruje i adverbální komplement způsobu (č. 6a, 6b), jenž je schopen vyjádřit smysl *uplatňovat zrak* (A.). Spolu s ním může ve valenčním poli sloves vystupovat objektový komplement v akuzativu, jak bylo uvedeno výše. Posledním adverbálním valenčním členem je komplement času (č. 7a, 7b), který slouží k vyjádření významu *setkat se, potkat se* (D.).

V. Vedlejší věta spojková a vztahová

A.	1a	že	Snad ten policajt neviděl, <u>že jsem projel na červenou</u> .	1b	que	Ves <u>que es necesario tomar en cuenta las veintisiete letras</u> . ³²²
C.	2a	že	Chlapec viděl, <u>že provedl hloupost</u> .	2b	que	Vio <u>que haría buen tiempo</u> . ³²³
A.	3a	Vvzt	Ať nikdo nevidí, <u>kam jdeme a co neseme!</u>	3b	Or	Por un momento lo veo <u>como era antes del ataque</u> . ³²⁴

Vedlejší věta spojková figuruje jako valenční doplnění obou sloves ve významech *uplatňovat zrak* (A.) a *poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit* (C.). Tuto pozici obsazují slovesa buď samostatně (č. 1a, 1b, 2a, 2b), nebo spolu s předložkovým objektovým komplementem. Tato poslední možnost nastává pouze ve smyslu *poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit* (C.).

³²⁰ Aktuální situaci vidí skepticky.

³²¹ Vidíme se jednou za měsíc.

³²² Vidíš, že je třeba počítat se všemi dvaceti sedmi písmeny.

³²³ Viděl, že bude hezké počasí.

³²⁴ Na okamžik ho vidím, jaký býval před mrtvicí.

Doplnění sloves v podobě vedlejší věty vztažné (č. 3a, 3b) se objevuje pouze ve významu *uplatňovat zrak* (A.).

VI. Shrnutí

Nejvíce užívaným doplněním sloves je adverbialní komplement místa, který je obsazován ve čtyřech sémantických okruzích. Ve valenčním poli sloves je přítomen buď samostatně, nebo jej doprovází další komplement. Ten je povahy adverbialní nebo objektové. Nejčastěji se vyskytuje po boku komplementu v akuzativu, který je zároveň druhým nejčastějším doplněním obou sloves. Ve valenční poli vystupuje v podobě nepředložkové i předložkové – čeština užívá předložky „na“, španělština „a“. Pravidla distribuce těchto předložek v rámci jazyků nejsou shodné (viz strana 96). Akuzativní komplement může vedle adverbialního komplementu místa vystupovat spolu s adverbialním komplementem způsobu nebo s dalším valenčním členem objektovým. Význam slovesa je schopen vyjádřit i samostatně.

Ve valenční poli sloves je poměrně hojně zastoupen objektový komplement v instrumentálu. V případě češtiny je opět možná jeho nepředložková i předložková podoba, přičemž předložka se nevyskytuje tam, kde komplement zastává funkci instrumentu. Španělský valenční člen je předložkou „con“ doprovázen vždy.

Doplnění sloves tvoří též komplement kvalifikační ve formě infinitivu, popřípadě ve formě substantiva, kterému předchází spojovací výraz „jako“/„como“ a který je vždy doprovázen akuzativním členem.

Valenční pozici sloves lze také obsadit vedlejší větou spojkovou nebo vztažnou.

volat / llamar(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někoho	Když dětem není dobře, volají <u>mámu</u> .	1b	a alguien	En sueños llamé <u>a</u> su <u>padre</u> . ³²⁵
B.	2a	něco	Así voláte špatné <u>číslo</u> telefonu.			

³²⁵ Ve snu volal svého otce.

X ₂ .	3a	někoho	Vyšetřovatel volá za svědka mého <u>syna</u> .			
A.	4a	na někoho	Na <u>psa</u> nevolej, je skoro hluchý.	4b	a alguien	Un guardia salió del centro de seguridad y llamó <u>al camarlengo</u> :... ³²⁶
A.	5a	o něco	V dálce někdo volal <u>o pomoc</u> .			
X ₂ .	6a	pro někoho	Paní vrátná už volala <u>pro doktora</u> .			
A.	7a	na něco někoho	Voláme <u>na pomoc</u> všechny <u>lidí</u> dobré vůle.			
Y ₂ .				8b	a alguien + pred.sus.	<u>Me</u> llamaban <u>Bruno</u> . ³²⁷
Y ₂ .				9b	a alguien + pred.adj.	<u>Le</u> llama „ <u>hermoso</u> “. ³²⁸
X ₂ .	10a	někoho někam	<u>Manžela</u> volají <u>na</u> <u>obecní úřad</u> .			
A.	11a	na někoho, aby	Paní Nováková volá <u>na</u> <u>manžela</u> , <u>aby jí ze sklepa přinesl zeleninu</u> .			
B.	12a	někomu	Volal <u>ti</u> přítel.	12b	a alguien	No <u>me</u> ha llamado nadie. ³²⁹
B.	13a	k někomu	Volali jsme <u>k</u> vašim <u>sousedům</u> , ale nebyli doma.	13b	a alguien	Llamé <u>a</u> tu <u>mamá</u> al mediodía. ³³⁰
B.	14a	někomu + přímá řeč	Volal <u>mi</u> : „ <u>Nechod', prosím</u> .“			
A.	15a	za někým	Volal <u>za</u> <u>někým</u> .			
X ₁ .	16a	po něčem	Tyrš volal <u>po</u> <u>jednotě</u> národa.			

V sémantickém okruhu *hlasitě sdělovat, přivolávat, křičet, oslovovat* (A.) obsazuje české sloveso pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu, španělština užívá předložky „a“ (č. 1a, 1b). Tohoto valenčního členu užívá české sloveso také k vyjádření významů *vyzývat k telefonickému hovoru, telefonovat* (B., 2a) a *zvat, předvolávat, povolávat* (X₂., 3a). Český akuzativní komplement je dále ve valenčním poli slovesa doprovázen předložkou „na“ (č. 4a) nebo „o“ (č. 5a), a to

³²⁶ Z operačního střediska vyšel voják a volal na camarlenga:...

³²⁷ Říkali mi Bruno.

³²⁸ Říká mu „krásný“.

³²⁹ Nikdo mi nevolal.

³³⁰ V poledne jsem volal k tvé matce.

ve smyslu *hlasitě sdělovat, přivolávat, křičet, oslovovat* (A.). První uvedené předložkové pozici odpovídá ve španělštině přímý objektový komplement s předložkou „a“ (č. 4b), ta druhá ve španělštině ekvivalent nemá. Aby české sloveso dále vyjádřilo význam *zvat, předvolávat, povolávat* (X₂.), musí mít objektový komplement v akuzativu opět podobu předložkovou, tentokrát se jedná o předložku „pro“ (č. 6a). Čeština připouští ve svém valenčním poli také dva objektové komplementy v akuzativu najednou – jeden je nepředložkový, druhý je doprovázen předložkou „na“ (č. 7a).

Význam *jmenovat se, nazývat někoho nějak, říkat někomu nějak* (Y₂.), který není českému slovesu vlastní, vyjadřuje španělské *llamar* pomocí komplementů kvalifikačních ve formě substantiva nebo adjektiva, které jsou doprovázeny přímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 8b, 9b).

Obsazením pozice objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu spolu s pozicí adverbialního komplementu místa (č. 10a) vyjadřuje české sloveso význam *zvat, předvolávat, povolávat* (X₂.). Vedle akuzativní pozice, tentokrát s předložkou „na“, může stát pouze v případě českého slovesa také vedlejší věta spojková se spojkou „aby“ (č. 11a). Tak je vyjádřen význam *hlasitě sdělovat, přivolávat, křičet, oslovovat* (A.).

Pouze v sémantickém okruhu *vyzývat k telefonickému hovoru, telefonovat* (B.) českého slovesa je v jeho valenčním poli přítomen objektový komplement v dativu. Vystupuje-li bez dalších doplnění, je buď jeho podoba nepředložková (č. 12a), nebo je doprovázen předložkou „k“ (č. 13a). V obou případech užívá španělština přímého objektového komplementu s předložkou „a“ (č. 12b, 13b). Ve stejném významu může být nepředložkový český dativ přítomen ve valenčním poli spolu s větou v přímé řeči (č. 14a)

Valenční člen pouze českého *volat* má také podobu objektového komplementu v instrumentálu s předložkou „za“ (č. 15a) nebo v lokálu s předložkou „po“ (č. 16a).

II. Komplementy kvalifikační a další komplementy v jednom VP

Y ₂ .			1b	pred.sus.	Se llamaba <u>Juana</u> y era la hermana de Bene. ³³¹
Y ₂ .			2b	pred.adj.	Un campo de investigación se llamará <u>intradisciplinario</u> . ³³²
Y ₂ .			3b	como + pred.pron.	Yo me llamo <u>como tú</u> . ³³³
Y ₂ .			4b	como + pred.sus.	Se llama <u>como su madre</u> . ³³⁴

K vyjádření smyslu *jmenovat se, nazývat někoho nějak, říkat někomu nějak* (Y₂), který je vlastní pouze španělskému slovesu, užívá *llamar* komplementu kvalifikačního ve formě substantiva (č. 1b) nebo adjektiva (č. 2b). Tento komplement vystupuje ve valenčním poli slovesa buď samostatně, nebo spolu s přímým objektovým komplementem, jako bylo řečeno výše. Kvalifikační komplement může mít také podobu substantiva nebo zájmena, kterým předchází výraz „como“ (č. 3b, 4b).

III. Komplementy adverbiální a další komplementy v jednom VP

B.	1a	někam	Už jste volali <u>do nemocnice</u> ?	1b	a un lugar	¿Vas a llamar <u>al restaurante tú o yo</u> ? ³³⁵
Y ₁ .				2b	a un lugar	Llama <u>a la puerta</u> . ³³⁶

Doplnění obou sloves má v sémantickém okruhu *vyzývat k telefonickému hovoru, telefonovat* (B.) podobu adverbiálního komplementu místa, který význam sloves vyjadřuje bez dalších členů nebo, v případě českého *volat*, spolu s objektovým komplementem v akuzativu. Samostatně doplňuje španělské sloveso ve významu *klepat, zvonit* (Y₁), který českému slovesu není vlastní.

IV. Vedlejší věta spojková a věta v přímé řeči

A.	1a	že	Soused volá, <u>že už jde listonoška</u> .			
B.	2a	že	Babička volala, <u>že se dědovi přitížilo</u> .			
A.	3a	aby	Maminka volá, <u>abychom na ni počkali</u> .			

³³¹ Jmenovala se Juana a byla sestrou Beneho.

³³² Jedna výzkumná oblast se bude jmenovat intradisciplinární.

³³³ Jmenuji se jako ty.

³³⁴ Jmenuje se jako její matka.

³³⁵ Budeš volat do té restaurace ty nebo já?

³³⁶ Klepe na dveře.

B.	4a	aby	Vaše sekretářka volala, <u>abyste hned přišel</u> .	4b	para que	Mi amiga me ha llamado <u>para que venga a su casa</u> . ³³⁷
A.	5a	přímá řeč	Přepadený volá: „ <u>pomoc!</u> “			

První dva uvedené významy (A., B.) může české sloveso vyjádřit vedlejší větou spojkovou (č. 1a, 2a, 3a, 4a). Španělština vedlejší věty spojkové jako valenčního členu užívá pouze ve smyslu *vyzývat k telefonickému hovoru, telefonovat* (B.). Doplnění českého sloveso má také podobu věty v přímé řeči (č. 5a). Vedlejší věta spojková a věta v přímé řeči mohou vystupovat ve valenčním poli českého slovesa po boku objektového komplementu, jak bylo zmíněno dříve.

V. Shrnutí

Vystupuje-li ve valenčním poli španělského slovesa člen objektový, jedná se ve všech případech o přímý komplement. Sloveso doplňuje samostatně nebo spolu s komplementem kvalifikačním. V češtině je španělský přímý komplement vyjádřen valenčním členem v akuzativu nebo v dativu. Akuzativní pozice má v češtině podobu nepředložkovou nebo je doprovázena předložkami „na“, „o“, „pro“. Také český dativ vystupuje ve valenčním poli slovesa bez předložky nebo je vyjádřen pomocí předložky „k“. Doplnění českého *volat* má též podobu komplementu v instrumentálu a v lokálu.

Obě slovesa dále vyjadřují své významy pomocí komplementů adverbialních, vedlejší věty spojkové nebo vedlejší věty v přímé řeči.

všimnout si / apercibirse

I. Komplementy objektové v jednom VP

A.	1a	něčeho	Napravo si všimněte <u>domu</u> se s grafity.	1b	de algo	Se apercibió <u>de la pistola</u> . ³³⁸
B.	2a	něčeho	Blížícího se <u>auta</u> si všiml až v poslední chvíli.	2b	de algo	Se apercibió demasiado tarde <u>de ese saludo</u> . ³³⁹

V obou sémantických okruzích (A., B.) obsazuje české sloveso pozici objektového komplementu v nepředložkovém genitivu (č. 1a, 2a), který španělština vyjadřuje objektovým komplementem s předložkou „de“ (č. 1b, 2b).

³³⁷ Volala mi kamarádka, abych přišla k ní domů.

³³⁸ Všiml si té pistole.

³³⁹ Pozdravu si všiml příliš pozdě.

II. Vedlejší věta spojková a vztažná

A.	1a	že	Fleming si všiml, <u>že bakterie v okolí plísně odumřely.</u>	1b	de que	Se aperció <u>de que las expresiones comunismo y socialismo podían interpretarse de un modo distinto.</u> ³⁴⁰
A.	2a	Vvzt	Blažej si vůbec nevšiml, <u>jak je Andrea poslední dobou zamklá.</u>			

Doplnění sloves může mít také podobu vedlejší věty spojkové (č. 1a, 1b), a to v sémantickém okruhu *věnovat pozornost, projevit zájem, pocítit změnu* (A.). Ve stejném významu je pouze české sloveso schopno obsadit valenční pozici větou vztažnou (č. 2a).

III. Shrnutí

Valenční pozice českého slovesa, která je obsazována objektovým komplementem v nepředložkovém genitivu, koresponduje s obsazením španělské pozice komplementem s předložkou „de“. Obě slovesa jsou dále doplněna vedlejší větou spojkovou, české sloveso navíc vedlejší větou vztažnou.

zapomenout / olvidar(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	něco	Mrzí mě, že jsem tu <u>melodii</u> zapomněla.	1b	algo	Olvidé <u>la contraseña.</u> ³⁴¹
A.	2a	na něco	V noci má mrznout a my zapomněli <u>na muškáty</u> za oknem.	2.1b	algo	Olvidó tu <u>cumpleaños.</u> ³⁴²
				2.2b	de algo	Paul se olvidó <u>de las misas y los rosarios.</u> ³⁴³
A.	3a	něco (u) udělat	Málem bych vám zapomněl <u>řít</u> adresu a číslo telefonu.	3.1b	hacer algo	Olvidé <u>llamarte.</u> ³⁴⁴
				3.2b	de hacer algo	Se olvidaron <u>de pagar los impuestos.</u> ³⁴⁵

³⁴⁰ Všiml si, že výrazy komunismus a socialismus se mohou interpretovat rozdílným způsobem.

³⁴¹ Zapomněla jsem heslo.

³⁴² Zapomněl na tvoje narozeniny.

³⁴³ Paul zapomněl na mše a růžence.

³⁴⁴ Zapomněl jsem ti zavolat.

³⁴⁵ Zapomněli platit daně.

B.	4a	něco někde	Danuška zapomněla <u>ve škole čítanku.</u>	4b	algo en un lugar	Juan olvidó <u>las llaves en casa.</u> ³⁴⁶
-----------	----	-------------------	--	----	-------------------------	---

Obě slovesa nejčastěji využívají pozici objektového komplementu v akuzativu. Ve významu *přestat si pamatovat, uvědomovat* (A.) se tento komplement objevuje bez předložky (č. 1a, 1b, 2.1b) nebo vystupuje v případě českého *zapomenout* spolu s předložkou „na“ (č. 2a). Španělština tento význam vyjadřuje také pomocí komplementu s předložkou „de“ (č. 2.2b). Nepředložkový akuzativ se může ve valenčním poli sloves nacházet také spolu s adverbiálním komplementem místa (č. 4a, 4b), tentokrát však ve významu *nechat někde, nevzít s sebou* (B.).

Doplněním sloves může být také objektový komplement ve formě infinitivu (č. 3a, 3.1b, 3.2b), a to ve smyslu *přestat si pamatovat, uvědomovat* (A.).

II. Komplementy adverbiální a dalším komplementy v jednom VP

A.	1a	nějak	Snažím se, abych nezapomněl <u>rusky.</u>	1b	de un modo	Los hombres olvidan <u>más rápido</u> que las mujeres. ³⁴⁷
-----------	----	--------------	---	----	-------------------	---

V prvním smyslu (A.) může vedle objektového komplementu v akuzativu samostatně ve valenčním poli sloves vystupovat i adverbiální komplement způsobu (č. 1a, 1b).

III. Vedlejší věta spojková a vztážná

A.	1a	že	V tom shonu jsem úplně zapomněla, <u>že mám jít večer na koncert.</u>	1b	que	Perdona, olvidé <u>que era hoy.</u> ³⁴⁸
A.	2a	Vvzt	Ještě jsem nezapomněl, <u>jaký je život a jak chutná.</u>	2b	Or	Se olvidó <u>de cómo era cuando era joven.</u> ³⁴⁹

Obsazovaná valenční pozice obou sloves může mít také podobu vedlejší věty spojkové (č. 1a, 1b) nebo vztážné (č. 2a, 2b), a to opět v sémantickém okruhu *přestat si pamatovat, uvědomovat* (A.).

³⁴⁶ Juan zapomněl klíče doma.

³⁴⁷ Muži zapomínají rychleji než ženy.

³⁴⁸ Promiň, zapomněl jsem, že je to dneska.

³⁴⁹ Zapomněl, jaký byl, když byl malý.

IV. Shrnutí

Nejčastějším valenčním doplněním sloves je v obou sémantických okruzích objektový komplement v akuzativu. Ten lze v češtině vyjádřit buď nepředložkově, nebo pomocí předložky „na“. Španělština případně užívá pro vyjádření daného významu objektového komplementu s předložkou „de“.

Obě slovesa dále využívají objektového komplementu ve formě infinitivu, který je v češtině nepředložkový, španělština jej obsazuje také nepředložkově nebo pomocí předložky „de“.

Objektový komplement lze dále kombinovat s adverbialním komplementem místa, a to pouze ve významu *nechat někde, nevízt s sebou* (B.).

V sémantickém okruhu *přestat si pamatovat, uvědomovat* (A.) se navíc může vyskytovat člen v podobě adverbialního komplementu způsobu.

zdát se / parecer(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

B.	1a	někomu	Ten Mirkův kamarád se <u>mi</u> moc nezdá, nevěřím mu.	1b	a alguien	No <u>me</u> parece bonito. ³⁵⁰
Y.				2b	a alguien	Se parece <u>a ti</u> . ³⁵¹
B.	3a	někomu na někom	Panu <u>Strnadovi</u> se <u>na</u> tom <u>člověku</u> něco nezdálo.			
X.	4a	někomu o někom	Zdalo se <u>mi</u> o mém <u>učiteli</u> ze základní školy.			
Y.				5b	a alguien en algo	Se <u>le</u> parece <u>en todo</u> . ³⁵²
X.	6a	někomu něco	Skoro každou noc se <u>mi</u> zdají živé <u>sny</u> .			
A.	7a	někomu nějaký	Karel se už dlouho zdá <u>matce</u> nějaký <u>ztrápený</u> .	7b	a alguien + pred.adj.	<u>Me</u> parece <u>atractivo</u> . ³⁵³
B.	8a	někomu nějaký	Zdalo se <u>mi</u> to <u>záhadné</u> a <u>hroživé</u> .	8b	a alguien + pred.adj.	No <u>me</u> parecía <u>imposible</u> . ³⁵⁴

³⁵⁰ Nezdá se mi hezký.

³⁵¹ Podobá se ti.

³⁵² Podobá se mu ve všem.

³⁵³ Připadá mi atraktivní.

³⁵⁴ Nezdálo se mi to nemožné.

A.	9a	někomu, že	Zdá se <u>mi</u> , že z té <u>výhry nemáš ani</u> <u>radost.</u>	9b	a alguien que	<u>Le parecía que</u> <u>estaba dentro de un</u> <u>sueño.</u> ³⁵⁵
X.	10a	někomu, že	<u>Katce se zdálo, že se</u> <u>Honza vrátil.</u>			

Nejčastěji obsazovanou pozicí je v případě obou jazyků objektový komplement v dativu, který má v češtině podobu nepředložkovou, ve španělštině vystupuje nepřímý objektový komplement spolu s předložkou „a“. Pouze ve významech *nelíbit se*, *nezamlouvat se* (B.) a *podobat se* (Y.), kterých však české sloveso nevyužívá, může valenční člen v dativu vystupovat samostatně (č. 1a, 1b, 2b). V druhém sémantickém okruhu a ve smyslu *vidět ve snu* (X.), který není španělskému slovesu vlastní, otevírá české sloveso nepředložkovou dativní pozici spolu s objektovým komplementem v lokálu s předložkami „na“ (č. 3a) a „o“ (č. 4a). Ve významu *podobat se* (Y.) doplňuje španělské *parecer* dativní pozici valenčním členem s předložkou „en“ (č. 5b). Jen české sloveso je shopno ve smyslu *vidět ve snu* (X.) obsadit pozici objektového komplementu v dativu a akuzativu najednou (č. 6a).

Obě slovesa spolu s pozicí objektového komplementu v dativu otevírají pozici komplementu kvalifikačního ve tvaru adjektiva (č. 7a, 7b, 8a, 8b), ať už ve významu *jevit se*, *vypadat* (A.) nebo *nelíbit se*, *nezamlouvat se* (B.).

Druhý valenční člen může mít v sémantickém okruhu *jevit se*, *připadat* (A.) také podobu vedlejší věty spojkové (č. 9a, 9b). Ve významu *vidět ve snu* (X.) tak činí pouze české sloveso (č. 10a).

II. Shrnutí

Ve všech významech obsazují slovesa nejčastěji pozici objektového komplementu v dativu, který je v případě češtiny vždy bezpředložkový, ve španělštině vystupuje spolu s předložkou „a“. Zmíněný komplement se ve valenčním poli sloves nachází bez jiných komplementů nebo může být doprovázen dalším valenčním členem. Ve významech *nelíbit se*, *nezamlouvat se* (B.) a *vidět ve snu* (X.) je pouze dativní komplement českého slovesa doplněn dalším objektovým komplementem, a to ve formě lokálu s předložkami „na“, „o“. Ve smyslu *podobat se* (Y.), který není

³⁵⁵ Zdálo se mu, že je ve snu.

českému slovesu vlastní, je španělský nepřímý objektový komplement doplněn komplementem s předložkou „en“.

Ke svým valenčním dativním pozicím připojují slovesa také komplementy kvalifikační ve formě adjektiva nebo člen v podobě vedlejší věty spojkové. V sémantickém okruhu *jevit se, připadat* může kvalifikační komplement ve formě adjektiva vystupovat také samostatně.

znát (se) / conocer(se)

I. Komplementy objektové a další komplementy v jednom VP

A.	1a	někoho	Dnes už muzikanti znají jen <u>R. A. Dvorského</u> a jeho melodie.	1b	a alguien	¿Conoces <u>al novio</u> de Laura? ³⁵⁶
A.	2a	někoho odněkud	<u>Strnada</u> znám z <u>dovolené</u> .	2b	a alguien de un lugar	<u>Lo</u> conozco <u>de la</u> <u>agencia</u> . ³⁵⁷
B.	3a	s někým	Ano, znám se s <u>ním</u> .	3b	a alguien	Trish conoce <u>a</u> mi <u>chica</u> <u>Carmen</u> . ³⁵⁸
B.	4a	s někým nějak	Znám se s <u>ní</u> jen <u>od</u> <u>vidění</u> .	4b	a alguien de un modo	Conozco <u>a</u> <u>él</u> <u>de</u> <u>vista</u> . ³⁵⁹

V sémantickém okruhu s názvem *mít představu z vlastní zkušenosti, být znalcem, být s někým obeznámen* (A.) je české sloveso doplněno pozicí objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu, sloveso španělské přímým objektovým komplementem s předložkou „a“ (č. 1a, 1b). Výskyt tohoto komplementu ve valenčním poli sloves je možný spolu s adverbialním komplementem místa (č. 2a, 2b).

Objektový komplement v instrumentálu s předložkou „s“ (č. 3a) je ve valenčním poli českého slovesa obsazován ve významu *být s někým obeznámen z osobního styku* (B.). Vystupovat může buď samostatně, nebo spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 4a). Naproti tomu španělština užívá přímého objektového komplementu s předložkou „a“ (č. 3b), který může být ve valenčním poli slovesa přítomen spolu s pozicí adverbialního komplementu způsobu (č. 4b).

³⁵⁶ Znáš Lauřina přítele?

³⁵⁷ Zním ho z dovolené.

³⁵⁸ Trish se zná s mou holkou Carmen.

³⁵⁹ Zním se s ním od vidění.

II. Shrnutí

Valenční doplnění, která obě slovesa ve svých dvou sémantických okruzích vyžadují, mají podobu objektových komplementů. Ty se mohou vyskytovat jako doplnění sloves samostatně nebo spolu s dalším členem. V případě českého *znát* vystupuje samostatně ve valenčním poli slovesa objektový komplement v nepředložkovém akuzativu, ve španělštině je přímý objektový komplement doprovázen předložkou „a“. Navíc může být doprovázen adverbiálním komplementem místa. České sloveso dále otevírá pozici komplementu v instrumentálu s předložkou „s“, španělština naproti tomu užívá přímého objektového komplementu s předložkou „a“. Instrumentál spolu s přímým objektovým komplementem lze obsadit spolu s pozicí adverbiálního komplementu způsobu.

4 Závěr

Předkládaná práce *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a španělštině* se zabývá srovnáním valenčního doplnění dvaceti nejfrekventovanějších českých a španělských sloves mluvení, myšlení, vnímání. Stěžejní částí textu je část praktická, která se opírá o poznatky uvedené v části teoretické. Zde bádání ukázalo, že pohled na valenci je v obou jazycích v zásadě totožný. Obě teorie se shodují v pohledu na valenci, kterou definují jako vlastnost řídicího členu vytvářet svým významem pozice, jež musí být obsazeny k vytvoření gramaticky správné věty. Zároveň shodně umisťují valenci jak na rovinu formálně-gramatickou, tak rovinu sémantickou. Nepatrné rozdíly byly zjištěny v oblasti terminologie, především u termínu *komplement*, který se ve španělštině vztahuje i k nevalenčním doplněním slovesa. Tato práce vycházela z terminologie české, proto byl uvedený termín vyhrazen pro označení pravovalenčních doplnění sloves. Také tradice valenčního přístupu jako základu závislostní syntaxe si žádá svůj komentář. Zatímco v české lingvistice je valence přítomná již od padesátých let minulého století, v souvislosti s lingvistikou španělskou lze o ní hovořit až od let osmdesátých.

Hlavním cílem praktické části bylo přehledně uspořádat nasbíraný jazykový materiál a následně jej v rámci komentářů popsat a srovnat. Nedílnou součástí práce jsou proto tabulky, do kterých byl materiál systematicky zanesen. V tomto případě bylo za organizační princip zvoleno hledisko sémantické, neboť základní významy většiny sloves se vzájemně překrývaly, zatímco prostředky k jejich vyjádření byly často odlišné. Tabulky také reflektují případy, kdy význam daného slovesa je vlastní pouze jednomu z jazyků nebo kdy v rámci společného sémantického okruhu jeden jazyk danou pozici obsazuje, druhý nikoli. Slovní komentář umístěný za každým sémantickým okruhem byl do tabulek zařazen z důvodu jejich větší přehlednosti a jasnosti.

Sestavené tabulky posloužily jako podklad pro tvorbu komentářů. Jejich cílem bylo zjištěné valenční pozice sloves srovnat z hlediska jejich charakteru. K tomuto účelu byla přizpůsobena i jejich struktura. Právě zmíněný charakter valenčních doplnění se stal organizačním principem komentářů. Metodické pomůcky umístěné před komentáři a tabulkami přispívají k docílení rychlého a správného chápání poznatků, které jsou v nich umístěny.

Posledním stanoveným cílem bylo ukázat, jakým dalším způsobem lze v praxi s tabulkami v příloze pracovat. Vedle tvorby komentářů mohou být využity jako materiál při výuce a studiu češtiny jako cizího jazyka. Pro lepší představu jsou v příloze umístěny návrhy cvičení, která se věnují zjištěným problematickým oblastem v rámci slovesné valence. Součástí ukázek tvoří také cvičení, které se slovesnou valencí nesouvisí. Jedná se o cvičení zabývající se pozicí zvrátého „se“ a „si“ v české větě, popřípadě souvětí. Tím je ukázáno, že tabulky svým obsahem okruh valence překračují a odkrývají i jiná specifika obou jazyků.

Nedostatkem vytvořených tabulek je určitý jednostranný přístup při jejich tvorbě, kde výchozím jazykem byla čeština. Uspořádání se řídilo významy českých sloves a pozicemi, které české predikáty vyžadují obsadit. Dále by bylo možné zaplnit prázdná místa v tabulkách u významů „X“ a „Y“ užitím jiného slovesa, což by přispělo k hlubšímu uvědomění si významových rozdílů mezi slovesy. Pokud jde o kvantitu zkoumaného materiálu, i zde by bylo možné analyzovaný vzorek rozšířit v rámci sémantické kategorie, popřípadě zabývat se slovesy kategorie další. Kvantitativně by mohl narůst také počet příkladů užití konkrétní valenční pozice, čímž by zároveň narostlo i množství podkladů pro tvorbu cvičení. Svůj účel by jistě plnil i překlad vět užitých jako ukázky valenčních doplnění českých sloves do španělštiny. Vytvoření cvičení, která by nabízela materiál pro studium španělštiny jako cizího jazyka, je dalším možným námětem pro budoucí práci v oblasti české a španělské slovesné valence.

5 Anotace

Vypracovala: Čechovská Miroslava

Katedra a fakulta: Katedra bohemistiky, Filozofická fakulta

Název: Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a španělštině (s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

Konzultant: Mgr. Enrique Gutiérrez Rubio, Ph.D.

Počet znaků: cca 154 632

Počet příloh: 8

Počet titulů použité literatury: 41

Klíčová slova: sloveso, valence, tabulka, komentář, komplement, pozice, cvičení, sémantický okruh

Abstrakt:

Cílem této práce je komparace valence dvaceti nejfrekventovanějších českých a španělských sloves spadajících do sémantické skupiny, kterou F. Daneš nazývá slovesa mluvení, myšlení, vnímání. Za tímto účelem byly vytvořeny tabulky, které jejich valenci zachycují. Poznatky v nich obsažené daly vznik vlastní komentářům, ve kterých je pozornost upřena na charakter doplnění sloves, na distribuci předložek a jejich ekvivalenci. Na základě zjištěných vzájemných vztahů mezi oběma jazyky v oblasti jejich slovesné valence byla vytvořena cvičení, jež se zaměřují na oblasti, které mohou činit problémy při osvojování si češtiny jako cizího jazyka.

Abstract:

The aim of the thesis is a comparison of valency of twenty most frequent Czech and Spanish verbs belonging to a semantic group that is inscribed by F. Daneš as verbs of speech, thought and perception. Charts recording their valency were created for this purpose. They contain knowledge that gave rise to actual commentaries which focus on a character of verbs completion, distribution of prepositions and their equivalence. Exercises focusing on areas that can cause problems during mastering the Czech language as a foreign language were created based on observed reciprocal relationships between these two languages in terms of their verbal valency.

6 Resumé

The goal of this thesis is the comparison of the valency of the twenty most frequent Czech and Spanish verbs, which all belong to the semantic area which F. Daneš calls “the verbs of speaking, thinking and perception”. Valency, as the basics of the dependency syntax, has a long tradition within the field of sentence structure description in Czech linguistics, whereas in Spanish linguistics this approach is peripheral and is used only by a small group of linguists.

The thesis consists of two main parts. The theoretical part is made of two chapters. The first chapter describes the valency theory as it has developed within the Czech linguistics, since the publication of the study *K tzv. významové a mluvnické stavbě věci* by F. Daneš and M. Dokulil. Similarly, the Spanish approach is described as it has developed since the publication of *Fundamentos Críticos de la Gramática de Dependencias* by Báez. The second chapter deals with the terminology regarding the valency theory in both of the languages.

The second – practical – part of the thesis focuses on chosen verbs. Comments, describing and comparing the valency of Czech and Spanish verbs were created based on the tables, which are attached to the thesis and which sort out the accumulated language material. Besides the creation of the comments, these tables can also serve as a material for teaching and studying Czech as a foreign language. For this purpose, the thesis is accompanied by several sample exercises, which are concerned with the ascertained problematic phenomena in the field of valency.

Unless stated otherwise, the source for the Czech words and examples of their use is the dictionary *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. For Spanish, the source is the project *Alternancias de diátesis y esquemas sintáctico-semánticos del español (ADESSE)*, which lists each valency position together with its semantic role, syntactic function and examples of its use with regards to the given valency verb.

7 Seznam literatury a dalších zdrojů informací

7.1 Jazykovědná literatura

BÁEZ SAN JOSÉ, Valerio. *Fundamentos críticos de la gramática de dependencias*. Madrid: Editorial Síntesis, 1988.

CASTELL, Andreu. La recepción de la teoría de valencias en España. *Revista de Filología Alemana*. 2009, č. 17, s. 183–204.

DANEŠ, František a Zdeněk HLAVSA. *Větné vzorce v češtině*. Praha: Academia, 1981.

DANEŠ, František, Zdeněk HLAVSA a Miroslav GREPL. *Mluvnice češtiny 3: Skladba*. Praha: Academia, 1987.

GARCÍA-MIGUEL, José María. *Las relaciones gramaticales entre el predicado y participantes*. Santiago de Compostela: Universidade de Santiago de Compostela, 1995.

GARCÍA-MIGUEL, José María. Lingüística de corpus y valencia verbal. MOSKOWICH-SPIEGEL FANDIÑO, Isabel a Begoña CRESPO. *Encoding the Past, Decoding the Future: Corpora in the 21st Century*. Newcastle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2012, s. 29–57.

GARCÍA-MIGUEL, José María. Potencial valencial y tipología de argumentos. CASTELLÓN, Irene a Ana. *Perspectivas de análisis de la unidad verbal*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2007, s. 21–31.

GREPL, Miroslav a Petr KARLÍK. *Skladba češtiny*. Olomouc: Votobia, 1998.

GUTIÉRREZ ORDÓÑEZ, Salvador. Gramática y modificaciones valenciales. KAILWEIT, Rolf a Martin HUMMEL. *Semantische Rollen*. Tübingen: Gunter Narr Verlag, 2004, s. 143–167.

HIRSCHOVÁ, Milada. Třetí svazek akademické Mluvnice češtiny. *Naše řeč*. 1989, roč. 72, č. 4, s. 188–208.

JELÍNEK, Jaroslav, Josef Václav BEČKA a Marie TĚŠITELOVÁ. *Frekvence slov, slovních druhů a tvarů*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1961.

KARLÍK, Petr. Hypotéza modifikované valenční teorie. *SaS*. 2000, roč. 61, s. 171–189.

KARLÍK, Petr. Od Tesnière k...?. *SPFFBU*. 2000, roč. 49, s. 31–39.

KARLÍK, Petr, Marek NEKULA a Jana PLESKALOVÁ. *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Lidové noviny, 2002.

KOTRČKOVÁ, Eva. *Ke kategorii pádu ve španělštině*. Praha, 2006. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze. Vedoucí práce prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc.

LAPESA, Rafael. Los casos latinos: restos sintácticos y sustitutos en español. *BRAE*. 2014, roč. 94, s. 627–678.

LEZCANO, Emma. Una aproximación a la gramática de valencias. *Lenguaje y textos*. 1994, č. 6, s. 34–47.

Nueva gramática de la lengua española. Manual. Madrid: S.L.U. Espasa Libros, 2009.

SGALL, Petr. Teorie valence a její formální zpracování. *SaS*. 2000, roč. 59, s. 15–29.

STRÍTESKÁ, Jarmila. *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině (s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)*. Olomouc, 2012. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovesa pro praxi: valenční slovník nejčastějších českých sloves*. Praha: Academia, 1997.

Španělsko-český, česko-španělský slovník. Praha: Fin Publishing, 2003.

TOBÓN DE CASTRO, Lucía a Jaime RODRÍGUEZ. Algunas consideraciones sobre el aspecto verbal en español. *Thesaurus*. 1974, roč. 39, s. 34–47.

ZAVADIL, Bohumil a Petr ČERMÁK. *Mluvnice současné španělštiny*. Praha: Karolinum, 2010.

7.2 Internetové zdroje

Alternancias de Diátesis y Esquemas Sintáctico-Semánticos del Español [online].

Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es>.

Corpus de Referencia del Español Actual [online]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es>.

Český národní korpus syn2005 [online]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz>.

DEBDict – obecný prohlížeč slovníků [online]. Dostupný z:

<http://deb.fi.muni.cz/debdict/index-cs.php>.

Diccionario de la lengua española [online]. Dostupný z:

<http://dle.rae.es/?w=diccionario>.

InterCorp [online]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz>.

7.3 Učebnice češtiny jako cizího jazyka

ADAMOVIČOVÁ, Ana a Darina IVANOVOVÁ. *Basic Czech I*. Praha: Karolinum, 2009.

ADAMOVIČOVÁ, Ana a Darina IVANOVOVÁ. *Basic Czech II*. Praha: Karolinum, 2007.

ADAMOVIČOVÁ, Ana a Milan HRDLIČKA. *Basic Czech III*. Praha: Karolinum, 2010.

CVEJNOVÁ, Jitka. *Česky, prosím I. Učebnice češtiny pro cizince*. Praha: Karolinum, 2008.

CVEJNOVÁ, Jitka. *Česky, prosím I. Pracovní sešit*. Praha: Karolinum, 2008.

ČEMUSOVÁ, Jana a Barbora ŠTINDLOVÁ. *Sborník asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka, 2003–2005*. Praha: Akropolis, 2005.

ČEMUSOVÁ, Jana a Barbora ŠTINDLOVÁ. *Sborník asociace učitelů češtiny jako cizího jazyka, 2005–2006*. Praha: Akropolis, 2006.

HOLÁ, Lída. *New Czech step by step*. Praha: Akropolis, 2006.

HOLÁ, Lída. *New Czech step by step: activity book*. Praha: Akropolis, 2005.

REMEDIOSOVÁ, Helena a Elga ČECHOVÁ. *Chcete mluvit česky?*. Liberec: Harry Putz, 2009.

8 Přílohy

8.1 Tabulky

8.1.1 Metodická pomůcka k tabulkám a vzorová tabulka

Následující tabulky, kde je valence českých a španělských sloves zachycena a vzájemně srovnána, primárně posloužily k tvorbě komentářů, které jsou součástí vlastního textu. Stejně jako v práci *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a španělštině* je i zde organizačním principem hledisko sémantické, neboť základní významy většiny sloves se vzájemně překrývají, zatímco prostředky k jejich vyjádření jsou často odlišné. Tabulky také zachycují ty případy, kdy je význam českého nebo španělského slovesa vlastní pouze jemu. Podrobněji je tato problematika komentována v následujících odstavcích, které popisují vnitřní strukturu jednotlivých tabulek. Za metodickou pomůckou pak pro větší názornost následuje vzorová tabulka.

Kapitála, která se nachází v levém horním rohu, označuje význam, který jsou slovesa schopna vyjádřit. V příslušném řádku je tento sémantický okruh stručně charakterizován. Jak bylo zmíněno, dochází k případům, kdy daný význam je schopno vyjádřit sloveso pouze jednoho z jazyků. Sémantické okruhy vlastní českému slovesu vystupují pod označením $X_{1,2,3,\dots}$, významy, které jsou označeny $Y_{1,2,3,\dots}$ patří výlučně slovesu španělskému. Protože se vychází ze společných sémantických okruhů, jsou významy $X_{1,2,3,\dots}$ a $Y_{1,2,3,\dots}$ uvedeny v dolní části tabulky.

Pro každé valenční doplnění je v tabulce rezervován vždy jeden řádek. Číslice nacházející se v druhém a šestém sloupci označují pořadí valenční pozice v rámci sémantického okruhu sloves. Písmeno, které číslici doprovází, označuje jazyk, kterému valenční pozice patří. Máme-li označení „1a“, jedná se o první uvedenou pozici v daném sémantickém okruhu českého slovesa. Má-li označení podobu „1b“, jde o první uvedenou pozici slovesa španělského. Pokračuje-li se v obou případech na řádku, následuje charakterizace doplnění. Nejprve je vždy uveden komplement objektový, dále kvalifikační a adverbialní. Jestliže je ve valenčním poli sloves přítomno komplementů více, jsou na prvním místě uvedeny komplementy objektové, dále objektový spolu s kvalifikačním a adverbialním. Poslední řádky obsazují doplnění v podobě vedlejší věty spojkové, vztahné a věty v přímé řeči. Označení vedlejších vět

je převzato ze slovníku, který posloužil jako zdroj vazeb českých sloves.³⁶⁰ V případě vedlejší věty spojkové je pozice charakterizována příslušnou spojkou, označení „Vvzt“ náleží vedlejší větě vztahné. Ta ve španělštině nese označení „oración relativa“, zkráceně „Or“. Pro lepší orientaci jsou navíc kvalifikační komplementy uvedeny zeleně, adverbialní komplementy místa a času modře, způsobu kurzívou. Věty v přímé řeči a vedlejší věty jsou zbarveny dohněda. Barevné rozlišení je uplatněno pouze v elektronické podobě, tištěný text je černobílý. Protože český valenční slovník poměrně často uvádí i vazby fakultativní, a to tehdy, „jestliže by použití toho kterého slovesa bez příslušné vazby bylo příznakové, nikoli běžné,“³⁶¹ je na všechna doplnění, která jsou převzata ze slovníku, pohlíženo jako na komplementy slovesa.

Dále je možné narazit na případy, kdy české nebo španělské sloveso disponuje více způsoby, jak vyjádřit danou skutečnost. Například označení 1.1a, 1.2a, 1b znamená, že čeština má dvě možnosti vyjádření skutečnosti, španělština pouze jednu. Pokud narazíme na označení 1a, 1.1b, 1.2b, je situace opačná – čeština disponuje jednou možností ztvárnění skutečnosti, španělština má možnosti dvě.

V rámci jednotlivých sémantických okruhů, které obě slovesa sdílejí, dochází často k situacím, kdy sloveso jednoho jazyka obsazuje pozici, jež v tom druhém nemá svůj ekvivalent. Tato skutečnost je v tabulce reflektována vynecháním místa v řádku na španělské nebo české straně. Dále je třeba konstatovat, že u objektových komplementů je uváděň vždy minimálně jeden příklad pro osobu, druhý pro věc, pokud to sám jazyk umožňuje. Toto rozlišení je relevantní především v případě španělštiny, kde kategorie životnosti substantiva ve funkci přímého a nepřímého objektového komplementu určuje distribuci předložky „a“. Problematika její distribuce je mnohem obsáhlejší, pro účely této práce postačí uvést, že uvedená předložka u přímého objektového komplementu je přítomná tehdy, jedná-li se o substantivum označující živou bytost, je-li substantivum rázu neživého, užití předložky není relevantní. Substantivum plnící funkci nepřímého objektového komplementu je předložkou „a“ doprovázeno vždy. Pokud dojde k pronominalizaci

---

³⁶⁰ SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

³⁶¹ SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005, s. 8.

substantiv, jež plní jednu z výše uvedených funkcí, je předložka „a“ formálně vypuštěna.

Čtvrtý sloupec je vyhrazen pro konkrétní příklady jednotlivých doplnění českých sloves, které jsou čerpány z českého valenčního slovníku.³⁶² Analogicky k českým příkladům slovesné valence jsou v osmém sloupci uvedeny příklady valence sloves španělských. Jejich zdrojem se stal projekt Univerzity ve Vigu *ADESSE*, který je přístupný na příslušných webových stránkách.³⁶³ Poměrně často se však stává, že projekt u daného slovesa vazbu, jež by byla ekvivalentem vazby české, neuvádí. Důvodem je bezesporu širší pojetí valence na straně českého slovníku. Bylo tak potřeba použít i jiné zdroje, na které je odkázáno pomocí poznámek pod čarou. Jako zásadní se jeví pro tuto práci *Corpus de Referencia del Español Actual (CREA)*³⁶⁴ a paralelní synchronní korpus *InterCorp*³⁶⁵, který obsahuje české texty a jejich překlady do jiných jazyků.

Příklady valenčních doplnění španělských sloves si pro větší názornost žádají i svůj překlad. K tomuto účelu je vyhrazen devátý sloupec. Nelze dále opomenout, že pro lepší orientaci mezi pozicemi, jsou v každé větě podtržena slovesa. Je-li sloveso reflexivní nebo vystupuje-li v daném případě ve své reflexivní formě, je tento jev opět zdůrazněn podtržením. Na reflexivitu upozorňují také samotné tituly tabulek.

Poslední poznámka je věnována komentářům, které je možné nalézt na konci každého sémantického okruhu. Tyto komentáře shrnují verbálně to, co je obsaženo v jednotlivých sloupcích. Je tak docíleno opět větší přehlednosti a jasnosti tabulek.

---

³⁶² SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

³⁶³ ADESSE [online]. [cit. 2016-03-26]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/>.

³⁶⁴ CREA [online]. [cit. 2016-03-26]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/creanet.html>.

³⁶⁵ InterCorp [online]. [cit. 2016-03-26]. Dostupný z: <https://ucnk.ff.cuni.cz/intercorp/>.

ČESKÉ SLOVESO / ŠPANĚLSKÉ SLOVESO

A. ³⁶⁶ Název prvního sémantického okruhu, který je společný oběma slovesům.							
1a ³⁶⁷	na někoho ³⁶⁸	Česká věta demonstrující pozici českého slovesa.	1b ³⁶⁹	a alguien ³⁷⁰	Španělská věta demonstrující pozici španělského slovesa.	Překlad španělské věty do češtiny.	
2a	o někom		2b	de alguien			
3a	někým³⁷¹		3b	pred.sus.			
4a	odněkud³⁷²		4b	desde un lugar			
5a	nějak³⁷³		5b	de un modo			
6a	někomu něco		6b	a alguien algo			
7a	někomu nějaký		7b	a alguien + pred.adj.			
8a	někoho někde		8b	a alguien en un lugar			
9a	něco nějak		9b	algo de un modo			
10a	přímá řeč		10b	estilo directo			
11a	aby		11b	que			
12a	Vvzt		12b	Or			
13a	o někom, že		13b	de alguien que			

Komentář k českým a španělským pozicím v rámci prvního sémantického okruhu s odkazy na jednotlivá doplnění.

³⁶⁶ Označení společného sémantického okruhu.

³⁶⁷ Označení první pozice obsazené českým slovesem.

³⁶⁸ Příklad české pozice komplementu objektového.

³⁶⁹ Označení první pozice obsazené španělským slovesem.

³⁷⁰ Příklad španělské pozice komplementu objektového.

³⁷¹ Příklad české pozice komplementu kvalifikačního.

³⁷² Příklad české pozice adverbálního komplementu místa.

³⁷³ Příklad české pozice adverbiale způsobu.

B.	Název druhého sémantického okruhu, který je společný oběma slovesům.					
	14.1a	něco		14b	algo	
	14.2a ³⁷⁴	na něco		15b	pred.sus. ³⁷⁵	
Komentář k českým a španělským pozicím v rámci druhého sémantického sémantického okruhu s odkazy na jednotlivá doplnění.						
X. ³⁷⁶	Název sémantického okruhu, který obsahuje jen české sloveso					
	15a	na někoho na něco	Česká věta, která je příkladem české pozice.			
Komentář k českým pozicím v rámci celého sémantického okruhu s odkazy na jednotlivá doplnění.						
Y. ³⁷⁷	Název sémantického okruhu, který obsahuje jen španělské sloveso.					
				16b	por algo	Španělská věta, která je příkladem španělské pozice.
Komentář ke španělským pozicím v rámci celého sémantického okruhu s odkazy na jednotlivá doplnění.						

³⁷⁴ Tímto způsobem je znázorněno, že má české sloveso dvě možnosti vyjádření skutečnosti, španělské jednu.

³⁷⁵ Tímto způsobem je znázorněno, že španělské sloveso pozici obsazuje, čeština nikoliv.

³⁷⁶ Označení sémantického okruhu, který obsahuje jen české sloveso.

³⁷⁷ Označení sémantického okruhu, který obsahuje jen španělské sloveso.

8.1.2 Slovesa mluvení, myšlení, vnímání

bát se / temer	101
cítit (se) / sentir(se).....	102
dívat se / mirar.....	105
mluvit / hablar	108
myslet (si) / pensar	113
podívat se / mirar.....	116
prosit (se) / pedir	118
ptát se / preguntar	120
rozumět (si) / entender(se)	122
říci (si, se) / decir(se).....	124
slyšet / oír	130
stydět se / avergonzar(se).....	135
vědět / saber.....	136
věřit / creer(se)	140
vidět (se) / ver(se).....	142
volat / llamar(se)	147
všimnout si / apercibirse.....	150
zapomenout / olvidar(se).....	151
zdát se / parecer(se).....	153
znát (se) / conocer(se)	155

BÁT SE / TEMER

A.		Mít pocit ohrožení, obavu, očekávat něco nepříjemného.					
1a	někoho něčeho	Odmalička <u>se bojím</u> policajtů. Děti <u>se bojí</u> tmy. Náš pes <u>se bojí</u> klaksonů.	1b	a alguien (a) algo	Todos los jugadores le <u>temen</u> al árbitro único del encuentro. <u>Teme</u> a la oscuridad. ³⁷⁸ <u>Teme</u> a la luz. <u>Teme</u> mi influencia. ³⁷⁹ <u>No teme</u> la derrota, pero sí teme ser barrida y hacer el ridículo. ³⁸⁰	Všichni hráči <u>se bojí</u> rozhodčího tohoto utkání. <u>Bojí se</u> tmy. <u>Bojí se</u> světla. <u>Bojí se</u> mého vlivu. <u>Nebojí se</u> porážky, ale bojí se, že bude drtivě poražena a zesměšněna.	
2a	o někoho o něco	Rodiče <u>se</u> vždy <u>bojí</u> o své děti. <u>Bojím se</u> víc o zdraví než o majetek.	2b	por alguien por algo	<u>Temo</u> por mi madre. <u>Temo</u> por mi vida. ³⁸¹ <u>Teme</u> por su trono. Él <u>temía</u> más por mí que yo por él. ³⁸²	<u>Bojím se</u> o svou matku. <u>Bojím se</u> o svůj život. <u>Bojí se</u> o svůj trůn. <u>Bál se</u> o mě víc než já o něj.	
3a	že	Mladí manželé <u>se bojí</u> , že budou mít málo peněz.	3b	que	<u>Teme</u> que todo cambie cuando expire el plazo. ³⁸³ <u>Temen</u> que reclutemos nuevos adeptos. ³⁸⁴	<u>Bojí se</u> , že se vše změní, až vyprší lhůta. <u>Bojí se</u> , že přivedeme nové členy.	
4a	aby	Stařík <u>se bojí</u> , aby ho někdo neošidil.					
5a	jestli/zda	<u>Báli jsme se</u> , jestli nás taky nevykradli.	5b	si ³⁸⁵	<u>Teme</u> si no les robaron también.	<u>Bojí se</u> , zda je také nevykradli.	

³⁷⁸ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (bojí se, teme).

³⁷⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (bojí se, teme).

³⁸⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (bojí se, teme).

³⁸¹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (temo por).

³⁸² InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (bál se o, temía).

³⁸³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (teme que).

³⁸⁴ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (bojí se že, teme).

³⁸⁵ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

V sémantickém okruhu *mít pocit ohrožení, obavu, očekávat něco nepříjemného* otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v genitivu (č. 1a), naproti tomu španělština v tomto případě užívá přímého objektového komplementu nepředložkového nebo s předložkou *a* (č. 1b). Dále se ve valenčním poli českého slovesa nachází objektový komplement v akuzativu s předložkou *o* (č. 2a). Tato pozice je ve španělštině obsazována předložkovým objektovým komplementem s předložkou *por* (č. 2b). Ve valenčním poli sloves se nacházejí také vedlejší věty spojivé se spojkami *že/que* (č. 3a, 3b), *aby* (č. 4a), *jestli, zda/si* (č. 5a, 5b). Na rozdíl od španělského slovesa je české sloveso reflexivní.

B.	Mít obavu z nějaké vlastní činnosti.					
6a	něco (u)dělat	Někteří lidé <u>se bojí</u> snít. Kůň <u>se bál</u> skočit přes překážku.	6b	hacer algo	<u>Teme</u> dormir sólo en casa. <u>Teme</u> saltar de un edificio. ³⁸⁶	<u>Bojí se</u> spát doma sám. <u>Bojí se</u> skočit z budovy.

Ve významu *mít obavu z nějaké vlastní činnosti* je doplněním obou sloves objektový komplement ve formě infinitivu (č. 6a, 6b). Na rozdíl od španělského slovesa je české sloveso reflexivní.

CÍTIT (SE) / SENTIR(SE)

A.	Vnímat čichem.					
1a	někoho něco	Jdi se umýt, <u>cítím</u> tě. Ten pes <u>cítí</u> cizí kočku na sto honů. Pasažéři před výbuchem <u>cítili</u> silný zápach plynu.	1b	a alguien algo	¿Has sudado mucho? Te <u>siento</u> desde aquí. ¿ <u>Sientes</u> el humo en el aire?	Zpotil ses hodně? <u>Cítím</u> tě až odtud. <u>Cítíš</u> ten kouř ve vzduchu?

K vyjádření významu *vnímat čichem* obsazují obě slovesa pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 1a, 1b). U španělského přímého objektového komplementu je možný výskyt předložky *a*.

B.	Vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat psychicky.					
----	---	--	--	--	--	--

³⁸⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (bojí se, teme).

2a	někoho něco	V místnosti někdo byl, Ivan ho <u>cítíl</u> . <u>Cítíla jsem</u> chuť ginu v ústech ještě hodně dlouho. Strážný nikdy <u>necítíl</u> strach. Lidé <u>cítíli</u> povinnost pomoci.	2b	a alguien algo	Los perros <u>sienten</u> al bebe en el vientre de una mujer embarazada. <u>Siente</u> a la mujer contra su pecho. ³⁸⁷ <u>Sientí</u> miedo de que algún día te marcharas sin mí. Los perros <u>sienten</u> el dolor humano.	Psi <u>cítí</u> miminko v břiše těhotné ženy. <u>Cítí</u> ženu, která se k němu choulí. <u>Cítíla jsem</u> strach, že mě jednoho dne opustíš. Psi <u>cítí</u> lidskou bolest.
3a	něco z někoho ³⁸⁸ něco z něčeho	<u>Cítím</u> z tebe boj, nic jiného. ³⁸⁹ Z chování našich hostů <u>jsme</u> <u>cítíli</u> nadřazenost.	3b	algo de alguien algo de algo	<u>Sientía</u> lástima de él. De su comportamiento <u>siento</u> la timidez.	<u>Cítíla jsem</u> z něj lítost. Z jeho chování <u>cítím</u> nesmělost.
			4b	algo + pred.ver.	¿Tú también lo <u>has sentido</u> acercarse?	Také <u>jsi</u> <u>cítíl</u> , jak se to blíží?
			5b	algo + pred.adj.	Lo <u>sentí</u> extraño.	<u>Cítíla jsem</u> , že je to nějaké divné.
6a	že	Mladá žena <u>cítíla</u> , že ji považují za cizinku.	6b	que	<u>Sienten</u> que es un mal día. ³⁹⁰	<u>Cítí</u> , že to je špatný den.
7a	Vvzt	<u>Cítím</u> , jak se červenám.	7b	Or	<u>Siento</u> cómo el aire entra y sale de mis pulmones. ³⁹¹	<u>Cítím</u> , jak vzduch vstupuje do mých plic a jak z nich vychází.
<p>K vyjádření významu <i>vnímat jiným smyslem než čichem, pociťovat</i> obě slovesa otevírají pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 2a, 2b), který se ve španělštině může vyskytovat spolu s předložkou <i>a</i>. Ve valenčním poli sloves může být spolu s tímto komplementem obsazována pozice objektového komplementu v genitivu s předložkou <i>z</i> (č. 3a) v případě českého slovesa, které odpovídá pozice španělského objektového komplementu s předložkou <i>de</i> (č. 3b). Doplnění pouze španělského <i>sentir</i> má podobu nepředložkového přímého objektového komplementu, který je obsazován spolu s komplementem kvalifikačním ve formě verba (č. 4b) nebo adjektiva (č. 5b). Ve valenčním poli obou sloves se také nachází vedlejší věta spojková se spojkou <i>že/que</i> (č. 6a, 6b) nebo vedlejší věta vztavná například s výrazy <i>jak/cómo</i> (č. 7a, 7b).</p>						
C.	Sympatizovat.					
8a	s někým	Všichni <u>cítíme</u> s nešťastnými obyvateli Afganistanu.				

³⁸⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cítí, siente a).

³⁸⁸ Doplněno podle pozice, in: STRÁTESKÁ, Jarmila. *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině (s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)*. Olomouc, 2012. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

³⁸⁹ Český národní korpus syn2005 - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cítím z tebe).

³⁹⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cítí, sienten que).

³⁹¹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (siento cómo).

9a	něco k někomu ³⁹²	<u>Cítíš</u> ke mně ještě vůbec něco?	9b	algo por alguien	Creo que <u>siente</u> afecto por él.	Myslím, že k němu <u>cítí</u> náklonnost.
Aby české sloveso vyjádřilo význam <i>sympatizovat</i> , obsazuje pozici objektového komplementu v instrumentálu s předložkou <i>s</i> (č. 8a), obě slovesa potom obsazují pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu, kterou doprovází v češtině pozice v dativu s předložkou <i>k</i> (č. 9a), ve španělštině pozice objektového komplementu s předložkou <i>por</i> (č. 9b).						
D.	Připadat si, uvědomovat si svůj tělesný a duševní stav.					
10a	nějaký	Marcela <u>se cítila</u> opuštěná.	10b	pred.adj.	<u>Se siente</u> triste y deprimido. ³⁹³ <u>Se siente</u> insegura. ³⁹⁴	<u>Cítí se</u> smutný a deprimovaný. <u>Cítí se</u> nejistá.
11a	někým	Když <u>se cítíš</u> soudcem, zkus soudit.	11b	pred.sus.	<u>Nos sentimos</u> españoles. ³⁹⁵ <u>Se siente</u> dueño de la situación. ³⁹⁶	<u>Cítíme se</u> Španěly. <u>Cítí se</u> pánem situace.
12a	nějak	<u>Necítíš se</u> dobře?	12b	de un modo ³⁹⁷	<u>Me siento</u> bien.	<u>Cítím se</u> dobře.
13a	nějak někde	Všechny návštěvy <u>se</u> u nás <u>cítí</u> jako doma.	13b	de un modo en un lugar ³⁹⁸	Aquí <u>se siente</u> bien. ³⁹⁹	Tady <u>se cítí</u> dobře.
14a	nějak někdy	O Vánocích <u>jsme se</u> všichni <u>cítili</u> skvěle.	14b	de un modo alguna vez ⁴⁰⁰	Durante las vacaciones <u>se siente</u> muy bien.	O prázdninách <u>se cítí</u> skvěle.
15a	někým někde ⁴⁰¹	Ve Španělsku <u>se už necítím</u> cizincem.	15b	pred.sus. + en un lugar	<u>Se siente</u> extranjero en su tierra. ⁴⁰²	<u>Cítí se</u> cizincem ve své vlasti.

³⁹² Doplněno podle pozice, in: ADESSE [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/data/verbos.php?sense=3080>.

³⁹³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (se siente triste).

³⁹⁴ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cítí se, se siente).

³⁹⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (nos sentimos).

³⁹⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cítí se, se siente).

³⁹⁷ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

³⁹⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

³⁹⁹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (se siente bien).

⁴⁰⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁰¹ Doplněno podle pozice, in: STRÍTESKÁ, Jarmila. *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině (s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)*. Olomouc, 2012. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

⁴⁰² CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (se siente extranjero).

Ve smyslu *připadat si* otevírají obě slovesa, která vystupují v reflexivní formě, pozici komplementu kvalifikačního ve tvaru adjektiva (č. 10a, 10b) nebo substantiva (č. 11a, 11b). Dále jsou obě slovesa doprovázena pozicí adverbialního komplementu způsobu (č. 12a, 12b), kterou mohou otevírat spolu s pozicí adverbialního komplementu místa (č. 13a, 13b) nebo času (č. 14a, 14b). Adverbialní komplement místa vystupuje ve valenčním poli sloves spolu s pozicí kvalifikačního komplementu ve tvaru substantiva (č. 15a, 15b).

Y.	Litovat.						
				16b	algo	¿Lo <u>sientes</u> mucho?	Hodně toho <u>lituješ</u> ?
				17b	algo por alguien	Lo <u>siento</u> por usted.	<u>Je</u> mi to <u>lito</u> za vás.
				18b	hacer algo	<u>Sentiría</u> irme sin darte un beso.	<u>Litoval bych</u> odejít bez toho dát ti polibek.
				19b	que	<u>Siento</u> que te vaya tan mal.	<u>Lituji</u> , že se máš tak špatně.

Španělština užívá slovesa *sentir* pro vyjádření významu *cítit lítost*. *Sentir* v tomto případě vyžaduje ve svém valenčním poli obsazení pozice nepředložkového přímého objektového komplementu (č. 16b), která může být obsazována spolu s pozicí předložkového objektového komplementu s předložkou *por* (č. 17b). Sloveso je dále doplňováno pozicí objektového komplementu ve formě infinitivu (č. 18b) nebo vedlejší větou spojkovou se spojkou *que* (č. 19b).

DÍVAT SE / MIRAR

A.	Používat zrak.							
	1a	na někoho na něco	Celou cestu jsem přemýšlela, proč <u>se</u> na mě ten člověk pořád <u>dívá</u> . Děti <u>se dívaly</u> na lední medvědy. Miliony lidí <u>se</u> dnes <u>budou dívat</u> na zatmění Slunce.		1b	a alguien algo	<u>Miraba</u> a sus amigos como si quisiera hipnotizarlos. ⁴⁰³ <u>Mira</u> la televisión. ⁴⁰⁴	<u>Dívala se</u> na své přátelé, jako by je chtěla zhypnotizovat. <u>Dívá se</u> na televizi.

⁴⁰³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (miraba a).

⁴⁰⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (mira la).

2a	něčím	Návštěvníci planetária <u>se dívají</u> novým teleskopickým dalekohledem.	2b	con algo ⁴⁰⁵	Me <u>mira</u> con sus ojos brillantes. ⁴⁰⁶	<u>Dívá se</u> na mne těma svýma jasnýma očima.
3a	někam	Když jdu, <u>dívám se</u> před sebe i okolo sebe. <u>Dívej se</u> mi do očí! Vojáci <u>se dívali</u> za děvčaty.	3b	a un lugar	<u>Mira</u> en el espejo. ⁴⁰⁷ <u>Mira</u> al futuro. ⁴⁰⁸ <u>Mira</u> para el suelo.	<u>Dívá se</u> do zrcadla. <u>Dívá se</u> do budoucnosti. <u>Dívá se</u> k zemi.
4a	odněkud	Nahoře ve věži <u>se někdo díval</u> z okna.	4b	desde un lugar	Sólo es una isla si la <u>miras</u> desde el agua. <u>Está mirando</u> por la ventana. ⁴⁰⁹	Je to ostrov, jen když <u>se díváš</u> z vody. <u>Dívá se</u> z okna.
5a	někudy	Vlčák neštěkal, jen <u>se díval</u> skulinou v plotě.	5b	por un lugar	<u>Mira</u> por la ventana cómo está nevando.	<u>Dívá se</u> oknem, jak sněží.
6a	nějak	Princezna <u>se</u> jen zasněně <u>dívá</u> . Punt'a <u>se dívá</u> nějak smutně.	6b	de un modo	Te <u>miraba</u> fijamente. ¿Por qué me <u>miras</u> de forma tan extraña?	<u>Dívala se</u> na tebe upřeně. Proč se na mne tak záhadně <u>díváš</u> ?
7a	někomu někam	<u>Dívej se</u> mi do očí! Pánové <u>se</u> s oblibou <u>dívají</u> ženám na nohy.	7b	a alguien a un lugar	¡ <u>Mírame</u> a los ojos!	<u>Dívej se</u> mi do očí!
<p>Ve významu <i>používat zrak</i> je oběma slovesy otevírána pozice objektového komplementu v akuzativu – v češtině s předložkou <i>na</i> (č. 1a), ve španělštině vystupuje bez předložky nebo s předložkou <i>a</i> (č. 1b). Dále české sloveso obsazuje pozici objektového komplementu v instrumentálu (č. 2a), které odpovídá španělská pozice objektového komplementu s předložkou <i>con</i> (č. 2b). Dále je doplněním obou sloves adverbialní komplement místa (č. 3a, 3b, 4a, 4b, 5a, 5b) nebo způsobu (č. 6a, 6b). Ve valenčním poli českého <i>dívat se</i> může sloveso otevírat i pozici objektového komplementu v nepředložkovém dativu spolu s adverbialním komplementem místa (č. 7a). Ve španělštině se tento adverbialní komplement místa nachází ve svém valenčním poli spolu s nepřímým objektovým komplementem s předložkou <i>a</i> (č. 7b). České sloveso je reflexivní.</p>						
B.	Zjišťovat.					

⁴⁰⁵ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁰⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (mira con).

⁴⁰⁷ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (mira en).

⁴⁰⁸ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (mira a).

⁴⁰⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (mira por).

	8a	jestli/zda	Matka <u>se</u> denně <u>dívala</u> , jestli jí přišel dopis od syna. Pes <u>se</u> pozorně <u>dívá</u> , jestli pán už jde.		8b	si ⁴¹⁰	<u>Mira</u> si las raíces son blancas. ⁴¹¹	<u>Dívá se</u> , jestli jsou kořeny bílé.
	9a	Vvzt	<u>Dívám se</u> , jaký je dnes v televizi program.		9b	Or	<u>Estoy mirando</u> qué programa preparan los organizadores del evento.	<u>Dívám se</u> , jaký program připravují organizátoři akce.
Význam <i>zjišťovat</i> obě slovesa vyjadřují užitím vedlejší věty spojkové se spojkami <i>jestli, zda/si</i> (č. 8a, 8b) a vztahné s výrazy <i>jaký/qué</i> (č. 9a, 9b). České sloveso je reflexivní.								
C.	Mít zájem, hledat.							
	10a	po někom po něčem	Náš kluk <u>se</u> už začíná <u>dívat</u> po slečnách. <u>Dívá se</u> po různých pracovních příležitostech. Rodiče <u>se</u> <u>dívají</u> po malém venkovském domku na důchod.		10b	a alguien algo	<u>Está mirando</u> a otras mujeres. <u>Estoy mirando</u> el piso de alquiler.	<u>Dívá se</u> po jiných ženách. <u>Dívám se</u> po bytě k pronajmutí.
Význam <i>hledat, mít zájem</i> vyjadřují slovesa rozdílným způsobem. České <i>dívat se</i> otevírá pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>po</i> (č. 10a), naproti tomu španělské <i>mirar</i> otevírá pozici přímého objektového komplementu nepředložkového nebo s předložkou <i>a</i> (č. 10b). České sloveso je reflexivní.								
D.	Pohlížet, hodnotit.							
	11a	na někoho nějak na něco nějak	Proč <u>se</u> na uprchlíky <u>díváte</u> tak nevlídně? <u>Dívali se</u> na mě jako na blázna. Na takové poklesky <u>se</u> doktor <u>díval</u> s porozuměním.		11b	a alguien de un modo algo de un modo	Los padres <u>miran</u> con orgullo a su hijo. Los británicos <u>no miran</u> con buenos ojos esta situación. ⁴¹²	Rodiče <u>se</u> pyšně <u>dívají</u> na svého syna. Britové <u>se nedívají</u> pozitivně na tuto situaci.
V sémantickém okruhu s názvem <i>pohlížet, hodnotit</i> je české reflexivní sloveso doplněno pozicí objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 11a). Naproti tomu doplněním španělského <i>mirar</i> je v tomto případě adverbialní komplement způsobu a přímý objektový komplement nepředložkový nebo s předložkou <i>a</i> (č. 11b).								

⁴¹⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴¹¹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (mira si).

⁴¹² CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (miran con).

Y.	Starat se, pečovat, chránit, bránit. ⁴¹³						
				12b	por alguien por algo	<u>Mira</u> por sus amigos. <u>Mira</u> por sus negocios. ⁴¹⁴	<u>Brání</u> své přátele. <u>Stará se</u> o své obchody.
K vyjádření významu <i>starat se, pečovat, chránit, bránit</i> potřebuje španělské sloveso obsadit pozici objektového komplementu s předložkou <i>por</i> (č. 12b).							

MLUVIT / HABLAR								
A.	Vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov.							
	1.1a	na někoho	Už chvíli na tebe <u>mluvím</u> , neslyšíš?		1b	a alguien a algo	¿Me <u>habla</u> a mí, señora? ⁴¹⁵ Te <u>hablo</u> pero tú no me escuchas. El rey <u>ha hablado</u> a todos los presentes. <u>Habla</u> a las sombras que se agitan dentro. ⁴¹⁶ <u>Habla</u> a la nación. ⁴¹⁷	<u>Mluvíte</u> na mě, paní? <u>Mluvím</u> na tebe, ale ty mě neposloucháš. Král <u>mluvil</u> ke všem přítomným. <u>Mluví</u> ke stínům, které s ní uvnitř cloumají. <u>Mluví</u> k národu.
	1.2a	k někomu k něčemu	Poslanec Jandák <u>mluvil</u> ke shromážděným občanům. Ekonom <u>mluvil</u> k otázce investic.					
	2a	o někom o něčem	Mladé maminky <u>mluví</u> většinou o svých dětech. Ti dva pořád <u>mluvili</u> o vojně, už to nebylo k poslouchání.		2.1b	de alguien de algo	<u>Habla</u> mal de su ex amigo. Si <u>hablamos</u> de terrorismo, ¡hablemos en serio!	<u>Mluví</u> špatně o svém bývalém příteli. Jestli <u>mluvíme</u> o terorismu, mluvmě vážně!

⁴¹³ Doplněno podle pozice, in: Diccionario de la lengua española [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://dle.rae.es/?id=PMSRG3d>.

⁴¹⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (mira por).

⁴¹⁵ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (habla a).

⁴¹⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (habla a).

⁴¹⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (habla a, mluví k).

				2.2b	sobre alguien sobre algo	<u>Habla</u> sobre los hombres de Bernarda Alba. ⁴¹⁸ <u>Está hablando</u> sobre su trabajo actual.	<u>Mluví</u> o mužích Bernardy Alby. <u>Mluví</u> o svém současném zaměstnání.
				2.3b	acerca de alguien acerca de algo	<u>Hablaba</u> acerca de Adelaida. ⁴¹⁹ ¿Quieres <u>hablar</u> acerca de los incendios forestales en Galicia?	<u>Mluvila</u> o Adelaidě. Chceš <u>mluvit</u> o lesních požárech v Galicii?
3a	za někoho	Nechápu, že sneseš, že za tebe <u>mluví</u> matka.		3b	por alguien ⁴²⁰	<u>Habla</u> por él. ⁴²¹ <u>Habla</u> por todos? ⁴²²	<u>Mluví</u> za něj. <u>Mluví</u> za všechny?
4a	místo/namísto někoho	<u>Bude</u> dnes <u>mluvit</u> místo/namísto mě.		4b	en vez de alguien ⁴²³	¡ <u>Habla</u> tú en vez de Francisco! ⁴²⁴	Namísto Františka <u>mluv</u> ty!
5a	do něčeho	Matka by ráda <u>mluvila</u> do všech našich záležitostí.					
6a	čím	Plynule <u>mluví</u> dvěma jazyky, pasivně potom ještě ovládá tři další.		6b	algo	<u>Habla</u> tres lenguas.	<u>Mluví</u> třemi jazyky.
7a	přímá řeč ⁴²⁵	Aby ho přešel vztek, začal <u>mluvit</u> nahlas: „Kurva, už je to dvanáct hodin, co odešla pro buráky. To je snad sází?“ ⁴²⁶		7b	estilo directo	Rafael empezó a <u>hablar</u> : „Mañana echo el cierre: último examen.“	Rafael začal <u>mluvit</u> : „Zítřka vše skončí: poslední zkouška.“
8a	někde	Na demonstraci <u>mluvilo</u> několik řečníků. Prezident <u>mluví</u> v televizi!		8b	en un lugar ⁴²⁷	En la conferencia <u>hablaron</u> los Presidentes de Gobierno de varios países.	Na konferenci <u>mluvili</u> předsedové vlády různých zemí.

⁴¹⁸ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (habla sobre).

⁴¹⁹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (hablaba acerca de).

⁴²⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴²¹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (habla por).

⁴²² InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (habla por, mluví za).

⁴²³ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴²⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (habla en vez de).

⁴²⁵ Doplněno podle pozice, in: ADESSE [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/data/verbos.php?verbo=hablar>.

⁴²⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (začal mluvit).

⁴²⁷ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

9a	odněkud	Z tribuny teď <u>mluví</u> pražský primátor.	9b	desde un lugar ⁴²⁸	El director nos <u>habla</u> desde el escenario.	Ředitel k nám <u>mluví</u> z jeviště.
10a	nějak	Cizinec <u>mluvil</u> pomalu a zřetelně. Řečník <u>mluvil</u> příliš potichu.	10b	de un modo ⁴²⁹	La profesora del español <u>habla</u> claramente. <u>Habla</u> con toda sinceridad.	Profesorka španělštiny <u>mluví</u> srozumitelně. <u>Mluví</u> zcela upřímně.
11.1a	na někoho nějak	Vychovatel <u>mluvil</u> na děti anglicky.	11b	a alguien de un modo ⁴³⁰	Le <u>habla</u> en alemán. Nos <u>habla</u> con acento andaluz.	<u>Mluví</u> na něj německy. <u>Mluví</u> k nám andaluským přízvukem.
11.2a	k někomu nějak k něčemu nějak	Hrabě <u>mluvil</u> k synovi naléhavě, ale bez výsledku. Politik <u>mluvil</u> k otázce privatizace velice složitě.	12.1b	de alguien de un modo ⁴³¹ de algo de un modo ⁴³²	Pedro <u>habla</u> con respeto de él. ⁴³³ El médico <u>habla</u> claramente del riesgo que implica la edad. ⁴³⁴	<u>Mluví</u> o něm s respektem. Lékař <u>mluví</u> jasně o rizikách, která s sebou věk přináší.
12a	o někom nějak o něčem nějak	<u>Mluví</u> o Goethovi s úctou. O výsledcích jejich výzkumu <u>mluvil</u> s respektem.	12.2b	sobre alguien de un modo ⁴³⁵ sobre algo de un modo ⁴³⁶	Sobre los profesores del instituto <u>hablaron</u> con respeto. <u>Hablar</u> sobre las cosas abiertamente es la mejor manera para mantener la amistad.	O profesorech gymnázia <u>mluvili</u> s respektem. <u>Mluvit</u> o věcech otevřeně je nejlepším způsobem, jak si udržet přátelství.
			12.3b	acerca de alguien de un modo ⁴³⁷	Acerca de los indigentes <u>hablaron</u> con desprecio.	O bezdomovcích <u>mluvili</u> s opovržením.

⁴²⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴²⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴³⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴³¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴³² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴³³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (habla con respeto).

⁴³⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (habla claramente de).

⁴³⁵ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴³⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴³⁷ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

						acerca de algo de un modo⁴³⁸	Acerca del tema de la subida de impuestos <u>va a hablar</u> el ministro de finanzas este sábado públicamente en la Plaza Mayor.	O tématu zvyšování daní <u>promluví</u> ministr financí tuto sobotu veřejně na náměstí Plaza Mayor.
<p>V sémantickém okruhu s názvem <i>vyjadřovat se řečí, promlouvat, mít proslov</i> české sloveso otevírá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 1.1a) nebo v dativu s předložkou <i>k</i> (č. 1.2a), kdežto španělské je doplněno pouze pozicí nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 1b). Dále české <i>mluvit</i> otevírá pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 2a). Této české vazbě odpovídá španělská pozice předložkového objektového komplementu s předložkami <i>de, sobre, acerca de</i> (č. 2.1b, 2.2b, 2.3b). České sloveso také využívá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>za</i> (č. 3a), kterou španělské sloveso vyjadřuje předložkovým objektovým komplementem s předložkou <i>por</i> (č. 3b). Dále obě slovesa zaplňují pozici objektového komplementu s předložkou v genitivu <i>místo/namísto</i> v češtině (č. 4a) a předložkou <i>en vez de</i> ve španělštině (č. 4b). Pouze ve valenčním poli českého slovesa se nachází pozice objektového komplementu v genitivu s předložkou <i>do</i> (č. 5a). České sloveso je dále doplněno pozicí v nepředložkovém instrumentálu (č. 6a), kdežto španělské pozici nepředložkového objektového komplementu přímého (č. 6b). Součástí valenčního pole obou sloves je také věta v přímé řeči (č. 7a, 7b). Obě slovesa potom otevírají pozici adverbialního komplementu místa (č. 8a, 8b, 9a, 9b) nebo způsobu (č. 10a, 10b). Adverbialní komplement způsobu lze také využít spolu s další pozicí – v češtině s objektovým komplementem v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 11.1a) nebo v dativu s předložkou <i>k</i> (č. 11.2a), zatímco ve španělštině lze uplatnit pouze pozici objektového komplementu nepřímého s předložkou <i>a</i> (č. 11b). České sloveso pak otevírá pozici adverbialního komplementu způsobu a objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 12a), které odpovídá ve španělštině pozice objektového komplementu s předložkami <i>de, sobre, acerca de</i> (č. 12.1b, 12.2b, 12.3b).</p>								
B.	Vést rozhovor.							
	13a	s někým	<u>Mluvila jsem</u> s Milenou, už je na tom líp. Tvrdí, že s ním nikdy <u>nemluvil</u> .		13b	con alguien	¿Ya <u>hablaste</u> con ella?	Už <u>jsi</u> s ní <u>mluvil</u> ?
	14a	o někom s někým o něčem s někým	O Lindě <u>jsem</u> už <u>mluvil</u> s psychiatrem. O zvýšení platů s námi již vedoucí <u>mluvil</u> .		14.1b	de alguien con alguien de algo con alguien	¿ <u>Has hablado</u> con él de su mujer? De los problemas <u>habla</u> con su mujer.	<u>Mluvil jsi</u> s ním o jeho ženě? O problémech <u>mluví</u> se svou ženou.
					14.2b	sobre alguien con alguien sobre algo con alguien	<u>He hablado</u> con el médico sobre mi abuelo. ¿Por qué no quieres <u>hablar</u> conmigo sobre tus sentimientos?	<u>Mluvila jsem</u> s lékařem o mém dědečkovi. Proč se mnou nechceš <u>mluvit</u> o tvých pocitech?
					14.3b	acerca de alguien con alguien	<u>He hablado</u> con tu madre acerca de ti. ¿ <u>Has hablado</u> con el portero acerca de nuestra seguridad?	<u>Mluvila jsem</u> o tobě s tvou matkou. <u>Mluvil jsi</u> s vrátným o naší bezpečnosti?

⁴³⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

					acerca de algo con alguien			
<p>Ve významu <i>vést rozhovor</i> jsou obě slovesa shodně doplněna předložkovými objektovými komplementy – české sloveso komplementem v instrumentálu s předložkou <i>s</i> (č. 13a), španělské s předložkou <i>con</i> (č. 13b). Zmíněné komplementy se mohou ve valenčním poli sloves vyskytovat spolu s pozicí v lokálu a předložkou <i>o</i> v případě českého slovesa (č. 14a), v případě španělského <i>hablar</i> s objektovým komplementem s předložkami <i>de, sobre, acerca de</i> (14.1b, 14.2b, 14.3b).</p>								
C.	Vypovídat, svědčit, být důkazem.							
	15a	o něčem	Tvar a dekorace <u>mluví</u> o době jejího vzniku.		15b	de/sobre/acerca de algo	Los ornamentos <u>hablan</u> de la época de su origen.	Ornamenty <u>mluví</u> o době jejího vzniku.
	16a	pro něco	Všechny body <u>mluví</u> pro legalizaci marihuany.		16b	en favor de algo ⁴³⁹	Todo <u>habla</u> en favor de su legalización.	Vše <u>mluví</u> pro její legalizaci.
	17a	proti někomu proti něčemu	Fakta <u>mluvila</u> proti obžalované. Proti navrhovanému řešení <u>mluví</u> několik okolností.		17b	en contra de alguien ⁴⁴⁰ en contra de algo ⁴⁴¹	Las pruebas <u>hablan</u> en contra del acusado. Las circunstancias <u>hablan</u> en contra de su participación.	Důkazy <u>mluví</u> proti obžalovanému. Okolnosti <u>mluví</u> proti jeho účasti.
	18a	z někoho	Honzy si nevímej, <u>mluví</u> z něj závist.					
<p>Ve smyslu <i>vypovídat, svědčit, být důkazem</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 15a), španělské sloveso je v tomto případě doplněno objektovým komplementem s předložkami <i>de, sobre, acerca de</i> (č. 15b). Dále se ve valenčním poli českého slovesa nachází objektový komplement v předložkovém akuzativu s předložkou <i>pro</i> (č. 16a), ve španělštině komplement s vazbou <i>en favor de</i> (č. 16b). Obě slovesa dále otevírají pozici předložkového objektového komplementu – v češtině v dativu s předložkou <i>proti</i> (č. 17a), ve španělštině s vazbou <i>en contra de</i> (č. 17b). Součástí valenčního pole pouze českého slovesa je pak komplement v genitivu s předložkou <i>z</i> (č. 18a).</p>								
X ₁ .	Říkat.							
	19a	něco	<u>Nemluví</u> takové nesmysly.					
<p>K vyjádření významu <i>říkat</i> užívá české sloveso pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 19a).</p>								

⁴³⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁴⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁴¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

X ₂ .	Dabovat, mluvit roli. ⁴⁴²					
20a	někoho	Hlavního hrdinu <u>mluví</u> Viktor Preis.				
Ve významu <i>dabovat, mluvit roli</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 20a). Španělskému slovesu <i>hablar</i> není tento význam vlastní.						

MYSLET (SI) / PENSAR						
A.	Přemýšlet, uvažovat, přemítat.					
1a	na někoho na něco	<u>Myslel jsem</u> jen na Mišu. <u>Myslela jsem</u> na naše první setkání.	1b	en alguien en algo	Desde ese momento <u>piensa</u> sólo en ella. <u>Piensa</u> en todas las dificultades que le causó.	Od té chvíle <u>myslí</u> jen na ni. <u>Myslí</u> na všechny ty potíže, které jí způsobil.
2a	nějak	Moderní manažer <u>myslí</u> globálně. Ženy prý <u>nemyslí</u> logicky.	2b	de un modo	Teme por su hija. No <u>piensa</u> racionalmente.	Bojí se o svou dceru. <u>Nemyslí</u> racionálně.
3a	na někoho nějak na něco nějak	Vašek kupodivu <u>nemyslel</u> na své vězňatele s nenávisť. Matka <u>myslela</u> na ty časy s jistou dávkou nostalgie.	3b	en alguien de un modo en algo de un modo	En su ex novio <u>piensa</u> con desdén. En su primer beso <u>pensaba</u> con nostalgia. ⁴⁴³	Na svého bývalého přítele <u>myslí</u> s opovržením. Na jejich první polibek <u>myslel</u> nostalgicky.
4a	o někom něco o něčem něco	Ať <u>si</u> o údajném podvodníkovi <u>myslíme</u> cokoli, vyčkáme, až bude případ vyřešen. Co <u>si</u> <u>myslíte</u> o účinkování v reklamě?	4.1b	de alguien algo de algo algo	¿Qué <u>piensas</u> tú de ella? ¿Qué <u>piensas</u> de todo esto?	Co <u>si</u> o ní <u>myslíš</u> ? Co <u>si</u> <u>myslíš</u> o tom všem?

⁴⁴² Doplněno podle pozice, in: STRŽÍTESKÁ, Jarmila. *Slovesa s rozdílnou valencí v češtině a slovinštině (s ohledem na problematiku výuky češtiny jako cizího jazyka)*. Olomouc, 2012. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce doc. PhDr. Božena Bednaříková, Dr.

⁴⁴³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (pensaba con).

			4.2b	sobre alguien algo	Claro que no <u>pensaba</u> nada sobre ellas. ¿Qué <u>piensas</u> sobre el tema?	Jistě, že <u>jsem si</u> o nich nic <u>nemyslela</u> . Co <u>si myslíš</u> o tom tématu?
			4.3b	sobre algo algo		
			4.3b	acerca de alguien algo	¿Qué <u>piensas</u> acerca de Graciela Moreno? ⁴⁴⁴ ¿Qué <u>piensas</u> acerca de mi nueva relación con Gonzalo? ⁴⁴⁵	Co <u>si myslíš</u> o Graciele Morenové? Co <u>si myslíš</u> o mém novém vztahu s Gonzalem?
				acerca de algo algo		
5a	že	Já <u>si myslím</u> , že tyhle pochybnosti má mnoho lidí. <u>Myslíš</u> , že je to pravda?	5b	que	<u>Pensaban</u> que el sexo, las drogas y el rock and roll eran contrarrevolucionarios. ⁴⁴⁶	<u>Mysleli si</u> , že sex, drogy a rock and roll jsou kontrarevoluční.
6a	o někom, že o něčem, že	O našem vedoucím <u>si</u> všichni <u>myslí</u> , že je neschopný. <u>Nemyslím si</u> o tom článku, že je špatný.	6.1b	de alguien que	<u>Pensamos</u> de ellos que se atraen entre sí. De tu comportamiento <u>pienso</u> que no es adecuado en consideración a la situación.	<u>Myslíme si</u> o nich, že se navzájem přitahují. O tvém chování <u>si myslím</u> , že není adekvátní vzhledem k situaci.
			6.2b	de algo que		
			6.2b	sobre alguien que	Sobre las mujeres <u>pienso</u> que son emocionalmente inestables. Sobre la muerte no <u>pienso</u> que sea tan espantosa. ⁴⁴⁷	O ženách <u>si myslím</u> , že jsou emočně nestálé. O smrti <u>si nemyslím</u> , že by byla tak děsivá.
			6.3b	sobre algo que		
			6.3b	acerca de alguien que	Acerca de tu nuevo amigo <u>pienso</u> que deberías estar precavido. Acerca de la reforma <u>piensa</u> que no soluciona nada.	O tvém novém příteli <u>si myslím</u> , že bys měla být opatrná. O té reformě <u>si myslí</u> , že nevyřeší nic.
				acerca de algo que		

Ve významu *přemýšlet, uvažovat, přemítat* české sloveso obsazuje pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou *na* (č. 1a), španělské sloveso pozici objektového komplementu s předložkou *en* (č. 1b). Ve valenčním poli obou sloves se nachází také adverbialní komplement způsobu (č. 2a, 2b). Slovesa mohou obě uvedené pozice obsadit zároveň (č. 3a, 3b). Ve valenčních polích obou sloves se také nachází pozice předložkového objektového komplementu – v češtině v lokálu s předložkou *o*, ve španělštině s předložkami *de, sobre, acerca de* – a

⁴⁴⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (piensa acerca de).

⁴⁴⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (piensas acerca de).

⁴⁴⁶ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (pensaba que).

⁴⁴⁷ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (no piensa que).

valenčního členu v nepředložkovém akuzativu (č. 4a, 4.1b, 4.2b, 4.3b). Doplněním obou sloves může být také vedlejší věta spojkové se spojkami *že/que* (č. 5a, 5b), která se ve valenčním poli obou sloves může objevovat spolu s pozicí objektového komplementu v lokálu s předložkou *o* v případě češtiny (č. 6a, 6.1b, 6.2b, 6.3b) a s předložkami *de, sobre, acerca de* ve španělštině. České sloveso se v některých případech vyskytuje v reflexivní podobě se zájmenem *si*.

B.	Zamýšlet, mít úmysl, záměr, plán.						
				7b	hacer algo	<u>Pensaba</u> no venir a su boda. <u>Pienso</u> hacerlo durante el fin de semana.	<u>Méla jsem v úmyslu</u> nepřijít na jejich svatbu. <u>Mám v plánu</u> udělat to během víkendu.
				8b	en algo	<u>Estoy pensando</u> en volver a trabajar otra vez.	<u>Mám v plánu</u> vrátit se zpět do práce.
	9a	něco něčím	Co <u>myslíš</u> tímhle svým pohledem?				
	10a	něco nějak	Inženýr <u>myslel</u> svou nabídku seriózně. Promiň, <u>myslel jsem</u> to v legraci.	10b	algo de un modo ⁴⁴⁸	Lo <u>piensa</u> en serio.	<u>Myslí</u> to vážně.
	11a	něco s někým nějak něco s něčím nějak	Otec to s tebou <u>myslí</u> dobře. Přejeme si, abyste to s členstvím v NATO <u>mysleli</u> vážně.				

V sémantickém okruhu s názvem *zamýšlet, mít úmysl, záměr, plán* pouze španělské sloveso otevírá pozici objektového komplementu ve tvaru infinitivu (č. 7b) a pozici objektového komplementu s předložkou *en* (č. 8b). Naproti tomu pouze české sloveso otevírá pozici komplementu v nepředložkovém akuzativu spolu s komplementem v nepředložkovém instrumentálu (č. 9a). Místo pozice v instrumentálu může vedle pozice nepředložkového akuzativu vystupovat také adverbialní komplement způsobu (č. 10a). Tato kombinace je možná také v případě španělského *pensar* (č. 10b). České sloveso je navíc schopno všechny tři uvedené pozice otevřít najednou (č. 11a).

⁴⁴⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

PODÍVAT SE / MIRAR								
A.	Pohlédnout.							
	1a	na někoho na něco	Jarmila <u>se</u> na otce <u>podívala</u> a měla slzy v očích. Režisér <u>se</u> nervózně <u>podíval</u> na hodinky.		1b	a alguien algo	Ella me <u>miró</u> y se fue. ¡ <u>Mira</u> a tu madre! ¿Qué está haciendo? <u>Miró</u> su reloj y se fue.	<u>Podívala se</u> na mě a odešel. <u>Podívej se</u> na svou matku! Co to dělá? <u>Podíval se</u> na své hodinky a odešel.
	2a	něčím	Když <u>se podíváš</u> dalekohledem, uvidíš i hvězdy pouhým okem neviditelné.		2b	con algo ⁴⁴⁹	La <u>miró con</u> grandes ojos infantiles. ⁴⁵⁰	<u>Podíval se</u> na ni velkýma dětskými očima.
	3a	někam	<u>Podívejte se</u> na stranu pět.		3b	a un lugar	<u>Miró</u> a lo lejos. ⁴⁵¹	<u>Podíval se</u> do dálky.
	4a	odněkud	Strážmistr <u>se podíval</u> z okna, na ulici nikdo nebyl.		4b	desde un lugar ⁴⁵²	<u>Miró</u> por la ventanilla a la otra cara de París. ⁴⁵³ <u>Miró</u> desde su ventana.	<u>Podíval se</u> z okénka na odvrácenou stránku Paříže. <u>Podíval se</u> ze svého okna.
	5a	na někoho nějak	<u>Podíval se</u> na ni dost zlostně.		5b	a alguien de un modo	La <u>miró con</u> tristeza. ⁴⁵⁴	<u>Podívala se</u> na ni zarmouceně.
V prvním sémantickém okruhu s názvem <i>pohlédnout</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 1a), španělské pozici přímého objektového komplementu nepředložkového nebo s předložkou <i>a</i> (č. 1b). Dále české sloveso obsazuje pozici v nepředložkovém instrumentálu (č. 2a), španělština užívá v tomto případě objektového komplementu s předložkou <i>con</i> (č. 2b). Obě slovesa také otevírají pozici adverbialního komplementu místa (č. 3a, 3b, 4a, 4b). Objektové komplementy <i>1a</i> , <i>1b</i> se shodně vyskytují v obou jazycích spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 5a, 5b). České sloveso je reflexivní.								
B.	Zjistit.							

⁴⁴⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁵⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (podíval se, miró con).

⁴⁵¹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (podíval se do, miró).

⁴⁵² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁵³ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (podíval se z, miró).

⁴⁵⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (la miró con).

	6a	jestli/zda	Nejdřív <u>se podíváme</u> , jestli už profesor přišel.		6b	si	<u>Miré</u> si había alguien debajo de mi cama. ⁴⁵⁵	<u>Podíval jsem se</u> , jestli někdo není pod mou postelí.
	7a	Vvzt	<u>Podívám se</u> , co jste zase provedli.		7b	Or	<u>Miraré</u> qué tipo del contrato le podemos ofrecer.	<u>Podívám se</u> , jaký typ smlouvy vám můžeme nabídnout.
<p>Ve významu <i>zjistit</i> vystupují ve valenčním poli sloves členy, které mají podobu vedlejší věty spojkové se spojkou <i>jestli, zda/si</i> (č. 6a, 6b) nebo vedlejší věty vztahné se spojovacími výrazy <i>co/qué</i> (č. 7a, 7b). České sloveso je reflexivní.</p>								
C.	Poohlédnout se.							
	8a	po něčem	V příštím roce <u>se podíváme</u> po větším bytě.		8b	algo	El próximo año <u>miraremos</u> un piso más grande.	Příští rok <u>se podíváme</u> po větším bytě.
<p>Ve významu <i>poohlédnout se</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>po</i> (č. 8a), naproti tomu španělské nepředložkovou pozici přímého objektového komplementu (č. 8b). České sloveso je reflexivní.</p>								
D.	Posoudit, zhodnotit.							
	9a	na něco nějak	<u>Podívejme se</u> na život z té lepší stránky.		9b	algo de un modo	<u>Mira</u> el mundo con los ojos abiertos.	<u>Podívej se</u> na svět otevřenýma očima.
<p>Užitím adverbialního komplementu způsobu spolu s objektovým komplementem v akuzativu s předložkou <i>na</i> v případě češtiny, bez předložky v případě španělštiny (č. 9a, 9b), vyjadřují obě slovesa význam <i>posoudit, zhodnotit</i>. České sloveso je reflexivní.</p>								
X.	Odborně prohlédnout.							
	10a	na někoho na něco	Lékař <u>se</u> na otce <u>podíval</u> , nic znepokojivého nezjistil. Hodinář slíbil, že <u>se</u> na babiččiny hodinky <u>podívá</u> .					
<p>Ve významu <i>odborně prohlédnout</i> pouze české sloveso, které je reflexivní, obsazuje pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 10a).</p>								

⁴⁵⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (miré si).

PROSIT (SE) / PEDIR

A.	Slušně žádat.					
1.1a	o někoho o něco	<u>Prosím</u> o vaši dceru. <u>Prosíme</u> o co nejstručnější příspěvky do diskuse.	1b	algo	<u>Pide</u> ayuda. <u>Pidió</u> perdón. El vuelo 18 <u>pide</u> permiso para tomar tierra. ⁴⁵⁶	<u>Prosil</u> o pomoc. <u>Prosil</u> za odpuštění. Let 18 <u>prosil</u> o povolení k přistání.
1.2a	za něco	Chlapec <u>prosil</u> za prominutí, prý to neudělal schválně.	2b	a alguien algo	<u>Le</u> pido la <u>mano</u> de su hija. <u>Te</u> pido <u>perdón</u> .	<u>Prosím</u> vás o ruku vaší dcery. <u>Prosím</u> tě o odpuštění.
2.1a	někoho o něco	<u>Prosíme</u> zájemce o upřesnění požadavků.	3b	estilo directo	<u>Pidió</u> : „¡Ven pronto!“	<u>Prosil</u> : „Přijď brzy!“
2.2a	někoho za něco	Zloděj <u>prosil</u> vedoucího pokladny za odpuštění.	4b	que	Me <u>pedía</u> que esperara un instante.	<u>Prosil</u> mě, abych ještě chvíli počkal.
3a	přímá řeč	Markéta <u>prosila</u> : „Neříkej to nikomu, všichni by se mi smáli.“	5b	a alguien + estilo directo	Le <u>pedía</u> : „¡No te vayas!“	<u>Prosila</u> ho: „Neodcházej!“
4a	aby	Nemocná sousedka mne <u>prosila</u> , abych jí koupila léky.	6b	a alguien, que	Me <u>pedía</u> que le ayudara a organizar la fiesta de cumpleaños para su amiga. ⁴⁵⁷	<u>Prosil</u> mě, abych mu pomohl zorganizovat narozeninovou oslavu pro jeho kamarádka.
5a	někoho + přímá řeč	Nebohá dívka <u>prosil</u> Boha: „Pomoz mi, Pane Bože!“				
6a	někoho, aby	<u>Prosíme</u> zákazníky, aby urychlili své nákupy.				

V sémantickém okruhu s názvem *slušně žádat* české sloveso otevírá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou *o* (č. 1.1a) nebo *za* (č. 1.2a). Španělské sloveso užívá v tomto případě doplnění bez předložky (č. 1b). Tento komplement se může ve valenčním poli obou sloves vyskytovat spolu s dalším objektovým komplementem – v češtině s dalším akuzativem (č. 2.1a, 2.2a), ve španělštině s nepřímým objektovým komplementem s předložkou *a* (č. 2b). Další valenční pozici obou sloves představuje věta v přímé řeči (č. 3a, 3b) a věta spojková se spojkami *aby/que* (č. 4a, 4b). Tyto věty obsazují valenční pole českého slovesa zároveň s pozicí objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 5a, 6a), ve španělštině s nepřímým objektovým komplementem s předložkou *a* (č. 5b, 6b).

⁴⁵⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (prosil o, pide).

⁴⁵⁷ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (me pidió que).

B.	Přimlouvat se.					
7a	za někoho	Se slzami v očích <u>prosí</u> matka za provinilého syna.	7b	por alguien	Su abuela siempre <u>pedía</u> por cada uno de sus nietos.	Jeho babička vždy <u>prosila</u> za všechna svá vnoučata.
8a	někoho za někoho	Pan Hynek <u>prosil</u> krále za svého uvězněného bratra.	8b	a alguien por alguien ⁴⁵⁸	<u>Pedía</u> a Dios por él.	<u>Prosila</u> za něj Boha.
<p>Ve významu <i>přimlouvat se</i> obě slovesa obsazují pozici předložkového objektového komplementu – čeština užívá akuzativu s předložkou <i>za</i> (č. 7a), španělština předložky <i>por</i> (č. 7b). Tuto pozici mohou obě slovesa otevírat spolu s dalším objektovým komplementem – čeština spolu s dalším akuzativem, který je již bez předložky (č. 8a), španělština spolu s nepřímým objektovým komplementem s předložkou <i>a</i> (č. 8b).</p>						
C.	Žádat.					
9a	někoho	Nikoho <u>se neprosíme</u> , poradíme si sami.	9b	a alguien	<u>No pedimos</u> a nadie.	Nikoho <u>se neprosíme</u> .
10a	někoho o něco	Kdo <u>se</u> tě <u>prosí</u> o tvoje rady?	10b	a alguien algo	Yo <u>no</u> te <u>vido</u> nada.	O nic <u>se</u> tě <u>neprosím</u> .
<p>Ve smyslu <i>žádat</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 9a), naproti tomu španělské <i>pedir</i> užívá nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 9b). České sloveso zmíněnou pozici v akuzativu obsazuje spolu s dalším objektovým komplementem v akuzativu s předložkou <i>o</i> (č. 10a), španělské bez předložky (č. 10b). V tomto významu je podoba českého slovesa reflexivní.</p>						

⁴⁵⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

PTÁT SE / PREGUNTAR

A.		Otázkou se snažit dozvědět, zjistit.					
1a	na někoho na něco	Ptal <u>se</u> tu na tebe nějaký mladík. Manžel <u>se</u> nerad <u>ptá</u> na cestu, a tak často bloudíme.	1.1b	por alguien por algo	Todos <u>preguntan</u> por él. ⁴⁵⁹ Le <u>preguntaba</u> por su profesión. ⁴⁶⁰	Všichni <u>se</u> na něj <u>ptají</u> . <u>Ptala se jí</u> na její profesi.	
			1.2b	algo	<u>Preguntó</u> la hora. ¿Por qué lo <u>preguntas</u> ?	<u>Ptal se</u> na čas. Proč <u>se</u> na to <u>ptáš</u> ?	
			1.3b	sobre alguien sobre algo	Cada día <u>preguntaba</u> sobre su abuelo. ¿Me <u>preguntas</u> sobre la Semana Santa? No sé donde estaré.	Každý den <u>jsem se ptal</u> na jejího dědečka. <u>Ptáš se</u> na Velikonoce? To nevím, kde budu.	
			1.4b	acerca de alguien acerca de algo	<u>Pregunta</u> acerca del mayor Martin. ⁴⁶¹ <u>Pregunta</u> acerca del comercio de alimentos que incluyen OMG. ⁴⁶²	<u>Ptá se</u> na majora Martina. <u>Ptá se</u> na obchodování s geneticky modifikovanými potravinami.	
	2a	někoho na někoho někoho na něco	Slávek <u>se</u> mě <u>ptal</u> na jednu naši spolužačku. Ředitel <u>se</u> nás na náš názor <u>neptá</u> .	2.1b	a alguien por alguien a alguien por algo	Le <u>he preguntado</u> a Miguel por su padre. Me <u>ha preguntado</u> por mis progresos.	<u>Ptal jsem se</u> Miguela na jeho otce. <u>Ptal se</u> mě na mé pokroky.
				2.2b	a alguien algo	Te lo <u>estoy preguntando</u> a ti directamente.	<u>Ptám se</u> tě na to přímo.
				2.3b	a alguien sobre alguien a alguien sobre algo	Le <u>he preguntado</u> a mi amiga sobre la situación de su madre. No me <u>preguntas</u> sobre la literatura. No me gusta leer.	<u>Ptal jsem se</u> kamarádky na stav její matky. <u>Neptej se</u> mě na literaturu. Nerada čtu.
				2.4b	a alguien acerca de alguien	Ya <u>he preguntado</u> acerca de ella.	Už <u>jsem se</u> na ni <u>ptala</u> . <u>Ptal se</u> tě už na knížku?

⁴⁵⁹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (preguntaba por).

⁴⁶⁰ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (preguntaba por).

⁴⁶¹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (pregunta acerca).

⁴⁶² InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (pregunta acerca).

					a alguien acerca de algo	¿Ya te <u>ha preguntado</u> acerca del libro? ⁴⁶³	
3a	přímá řeč	„Je to ještě daleko?“ <u>ptaly se</u> děti.		3b	estilo directo	„¿Te sientes bien?“ <u>pregunta</u> mi mujer.	„Cítíš se dobře?“ <u>ptá se</u> má žena.
4a	jestli/zda	<u>Ptal se</u> , zda může mít modlitba i zpětný účinek.		4b	si	Les <u>ha preguntado</u> si eran de Girona. ⁴⁶⁴	<u>Ptal se</u> jich, jestli jsou z Girony.
5a	Vvzt	Poručík <u>se ptal</u> , jak ten muž vypadal. Nikdo <u>se neptá</u> , co bude zítra.		5b	Or	Me <u>pregunta</u> cómo puedo vivir en 13 metros cuadrados. ⁴⁶⁵	<u>Ptá se</u> mě, jak můžu žít na 13 metrech čtverečních.
<p>Ve významu <i>otázkou se snažit dozvědět, zjistit</i> otevírá české reflexivní sloveso pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 1a). Španělské <i>preguntar</i> obsazuje nejen pozici nepředložkového přímého objektového komplementu (č. 1.2b), ale také pozici objektového komplementu s předložkami <i>por, sobre, acerca de</i> (č. 1.1b, 1.3b, 1.4b). Po boku předložkové českého akuzativu může vystupovat valenční člen v nepředložkovém genitivu (č. 2a). Tomuto českému genitivu odpovídá španělský nepřímý objektový komplement s předložkou <i>a</i> (č. 2.1b, 2.2b, 2.3b, 2.4b). Obě slovesa mohou valenční pozici obsadit členem v podobě věty v přímé řeči (č. 3a, 3b), vedlejší věty spojkové se spojkami <i>jestli, zda/si</i> (č. 4a, 4b) a vztahné s výrazy <i>jak, co/cómo</i> (č. 5a, 5b).</p>							
B.	Dotazováním hledat, shánět, žádat.						
6a	po někom po něčem	Někdo <u>se</u> telefonicky <u>ptal</u> po Standovi. <u>Ptala ses</u> po té kabelce?		6b	por alguien por algo	El hombre <u>pregunta</u> por el médico de su hija. ¿ <u>Has preguntado</u> por el bolso perdido?	Muž <u>se ptá</u> po doktorovi jeho dcery. <u>Ptala ses</u> po té ztracené kabelce?
7a	někoho po někom	<u>Ptal se</u> děti po učiteli. ⁴⁶⁷ <u>Ptali se</u> ho po příčině tak dlouhého nezájmu. ⁴⁶⁸		7b	a alguien por alguien a alguien por algo	Si te <u>pregunta</u> por mí, dile que no sabes nada. ⁴⁶⁹ <u>Preguntaba</u> a todos por mi chaqueta perdida.	Jestli <u>se tě ptá</u> na mě, řekni mu, že nic nevíš. <u>Ptal jsem se</u> všech po mé ztracené bundě.

⁴⁶³ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (ha preguntado acerca).

⁴⁶⁴ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (preguntaba si).

⁴⁶⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (pregunta cómo).

⁴⁶⁷ Příruční slovník jazyka českého, ptáti se. V druhých dvou slovnících se tato vazba nevyskytuje. DEBDict – obecný prohlížeč slovníků [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://deb.fi.muni.cz/debdict/index-cs.php>.

⁴⁶⁸ Český národní korpus syn2005 - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (ptali se po).

⁴⁶⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (pregunta por).

		někoho po něčem ⁴⁶⁶					
<p>Ve významu <i>dotazováním hledat, shánět, žádat</i> otevírají obě slovesa pozici předložkového objektového komplementu – české sloveso v lokálu s předložkou <i>po</i> (č. 6a), španělské s předložkou <i>por</i> (č. 6b). Tuto pozici lze v češtině obsadit spolu s valenčním členem v nepředložkovém genitivu (č. 7a), ve španělštině se však jedná v tomto případě o pozici nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 7b). České <i>ptát se</i> je sloveso reflexivní.</p>							

ROZUMĚT (SI) / ENTENDER(SE)								
A.	Postihnout smysl, význam něčeho, mít pochopení.							
	1a	někomu něčemu	Mluvte pomalu, <u>nerozumím</u> vám. Moje manželka mi <u>nerozumí</u> . Děti sice opakovaly text, ale ani trochu mu <u>nerozuměly</u> . <u>Rozumíš</u> teorii relativity? Tvému jednání nikdo <u>nerozumí</u> .		1b	a alguien algo	¿Me <u>entiendes</u> ? ¿Quién <u>entiende</u> a las mujeres? ⁴⁷⁰ <u>No entiendo</u> este mundo. ⁴⁷¹ <u>No entiendo</u> la pregunta.	<u>Rozumíš</u> mi? Kdo <u>rozumí</u> ženám? <u>Nerozumím</u> tomuto světu. <u>Nerozumím</u> otázce.
	2a	nějak	<u>Rozumíte</u> německy?		2b	de un modo ⁴⁷²	¿ <u>Entendéis</u> bien?	<u>Rozumíte</u> dobře?
	3a	někomu něco	<u>Nerozumím</u> ti ani slovo.		3b	a alguien algo	<u>No te entiendo</u> ni una sola palabra.	<u>Nerozumím</u> ti ani slovo.
	4a	někomu nějak něčemu nějak	Myslím, že jsem mamince <u>rozuměla</u> správně. Ředitelovu vzkazu asi někteří žáci <u>rozuměli</u> špatně.		4b	a alguien de un modo ⁴⁷³	La <u>entiendo</u> bien. <u>Entiendo</u> perfectamente las razones por las que lo hizo. ⁴⁷⁵	<u>Rozumím</u> jí dobře. Zcela <u>rozumím</u> důvodům, pro které to udělal.

⁴⁶⁶ Doplněno podle pozice, in: ADESSE [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/data/verbos.php?verbo=preguntar>.

⁴⁷⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (entiende a).

⁴⁷¹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (entiendo a).

⁴⁷² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁷³ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁷⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (entiendo perfectamente).

	5a	že	Marta <u>rozuměla</u> , že ji paní žádá o pomoc.		5b	algo de un modo ⁴⁷⁴ que	<u>Entiendo</u> que debe ser liquidado. ⁴⁷⁶	<u>Rozumím</u> , že musí být zničen.
<p>Ve významu <i>postihnout smysl, význam něčeho, mít pochopení</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v nepředložkovém dativu (č. 1a), španělské sloveso užívá přímého objektového komplementu bez předložky nebo s předložkou <i>a</i> (č. 1b). Obě slovesa pak využívají adverbialního komplementu způsobu samostatně (č. 2a, 2b) nebo spolu se zmíněným objektovým komplementem (č. 4a, 4b). Dále dokážou obě slovesa otevřít zároveň dativní a akuzativní pozici objektového komplementu (č. 3a, 3b). Ve valenčním poli obou sloves se objevuje vedlejší věta spojková se spojkou <i>že/que</i> (č. 5a, 5b).</p>								
B.	Považovat.							
	6.1a	něco pod něčím	Pod pojmem svoboda <u>rozumí</u> Karel Marx poznanou nutnost.		6b	algo por algo ⁴⁷⁷	¿Qué <u>entendemos</u> por el término conciencia? ⁴⁷⁸	Co <u>rozumíme</u> pod pojmem svědomí?
	6.2a	něco něčím	Demokracií <u>rozumí</u> každý něco jiného. Topologií <u>rozumíme</u> jednu oblast moderní matematiky.					
<p>V sémantickém okruhu <i>považovat</i> obsazuje španělské sloveso pozici nepředložkového přímého objektového komplementu spolu s pozicí objektového komplementu s předložkou <i>por</i> (č. 6b). České sloveso také užívá nepředložkového komplementu v akuzativu, který se v jeho valenčním poli vyskytuje spolu s pozicí v instrumentálu bez předložky nebo spolu s předložkou <i>pod</i> (č. 6.1a, č. 6.2a).</p>								
C.	Jednat s někým ve shodě.							
	7a	s někým	<u>Rozumíte si</u> se šéfem? Já už <u>si nerozumím</u> snad s nikým.		7b	con alguien	Sé que <u>te entiendes</u> con tu antiguo amor. ⁴⁷⁹	Vím, že <u>si rozumíš</u> se svou bývalou láskou.
	8a	nějak	Dobře <u>si rozumí</u> .		8b	de un modo ⁴⁸⁰	<u>Nos entendemos bien</u> .	<u>Rozumíme si dobře</u> .

⁴⁷⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁷⁶ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (entiendo que).

⁴⁷⁷ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁷⁸ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (por el término).

⁴⁷⁹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (te entiendes con).

⁴⁸⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

	9a	s někým nějak	S mým manželem už <u>si</u> skoro vůbec <u>nerozumíme</u> .		9b	con alguien de un modo ⁴⁸¹	<u>Se entiende</u> bien con el director.	<u>Rozumí si</u> dobře s ředitelem.
<p>Ve významu <i>jednat s někým ve shodě</i> české sloveso obsazuje pozici objektového komplementu v instrumentálu s předložkou <i>s</i> (č. 7a), které odpovídá pozice španělského objektového komplementu s předložkou <i>con</i> (č. 7b). Ve valenčním poli obou sloves se dále nachází adverbialní komplement způsobu (č. 8a, 8b). Tato pozice může být otevřena spolu s výše zmíněným objektovým komplementem (č. 9a, 9b). Obě slovesa se zde vyskytují v reflexivní formě, české <i>rozumět se</i> zájmenem <i>si</i>, španělské <i>entender se</i> zájmenem <i>se</i>.</p>								
D.	Umět něco dobře dělat							
	10a	něčemu ⁴⁸²	Každý Čech samozřejmě <u>rozumí</u> hokeji. ⁴⁸³		10b	de algo	Tú <u>no entiendes</u> de negocios. <u>Entiende</u> de vinos.	Obchodům <u>nerozumíš</u> . <u>Rozumí</u> vínům.
<p>Význam <i>umět něco dobře dělat</i> české sloveso vyjadřuje obsazením pozice objektového komplementu v nepředložkovém dativu (č. 10a). Španělské k vyjádření tohoto významu užívá pozice objektového komplementu s předložkou <i>de</i> (č. 10b).</p>								

ŘÍCI (SI, SE) / DECIR(SE)								
A.	Dát vědět řečí, vyjádřit slovy.							
	1a	něco	<u>Řeknou</u> lidé otevřeně své názory?		1b	algo	Siempre <u>dice</u> la verdad.	Vždy <u>říká</u> pravdu.
	2a	něco nějak	<u>Řekni</u> to třeba rusky!		2b	algo de un modo ⁴⁸⁴	¡ <u>Dijo</u> más alto!	<u>Řekni</u> to hlasitěji!
	3a	něco někomu	<u>Řekl</u> jsem to kominíkovi.		3b	algo a alguien	¡ <u>No</u> te lo <u>había dicho</u> ?	<u>Ně řekl</u> ti to?
	4a	přímá řeč	„V neděli půjdeme na výlet,“ <u>řekl</u> tatínek.		4b	estilo directo	„Ya estoy bien,“ <u>dijo</u> .	„Už je mi dobře“, <u>řekl</u> .

⁴⁸¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁸² Doplněno podle pozice, in: ADESSE [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/data/verbos.php?verbo=entender>.

⁴⁸³ Český národní korpus syn2005 - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (rozumí hokeji).

⁴⁸⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

	5a	někomu + přímá řeč ⁴⁸⁵	Řekl mi: „Sinuhete, příteli můj, to musí skončit.“ ⁴⁸⁶		5b	a alguien + estilo directo	„Ya nos podemos ir,“ le <u>dije</u> a Emilia.	„Už můžeme jít,“ <u>řekl jsem</u> Emilii.
	6a	že	Plynař <u>řekl</u> , že krádeže plynoměrů jsou běžná věc.		6b	que + ind.	Le <u>dije</u> que no podía entretenerme más.	<u>Řekl jsem</u> jí, že děle se zdržet nemohu.
	7a	aby	Vedoucí výpravy <u>řekl</u> , abychom se vrátili.		7b	que + subj.	<u>Díles</u> que se vayan.	<u>Řekni</u> jim, aby odešli.
	8a	Vvzt	Dívka <u>neřekla</u> , co vlastně chce.		8b	Or	<u>Digo</u> lo que pienso.	<u>Říkám</u> to, co si myslím.
<p>Ve smyslu <i>dát vědět řeči</i>, <i>vyjádřit slovy</i> obě slovesa obsazují pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 1a, 1b). Ta ve valenčním poli sloves může vystupovat spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 2a, 2b) nebo s českým objektovým komplementem v nepředložkovém dativu (č. 3a). Ve španělštině vystupuje nepřímý objektový komplement spolu s předložkou <i>a</i> (č. 3b). Také vedlejší věta v přímé řeči (č. 4a, 4b), která může být obsazována spolu s pozicí objektového komplementu v dativu (č. 5a, 5b), vedlejší věta spojková se spojkami <i>že/que</i> (č. 6a, 6b), <i>aby/que</i> (č. 7a, 7b) a vedlejší věta vztavná s výrazy <i>co/que</i> (č. 8a, 8b) mohou být doplněním slovesa.</p>								
B.	Nazvat, pojmenovat.							
	9a	někomu nějak něčemu nějak	Jana tehdy poprvé <u>řekla</u> svojí nevlastní matce „maminko“. Otce rozčílil, když mu někdo <u>řekne</u> děda. Michalovi nikdo <u>neřekne</u> jinak než Míša. Naší škole jsme <u>neřekli</u> jinak než bouda.		9b	a alguien + pred.sus algo + pred.sus	Le <u>dicen</u> „el Gringo“ por los ojos claros. Le <u>dicen</u> „El Príncipe“.	<u>Říkají</u> mu „Gringo“ kvůli jeho světlým očím. <u>Říkají</u> mu „Princ“.
<p>V druhém významu <i>nazvat, pojmenovat</i> je v češtině obsazována pozice komplementu kvalifikačního spolu s pozicí nepředložkového objektového komplementu v dativu, ve španělštině pozice přímého objektového komplementu bez předložky nebo s předložkou <i>a</i> (č. 9a, 9b).</p>								
C.	Vyslovit své mínění, zaujmout stanovisko.							
	10a	něco na něco	David mi na mé nářky vždycky <u>řekne</u> nějaké povzbuzující slovo.		10b	algo a algo	¿Qué <u>dices</u> a eso? ⁴⁸⁷	Co na to <u>říkáš</u> ?

⁴⁸⁵ Doplněno podle pozice, in: ADESSE [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/data/verbos.php?verbo=decir>.

⁴⁸⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (řekl mi).

⁴⁸⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (dices a).

	11a	něco něčemu	Co <u>řekne</u> našemu návrhu náměstek? Co by váš syn <u>řekl</u> tomu, kdybychom o něm napsali?		11b	algo a algo	¿Qué <u>dices</u> a esto, Juan? ⁴⁸⁸	Co tomu <u>říkáš</u> , Juane?
	12a	něco k něčemu	Ministr dopravy k odborářské stávce <u>řekl</u> jen dvě věty.		12b	algo de alguien	¿Y qué me <u>dices</u> de Russell? ⁴⁸⁹	A co mi <u>řekneš</u> k Russellovi?
<p>Význam <i>vyslovit své mínění, zaujmout stanovisko</i> české sloveso vyjadřuje obsazením pozice objektového komplementu ve formě nepředložkového akuzativu. Ten vystupuje ve valenčním poli slovesa spolu s dalším akuzativním komplementem, který je doprovázen předložkou <i>na</i> (č. 10a), nebo s nepředložkovým komplementem v dativu (č. 11a). Doplnění španělského nepředložkového přímého objektového komplementu má v obou případech podobu nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 10b, 11b). Dále čeština využívá pozici nepředložkového akuzativu, kterou doplňuje pozici v dativu, tentokrát s předložkou <i>k</i> (č. 12a). Španělština užívá pozici objektového komplementu s předložkou <i>de</i> (č. 12b).</p>								
D.	Rozhodnout se, dohodnout se.							
	13a	přímá řeč	<u>Řekl jsem si</u> : „Vydrž!“		13b	estilo directo	<u>Me dije</u> : „¡Entonces es verdad!“ ⁴⁹⁰	<u>Řekl jsem si</u> : „Tak to tedy je pravda!“
	14a	že	<u>Řekl jsem si</u> , že přestanu kouřit.		14b	que	<u>Me dije que</u> ya no me era posible vivir en el mundo. ⁴⁹¹	<u>Řekl jsem si</u> , že už není možné na světě žít.
	15a	s někým, že	S kamarádem <u>jsme si řekli</u> , že půjdeme na vysokou školu.		15b	alguien y alguien que ⁴⁹²	Yo y mi novia <u>nos dijimos que</u> nosotros también organizáramos nuestra boda.	S mou přítelkyní <u>jsme si řekli</u> , že si také vystrojíme svatbu.
<p>Smysl <i>rozhodnout se, dohodnout se</i> obě slovesa, která vystupují v reflexivní formě, vyjadřují obsazením pozice větou v přímé řeči (č. 13a, 13b) a vedlejší větou spojkovou se spojkou <i>že/que</i> (č. 14a, 14b). Ve valenčním poli českého slovesa se tato vedlejší věta může nacházet také spolu s pozicí objektového komplementu v instrumentálu s předložkou <i>s</i> (č. 15a). Ve španělštině se jedná o vyjádření několikanásobným podmětem (č. 15b).</p>								
E.	Sdělit, povědět.							

⁴⁸⁸ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (dices a).

⁴⁸⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (řekneš k).

⁴⁹⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (me dije).

⁴⁹¹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (me dije).

⁴⁹² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

16a	o někom někomu o něčem někomu	Když podnikatel o vyděračích řekne policii, může to s ním špatně dopadnout. Řeknu o vaší nabídce paní učitelce.	16.1b	de alguien a alguien de algo a alguien	No le dije del niño. ¿Qué me dices de los espejos rotos? ⁴⁹³	Neřekla jsem mu o dítěti. Co mi řekneš o těch rozbitých zrcadlech?	
			16.2b	sobre alguien a alguien sobre algo a alguien	¿Qué me dices sobre ella? ⁴⁹⁴ ¿Qué le dices sobre Irak? ⁴⁹⁵	Co mi o ní řekneš? Co mu řekneš o Iráku?	
			16.3b	acerca de alguien a alguien acerca de algo a alguien	El doctor me dijo algo acerca de ella. ⁴⁹⁶ A mitad de exposición usted nos dijo algo acerca de un mono. ⁴⁹⁷	Doktor mi o ní něco řekl. Uprostřed výkladu jste nám řekla něco o nějaké opici.	
	17a	o někom něco o něčem něco	Testy toho o zkoušeném příliš mnoho neřeknou. Řekne oděv něco o povaze člověka?	17.1b	de alguien algo de algo algo	¿Dijo algo de mí? ¿Qué has dicho del amor y la muerte.	Řekl něco o mně? Cos řekl o lásce a smrti?
				17.2b	sobre alguien algo sobre algo algo	No dijo nada bueno sobre su padre. Sobre la taza rota dice la verdad.	Neřekl nic dobrého o jejím otci. O tom rozbitém hrnku říká pravdu.
17.3b	acerca de alguien algo acerca de algo algo	No dice nada acerca de su madre. Acerca de la política siempre dice la verdad.	Neříká nic o její matce. O politice vždy říká pravdu.				
18a	o někom někde o něčem někde	Děti řekly o dealerovi ve škole. Děti řekly o drogách ve škole.	18b	de/sobre/acerca de alguien en un lugar ⁴⁹⁸ de/sobre/acerca de algo en un lugar ⁴⁹⁹	¿Qué dijo en la conferencia de Campoamor? ⁵⁰⁰ En el examen dijo todo lo que sabía sobre la Unión Europea. ⁵⁰¹	Co řekl na konferenci o Campoamorovi? Na zkoušce řekl vše, co věděl o Evropské Unii.	
19a	o někom, že o něčem, že	Ta drbna o mně určitě řekne, že si vodím domů ženské.	19b	de/sobre/acerca de alguien que	Sobre su amiga dice que es una mentirosa.	O její kamarádce říká, že je to lhářka.	

⁴⁹³ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dices de).

⁴⁹⁴ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dices sobre).

⁴⁹⁵ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dices sobre).

⁴⁹⁶ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dijo algo acerca de).

⁴⁹⁷ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dijo algo acerca de).

⁴⁹⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁴⁹⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁰⁰ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dijo en).

⁵⁰¹ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (dijo todo).

			Kritik o představení <u>řekl</u> , že ho trochu nudilo.			de/sobre/acerca de algo que	De ella (obra te teatro) <u>dice</u> que tiene escenas impresionantes.	<u>Říká</u> o ní (divadelní hra), že má působivé scény.
20a	o někom + přímá řeč o něčem + přímá řeč		„Je to husa!“ <u>řekl</u> o správce Honza. O tvých plánech šéf nejspíš <u>řekne</u> : „Jsou to samé fantazie.“	20b		de/sobre/acerca de alguien + estilo directo ⁵⁰² de/sobre/acerca de algo + estilo directo ⁵⁰³	„Es un perezoso,“ <u>dijo</u> de su hijo. „Es una buena oportunidad!“ <u>dice</u> de su viaje a América Latina.	„Je to lenoch,“ <u>řekl</u> o svém synovi. „Je to dobrá příležitost!“ <u>říká</u> o jeho cestě do Latinské Ameriky.
<p>V sémantickém okruhu <i>sdělit, povědět</i> otevírá české sloveso vždy pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>o</i>, přičemž tento komplement nikdy nedoplňuje sloveso samostatně. Spolu s ním vyjadřuje význam slovesa objektový komplement v nepředložkovém dativu (č. 16a), nepředložkovém akuzativu (č. 17a), adverbialní komplement místa (č. 18a), vedlejší věta spojková se spojkou <i>že</i> (č. 19a) nebo věta v přímé řeči (č. 20a). Španělský objektový komplement s předložkami <i>de/sobre/acerca de</i> je ve valenčním poli slovesa doprovázen objektovým komplementem nepřímým s předložkou <i>a</i> (č. 16.1b, 16.2b, 16.3b), přímým (č. 17.1b, 17.2b, 17.3b), adverbialním komplementem místa (č. 18b). Dále může být předložkový komplement doplněn vedlejší větou spojkovou se spojkou <i>que</i> (č. 19b) nebo větou v přímé řeči (č. 20b).</p>								
F.	Dát najevo, sdělit jinak než řečí. (o člověku)							
21a	něčím něco		Výrazem tváře <u>řeknete</u> někdy i nevyсловitelné.	21b		con algo algo ⁵⁰⁴	Con una mirada se lo <u>dijo</u> todo.	Jedním pohledem <u>řekl</u> vše.
22a	něčím, že		Tím pousmáním ředitel vlastně <u>řekl</u> , že nám rozumí.	22b		con algo que ⁵⁰⁵	Con su mirada consternada <u>dice</u> que no está preparado para el matrimonio.	Svým zaraženým výrazem <u>říká</u> , že není na manželství připravený.
23a	něčím, Vvzt		Co bylo nezbytné, <u>řekla</u> dívka očima.	23b		con algo + Or ⁵⁰⁶	Lo que era inevitable lo <u>dijo</u> con sus ojos.	Co bylo nevyhnutelné, <u>řekl</u> svými očima.
<p>V sémantickém okruhu <i>dát najevo, sdělit jinak než řečí (o člověku)</i> obsazují obě slovesa pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu. Ta se ve valenčním poli českého slovesa nachází spolu s objektovým komplementem v nepředložkovém instrumentálu (č. 21a), který je ve španělštině vyjádřen objektovým komplementem s předložkou <i>con</i> (č. 21b). Tento komplement se ve valenčním poli obou sloves také objevuje spolu s vedlejší větou spojkovou se spojkou <i>že/que</i> (č. 22a, 22b) či větou vztahnou s výrazem <i>co/que</i> (č. 23a, 23b).</p>								

⁵⁰² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁰³ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁰⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁰⁵ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁰⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

G.	Ukázat, znamenat, mít význam. (o nějakém jevu)						
	24a	někomu něco	Příčinu smrti kriminalistům <u>řekne</u> až výsledek pitvy.	24b	algo a alguien	La autopsia <u>dirá</u> a los inspectores la causa de la muerte.	Pitva <u>řekne</u> kriminalistům příčinu smrti.
	25a	že	Odmítavý posunek <u>řekne</u> prosebníkovi, že se namáhá zbytečně.	25b	que	Las pruebas <u>dicen</u> que los marineros ya no iban en la lancha cuando se hundió.	Důkazy <u>řikají</u> , že námořníci nebyli ve člunu v době, kdy se potopil.
	26a	Vvzt	Namalovaná šipka nám <u>řekla</u> , kterou cestou se máme dát.	26b	Or	La flecha nos <u>dice</u> qué camino seguir.	Šipka nám <u>řiká</u> , kterou cestou jít.
<p>Okruh <i>ukázat, znamenat, mít význam (o nějakém jevu)</i> vyjadřují obě slovesa, a to obsazením pozice objektového komplementu v dativu a v akuzativu bez předložek, ve španělštině vystupuje nepřímý objektový komplementem s předložkou <i>a</i> (č. 24a, 24b). Ve valenčním poli obou sloves se také nachází vedlejší věta spojková se spojkou <i>že/que</i> (č. 25a, 25b) či vztážná, například s výrazem <i>který/qué</i> (č. 26a, 26b).</p>							
X ₁ .	Prozradit.						
	27a	na někoho něco	Spolužák na mě nic <u>neřekl</u> .				
	28a	na někoho někomu něco	Ta užalovaná Katka paní učitelce na každého všechno <u>řekne</u> .				
	29a	na někoho, že	Líba <u>řekla</u> na svého bratra, že ji zavřel na půdě.				
	30a	na někoho někomu, že	<u>Řeknu</u> na tebe mamince, že sis půjčila její náramek.				
<p>Smysl <i>prozradit</i> obsahuje pouze české sloveso. Otevírá zároveň dvě pozice objektového komplementu v akuzativu – jeden je nepředložkový, druhý s předložkou <i>na</i> (č. 27a). Tuto pozici může doplnit třetím valenčním členem – opět objektovým komplementem, tentokrát však ve formě nepředložkového dativu (č. 28a). Také se v jeho valenčním poli objevuje vedlejší věta spojková se spojkou <i>že</i>, a to spolu s objektovým komplementem s předložkou <i>na</i> (č. 29a), ke kterému případně může ještě přibýt pozice v nepředložkovém dativu (č. 30a).</p>							
X ₂ .	Požádat, vyžádat si.						
	31a	o něco o někoho	Magda <u>si řekla</u> o sklenici limonády. Včera byl u nás doma Tomáš a <u>řekl si</u> o naší Lucii.				
	32a	někomu	Já ti nepomůžu, <u>řekni si</u> sestře.				

33a	někomu o něco někomu o někoho	<u>Řekli jsme si</u> úředníci o prospekty. Dáša <u>si</u> k desátým narozeninám <u>řekla</u> rodičům o štěně.				
34a	za něco něco za někoho něco	Zedník <u>si</u> za dva dny práce <u>řekl</u> tisíc korun. Za to hříbě <u>si</u> <u>řekli</u> dvacet tisíc.				
35a	za někoho o něco za něco o něco	Za koťátko <u>si</u> kamarádka <u>řekla</u> o bonboniéru. Za opravu pračky <u>si</u> známý <u>řekl</u> o láhev slivovice.				

Sémantický okruh *požádat, vyžádat si* může vyjádřit pouze české sloveso, které je v tomto případě v reflexivním tvaru. Otevírá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou *o* (č. 31a) nebo pozici v nepředložkovém dativu (č. 32a). Obě tyto pozice může sloveso obsadit zároveň (č. 33a). Dále se také ve valenčním poli slovesa nachází dva akuzativní komplementy najednou – jeden je vždy doprovázen předložkou *za*, druhý je nepředložkový (č. 34a) nebo vystupuje s předložkou *o* (č. 35a).

SLYŠET / OÍR

A.	Vnímat sluchem.					
1a	někoho něco	Přednášejícího <u>slyšeli</u> jen studenti v předních řadách. Zdálo se mi, že <u>slyším</u> zvony.	1b	a alguien algo	También ella debió de <u>oírme</u> . Todos <u>oyeron</u> su grito de dolor.	Také ona mne musela <u>slyšet</u> . Všichni <u>slyšeli</u> jeho bolestný výkřik.
2a	někoho něco dělat něco něco dělat	Kluci <u>slyšeli</u> Tonda volat o pomoc. V lese teď každou chvíli <u>slyšíme</u> kukat kukačku.	2b	a alguien hacer algo algo hacer algo	Te <u>oigo</u> decir algo que no debías. ⁵⁰⁷ <u>Oye</u> la lavadora centrifugar.	<u>Slyším</u> tě říkat něco, co bys neměl. <u>Slyší</u> pračku ždímat.

⁵⁰⁷ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (te oigo).

			Otec vstane, jakmile <u>slyší</u> věžní hodiny odbíjet pátou.				
3a	někoho nějak něco nějak		Slyšíte mě zřetelně? Ten přenos <u>jsem slyšela</u> velmi špatně.	3b	a alguien de un modo⁵⁰⁸ algo de un modo⁵⁰⁹	Te <u>oigo</u> sin problemas. ¿ <u>Oyes</u> bien el canto de los pájaros?	<u>Slyším</u> tě bez problému. <u>Slyšíš</u> dobře ten zpěv ptáků?
4a	že		<u>Neslyšíš</u> , že za tebou někdo jde?	4b	que	¿ <u>No oyes</u> que alguien está tocando la puerta?	<u>Neslyšíš</u> , že někdo klepe na dveře?
5a	Vvzt		Svědčce pak údajně <u>slyšela</u> , co obvinění muži říkali.	5b	Or	<u>No oyó</u> de qué hablaron.	<u>Neslyšel</u> , o čem mluvili.
<p>Ve významu <i>vnímat sluchem</i> obě slovesa otevírají pozici objektového komplementu v nepředložkovém (ve španělština případně s předložkou <i>a</i>) akuzativu (č. 1a, 1b), kterou mohou slovesa otevírat spolu s komplementem kvalifikačním ve formě infinitivu (č. 2a, 2b) nebo s adverbialním komplementem způsobu (č. 3a, 3b). Ve valenčním poli obou sloves se také nachází vedlejší věta spojková se spojkou <i>že/que</i> (č. 4a, 4b) nebo vztažná, a to například s výrazy <i>co/de qué</i> (č. 5a, 5b).</p>							
B.	Vnímat sluchem a tím se dozvídat, poznávat.						
6a	něco		Rádi bychom <u>slyšeli</u> i názory oponentů.	6b	algo	¿ <u>Oíste</u> la respuesta de tu compañero? ⁵¹⁰	<u>Slyšel jsi</u> odpověď svého spolužáka?
<p>Smysl <i>vnímat sluchem a tím se dozvídat, poznávat</i> vyjadřují obě slovesa obsazením pozice objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 6a, 6b).</p>							
C.	Nepřímo, z doslechu se dozvídat.						
7a	něco		Náhodou <u>jsem</u> tu zprávu <u>slyšela</u> .	7b	algo	¿ <u>Oíste</u> la noticia?	<u>Slyšel jsi</u> tu novinku?

⁵⁰⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁰⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵¹⁰ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (oíste la).

8a	o někom o něčem	Princ se ptal převozníka, jestli <u>slyšel</u> o Dědu Vševedovi. <u>Slyšeli jste</u> o té další vraždě psychiatra?	8.1b	de alguien ⁵¹¹ de algo ⁵¹²	¿ <u>Has oído</u> ya de un médico que ama a su profesión pero que también está harto de ella? ⁵¹³ Jamás <u>ha oído</u> de la existencia de este documento. ⁵¹⁴	Už <u>jsi slyšel</u> o nějakém doktorovi, který své povolání miluje a zároveň je z něj otrávený? Nikdy <u>neslyšel</u> o existenci tohoto dokumentu.
			8.2b	sobre alguien ⁵¹⁵ sobre algo ⁵¹⁶	¿ <u>Oíste</u> alguna vez sobre Ramanujan? ⁵¹⁷ <u>Oyó</u> sobre el accidente aéreo. ⁵¹⁸	<u>Slyšel jsi</u> o Ramanujanovi? <u>Slyšel</u> o té letecké nehodě.
			8.3b	acerca de alguien ⁵¹⁹ acerca de algo ⁵²⁰	<u>No oímos</u> nada bueno acerca de ella. ¿Qué <u>has oído</u> acerca de su nuevo coche?	<u>Neslyšeli jsme</u> o ní nic dobrého Co <u>jsi slyšel</u> o jeho novém autě?
			9b	de alguien algo ⁵²¹	Lo <u>oyó</u> de otras personas. ⁵²²	<u>Slyšel</u> to od jiných lidí.
9a	od někoho něco	Bártová tvrdí, že to <u>slyšela</u> od samotného ředitele.	10b	de/sobre/acerca de alguien por alguien de/sobre/acerca de algo por alguien	<u>He oído</u> de él por Donald. ⁵²³ <u>He oído</u> de ese nuevo modelo de coche por un compañero de trabajo.	<u>Slyšela jsem</u> o něm od Donalda. <u>Slyšel jsem</u> o tom novém modelu auta od jednoho kolegy z práce.
10a	od někoho o někom od někoho o něčem	O tomhle kandidátovi na prezidenta <u>slyším</u> od tebe prvně. Od jednoho lékaře <u>jsem slyšela</u> o novém léku proti AIDS.				

⁵¹¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵¹² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵¹³ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (has oído).

⁵¹⁴ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (ha oído de).

⁵¹⁵ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵¹⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵¹⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (slyšel jsi o).

⁵¹⁸ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (oyó sobre).

⁵¹⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵²⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵²¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵²² CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (lo oyó de).

⁵²³ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (he oído de).

11a	odněkud něco	Brzy poté <u>slyšeli</u> z rádia výzvu o pomoc.	11b	de un lugar algo ⁵²⁴	Lo <u>ha oído</u> de los propios labios de su marido. ⁵²⁵	<u>Slyšela</u> to z úst vlastního manžela.
12a	někde něco	Ty vtipy <u>jsi slyšel</u> v hospodě, ne?	12b	en un lugar algo ⁵²⁶	Lo <u>he oído</u> en la radio. ⁵²⁷	<u>Slyšela jsem</u> to v rádiu.
13a	odněkud o někom odněkud o něčem	Z nejmenovaných zdrojů <u>slyšel</u> o haitském prezidentovi. O osobních počítačích <u>jsem</u> poprvé <u>slyšela</u> z Hlasu Ameriky.	13b	de un lugar de/sobre/acerca de alguien ⁵²⁸ de un lugar de/sobre/acerca de algo ⁵²⁹	De John Kennedy <u>oímos</u> por la radio. ⁵³⁰ <u>Oímos</u> por la radio de absoluciones en otros tiempos. ⁵³¹ Sobre su amante <u>oímos</u> por todas partes. Sobre la teoría de la relatividad <u>oí</u> por primera vez de los labios de nuestra profesora.	O Johnu Kennedym <u>jsme slyšeli</u> z rádia. <u>Slyšeli jsme</u> z rádia o osvobozeních z dřívější doby. O jejím milenci <u>slyšíme</u> na každém kroku. O teorii relativity <u>jsem</u> poprvé <u>slyšela</u> z úst naší paní učitelky.
14a	někde o někom někde o něčem	O Paulovi Mac Cartneym teď <u>budeme slyšet</u> všude. O turné Lucie Bílé <u>jsme slyšeli</u> všude.	14b	en un lugar de/sobre/acerca de alguien ⁵³² en un lugar de/sobre/acerca de algo ⁵³³	De su mujer infiel <u>oyó</u> en un bar. En la escuela nunca <u>oyeron</u> de la violación. En la reunión de clase <u>oímos</u> sobre tu mamá. <u>¿Oísteis</u> ayer en la televisión sobre las arañas negras que comen a sus amantes después de copular? ⁵³⁴	O své nevěrné ženě <u>slyšel</u> v jednom baru. Ve škole nikdy <u>neslyšeli</u> o znásilnění. Na třídním srazu <u>jsme slyšeli</u> o tvé matce. <u>Slyšeli jste</u> včera v televizi o samičkách pavouka černá vdova , které po spáření sežerou samečka?

⁵²⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵²⁵ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (ha oído).

⁵²⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵²⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (slyšela, he oído en).

⁵²⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵²⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵³⁰ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (oímos).

⁵³¹ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (oímos).

⁵³² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵³³ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵³⁴ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (oísteis).

15a	že	Už <u>jsi slyšel</u> , že se zase bude zdražovat benzin?	15b	que	¿No me <u>has oído</u> que le han nombrado director de tu oficina? ⁵³⁵	<u>Neslyšel jsi</u> mě, že ho jmenovali ředitelem tvé kanceláře?
16a	od někoho, že	Právě od sekretářky Emil <u>slyšel</u> , že se jedná o jeho povýšení.	16b	de alguien que ⁵³⁶	De tu madre <u>oímos</u> que te vas a casar.	<u>Slyšeli jsme</u> od tvé matky, že se budeš vdávat.
17a	odněkud, že	Někteří zaměstnanci <u>slyšeli</u> až z podnikového rozhlasu, že budou propuštěni.	17b	de un lugar que ⁵³⁷	<u>Oímos</u> de tus labios que le esperaba el procedimiento judicial.	<u>Slyšeli jsme</u> z tvých úst, že jej čeká soudní řízení.
18a	někde, že	Pořád kolem sebe <u>slyšíme</u> , že se demokracii musíme učit.	18b	en un lugar que ⁵³⁸	<u>Oí</u> en la radio que le habían dado el Premio Nobel. ⁵³⁹	V rádiu <u>jsem slyšel</u> , že dostal Nobelovu cenu.

Doplněním obou sloves v sémantickém okruhu s názvem *nepřímá, z doslechu se dozvídat* je objektový komplement v nepředložkovém akuzativu (č. 7a, 7b). Dále se ve valenčním poli českého slovesa nachází objektový komplement v lokálu s předložkou *o* (č. 8a), kterému odpovídá španělský komplement s předložkami *de/sobre/acerca de* (č. 8.1b, 8.2b, 8.3b). Obě slovesa také otevírají pozici přímého objektového komplementu spolu s pozicí v genitivu s předložkou *od* v češtině (č. 9a) a s pozicí předložkového objektového komplementu s předložkou *de* ve španělštině (č. 9b). Akuzativní komplement může vystupovat také po boku objektového komplementu v lokálu – v češtině s předložkou *o* (č. 10a), ve španělštině s předložkami *de/sobre/acerca de* (č. 10b). K pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu obě slovesa přiřazují také adverbialní komplement místa (č. 11a, 11b, 12a, 12b). Adverbialní komplementy místa mohou ve valenčním poli slovesa vystupovat spolu s pozicí objektového komplementu v lokálu s předložkou *o* v češtině (č. 13a, 14a) a s pozicí předložkového objektového komplementu s předložkami *de/sobre/acerca de* v případě španělštiny (č. 13b, 14b). Ve valenčním poli obou sloves se také nachází vedlejší věta spojivá se spojkou *že/que* (č. 15a, 15b), která slovesa doplňuje bez dalších valenčních členů nebo doprovází slovesa spolu s pozicí českého objektového komplementu v genitivu s předložkou *od* (č. 16a) a španělského objektového komplementu s předložkou *de* (č. 16b). Vedlejší věta může být také doplněna adverbialním komplementem místa (č. 17a, 17b, 18a, 18b).

⁵³⁵ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (has oído que).

⁵³⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵³⁷ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵³⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵³⁹ CREA - [cit. 19. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (oí por).

STYDĚT SE / AVERGONZAR(SE)							
A.		Mít pocit studu a ostychu.					
1a	za někoho za něco	Ty <u>se</u> za mě asi <u>stydíš</u> . <u>Stydím se</u> za své chyby.	1b	de alguien de algo	<u>Se avergonzó</u> de sí mismo. ¿No <u>te avergüenzas</u> de tu propia derrota?	<u>Styděl se</u> sám za sebe. <u>Nestydíš se</u> za svou vlastní prohru?	
2a	před někým	<u>Stydím se</u> před nimi.	2b	ante alguien ⁵⁴⁰	<u>Me avergonzaba</u> ante ella. ⁵⁴¹	<u>Styděl jsem se</u> před ní.	
3a	něco udělat	<u>Styděl se</u> to říci.	3b	de hacer algo	<u>Me avergüenzo</u> de ser española. ⁵⁴² <u>No me avergüenzo</u> de decírtelo. ⁵⁴³	<u>Stydím se</u> být Španělkou. <u>Nestydím se</u> říct ti to.	
4a	že	Skoro <u>jsme se styděli</u> za to, že jsme z Prahy. Někdy <u>se stydím</u> , že jsem Čech.	4b	de que ⁵⁴⁴	<u>Me avergüenzo</u> de que seas mi hija. ⁵⁴⁵	<u>Stydím se</u> za to, že jsi má dcera.	
<p>Ve významu <i>mít pocit studu a ostychu</i> otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>za</i> (č. 1a), španělské pozici předložkového objektového komplementu s předložkou <i>de</i> (č. 1b). Valenční doplnění českého slovesa má také podobu objektového komplementu v instrumentálu s předložkou <i>před</i> (č. 2a), které ve španělštině odpovídá předložka <i>ante</i> (č. 2b). Obě slovesa otevírají pozici objektového komplementu ve formě infinitivu (č. 3a, 3b). Ve valenčním poli obou sloves se objevuje také vedlejší věta spojková se spojkami <i>že/de que</i> (č. 4a, 4b). České sloveso je reflexivní, španělské <i>se</i> v tomto významu také vyskytuje v reflexivní formě.</p>							
Y.		Zostudít, zahanbit.					
			5b	a alguien algo	<u>No me avergüenza</u> la fe. ⁵⁴⁶	Víra mě <u>nezahanbuje</u> .	

⁵⁴⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁴¹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (me avergonzaba).

⁵⁴² CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (me avergüenzo).

⁵⁴³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (me avergüenzo).

⁵⁴⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁴⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (me avergüenzo).

⁵⁴⁶ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (me avergüenza).

				6b	a alguien hacer algo	Me <u>avergüenza</u> decirlo.	Je mi <u>hanba</u> říct to.
<p>Sémantický okruh <i>zostudit, zahanbit</i> obsahuje pouze španělské sloveso. V jeho valenčním poli se nachází zároveň pozice objektového komplementu přímého bez předložky a nepřímého s předložkou <i>a</i> (č. 5b). Navíc může být valenční pole doplněno zároveň pozicí v infinitivu a pozicí nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 6b).</p>							

VĚDĚT / SABER							
A. Mít vědomost, užívat informaci.							
1a	něco	Alexandr <u>ví</u> spoustu užitečných věcí. <u>Ví</u> někdo odpověď?	1b	algo	<u>No lo sé.</u> Ya <u>sabe</u> la respuesta. ⁵⁴⁷	<u>Nevím</u> to. Už <u>ví</u> odpověď.	
2a	o někom o něčem	<u>Vím</u> o vynikající švadleně. Novináři o jeho útěku <u>vědí</u> .	2.1b	de alguien de algo	¿Qué <u>sabemos</u> de los jóvenes? <u>No sabe</u> de nada.	Co <u>víme</u> o mládeži? <u>Neví</u> o ničem.	
			2.2b	sobre alguien sobre algo	¿ <u>Sabes</u> algo sobre tu hermana? ¿Qué <u>sabes</u> sobre la fotosíntesis?	<u>Víš</u> něco o své sestře? Co <u>víš</u> o fotosyntéze?	
			2.3b	acerca de alguien acerca de algo	¿Y qué <u>sabes</u> acerca de su novia? <u>No sabe</u> casi nada acerca de todo esto.	A co <u>víš</u> o jeho přítelkyni? <u>Neví</u> skoro nic o tom všem.	
3a	něco o někom něco o něčem	O té nové učitelce <u>nevíme</u> nic zajímavého. Ve světě moc věcí o Česku <u>nevědí</u> .	3.1b	algo de alguien algo de algo	¿Qué <u>sabes</u> de ella? <u>No saben</u> nada de la vida.	Co o ní <u>víš</u> ? <u>Neví</u> nic o životě.	
			3.2b	algo sobre alguien algo sobre algo	Lo <u>sabe</u> sobre ti. Ella <u>sabe</u> la verdad sobre la noche pasada.	<u>Ví</u> to o tobě. <u>Ví</u> pravdu o minulé noci.	
			3.3b	algo acerca de alguien algo acerca de algo	¿Qué <u>sabes</u> acerca de ella? El niño quiere <u>saber</u> algo acerca del tiempo lluvioso de Inglaterra.	Co o ní <u>víš</u> ? Dítě chce <u>vědět</u> něco o deštivém počasí v Anglii.	
4a	od někoho něco	Od sekretářky to <u>vím</u> .	4b	de alguien algo	Lo <u>sabemos</u> de los periodistas.	<u>Víme</u> to od novinářů.	

⁵⁴⁷ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (sabe la).

5a	od někoho o někom od někoho o něčem	Od jeho matky o něm <u>věděla</u> všechno. O manželčině nevěře kolega <u>ví</u> od její přítelkyně.	5.1b	de alguien de alguien ⁵⁴⁸ de algo de alguien ⁵⁴⁹	De mi mujer embarazada lo <u>saben</u> de mi madre. De su enfermedad lo <u>saben</u> todos de su madre.	O mé těhotné ženě to <u>vědí</u> od mé matky. O její nemoci <u>vědí</u> všichni od její matky.
			5.2b	sobre alguien de alguien ⁵⁵⁰ sobre algo de alguien ⁵⁵¹	Sobre los inmigrantes lo <u>sabe</u> de su profesora. Sobre su despido lo <u>sabe</u> de su colega.	O imigrantech <u>ví</u> od své učitelky. O výpovědi <u>ví</u> od svého kolegy.
			5.3b	acerca de alguien por alguien ⁵⁵² acerca de algo por alguien ⁵⁵³	Por su amiga <u>sabemos</u> todo acerca de ella. Por la profesora <u>saben</u> los estudiantes lo más importante acerca de la Unión Europea.	Od její kamarádky <u>víme</u> o ní vše. Od paní učitelky <u>vědí</u> studenti to nejdůležitější o Evropské unii.
6a	z něčeho něco	<u>Vím</u> to z vlastní zkušenosti.	6b	de algo algo ⁵⁵⁴	Lo <u>sabe</u> del confesionario.	<u>Ví</u> to ze zpovědi.
7a	z něčeho o někom z něčeho o něčem	O údajně zázračném léčiteli <u>ví</u> veřejnost z letáků a plakátů. O módě na příští rok <u>vědí</u> ženy především z módních časopisů.	7.1b	de alguien de algo ⁵⁵⁵ de algo de algo ⁵⁵⁶	Del nuevo presidente <u>saben</u> de la radio. De nuevas tendencias <u>sabemos</u> de las revistas de moda.	O novém prezidentovi <u>vědí</u> z rádia. O nových trendech <u>víme</u> z módních časopisů.
			7.2b	sobre alguien de algo ⁵⁵⁷ sobre algo de algo ⁵⁵⁸	De la televisión <u>sabe</u> sobre los españoles más que nosotros mismos. Sobre los puestos vacantes <u>sabe</u> del periódico.	Z televize <u>ví</u> toho o Španělech víc než my sami. O volných pracovních místech <u>ví</u> z novin.

⁵⁴⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁴⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵³ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵⁵ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵⁷ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁵⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

				7.3b	acerca de alguien por algo ⁵⁵⁹ acerca de algo por algo ⁵⁶⁰	Acerca de los escritores famosos del siglo XIX. <u>sabe</u> por las clases de literatura. Acerca de su muerte <u>sabe</u> por la gente del pueblo.	O slavných spisovatelích devatenáctého století <u>ví</u> z hodin literatury. O jeho smrti <u>ví</u> od lidí z vesnice.
8a	že	Kuřáci dobře <u>vědí</u> , že jim kouření škodí. <u>Vím</u> , že nic nevím.		8b	que	<u>Sabemos</u> que se casaron.	<u>Víme</u> , že se vzali.
9a	jestli/zda	<u>Ví</u> někdo, <u>jestli</u> Hanka dnes přijde do práce? Nikdo předem <u>nevěděl</u> , zda ten pokus vyjde.		9b	si	Nunca <u>sabes</u> si al público le gustará lo que haces. ⁵⁶¹	Nikdy <u>nevíš</u> , zda se publiku bude líbit to, co děláš.
10a	Vvzt	Mnohé dítě školou povinné <u>neví</u> , jak se jmenoval náš první prezident. Už <u>víš</u> , kam večer půjdeme? <u>Víte</u> , kolik stály vstupenky na Rolling Stones?		10b	Or	¿No <u>sabes</u> qué hacer con tu vida?	<u>Nevíš</u> , co dělat se svým životem?
<p>Obě slovesa shodně otevírají v sémantickém okruhu s názvem <i>mít vědomost, užívat informaci</i> pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 1a, 1b). Dále španělské sloveso obsazuje pozici objektového komplementu s předložkami <i>de/sobre/acerca de</i> (č. 2.1b, 2.2b, 2.3b), které odpovídá česká pozice v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 2a). Obě výše zmíněné pozice se mohou ve valenčním poli sloves vyskytovat zároveň (č. 3a, 3.1b, 3.2b, 3.3b). Obě slovesa dále shodně otevírají pozici nepředložkového akuzativu spolu s valenčním členem v genitivu s předložkou <i>od</i> v případě češtiny (č. 4a), ve španělštině spolu s valenčním členem s předložkou <i>de</i> (č. 4b). Zmíněná pozice v genitivu je také otevírána spolu s pozicí v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 5a), španělský předložkový komplement spolu s pozicí objektového komplementu s předložkami <i>de/sobre/acerca de</i> (č. 5.1b, 5.2b, 5.3b). Dále může být nepředložkový akuzativ doplněn objektovým komplementem v genitivu s předložkou <i>z</i> v případě češtiny (č. 6a), objektovým komplementem s předložkou <i>de</i> v případě španělštiny (č. 6b). Zmíněné předložkové pozice mohou být doplněny dalším valenčním členem – v češtině členem v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 7a), ve španělštině členem s předložkami <i>de/sobre/acerca de</i> (č. 7.1b, 7.2b, 7.3b). Ve valenčním poli obou sloves se také nachází vedlejší věty spojkové se spojkami <i>že/que</i> (č. 8a, 8b) a <i>jestli, zda/si</i> (č. 9a, 9b) a vedlejší věty vztazné například s výrazy <i>jak, kam, kolik/qué</i> (č. 10a, 10b).</p>							
B.	Znát tajnou informaci.						
11a	na někoho něco	<u>Věděla</u> na svého muže něco nepěkného.		11b	algo de/sobre/acerca de alguien	<u>Sabe</u> todo de él.	<u>Ví</u> na něj všechno.

⁵⁵⁹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁶⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁶¹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (sabes si).

	12a	na někoho <i>něžjaké množství</i>	Na Marii toho <u>víme</u> hodně.		12b	de/sobre/acerca de alguien + cantidad ⁵⁶²	<u>Sabemos</u> mucho sobre María.	Na Marii toho <u>víme</u> hodně.
<p>Smysl <i>znát tajnou informaci</i> obsahují obě slovesa. České sloveso otevírá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i>, a to spolu s pozicí obsazenou dalším objektovým komplementem v akuzativu (č. 11a) nebo adverbialním komplementem míry (č. 12a). Španělské sloveso otevírá pozici předložkového objektového komplementu s předložkami <i>de/sobre/acerca de</i> spolu s nepředložkovým přímým objektovým komplementem (č. 11b) nebo s adverbialním komplementem míry (č. 12b).</p>								
Y1.	Umět, moci.							
					13b	algo	<u>Sabe</u> latín.	<u>Umí</u> latinsky.
					14b	hacer algo	<u>Sabe</u> contar cuentos.	<u>Umí</u> vyprávět pohádky.
					15b	hacer algo de un modo	<u>Sabe</u> contar las historias maravillosamente.	<u>Umí</u> barvitě vyprávět příběhy.
<p>České sloveso <i>vědět</i> se významově nekryje se smyslem <i>umět, moci</i> španělského <i>saber</i>, které je zde doplněno pozicí přímého objektového komplementu v nepředložkovém tvaru (č. 13b) nebo pozicí ve formě infinitivu (č. 14b). Navíc zmíněná infinitivní pozice se může ve valenčním poli slovesa vyskytovat spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 15b).</p>								
Y2.	Mít chuť.							
					16b	a alguien + a + pred.sus	Le <u>sabe</u> a pollo.	<u>Chutná</u> mu po kuřeti.
					17b	a + pred.sus	Esta sopa <u>sabe</u> a ajo.	Tato polévka <u>chutná</u> po česneku.
<p>Sémantiku <i>mít chuť</i> obsahuje pouze španělské sloveso, které otevírá pozici nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> spolu s pozicí komplementu kvalifikačního ve formě substantiva s předložkou <i>a</i> (č. 16b). Kvalifikační komplement může sloveso doplňovat bez dalších členů (č. 17b).</p>								

⁵⁶² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Nad'a, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

VĚŘIT / CREER(SE)							
A.		Důvěřovat, být přesvědčen o pravdivosti něčeho.					
	1a	někomu něčemu	<u>Věřím</u> vám. <u>Věříš</u> lékařům nebo léčitelům? Spousta žen <u>věří</u> radám v ženských časopisech. <u>Věřím</u> jen vlastním zkušenostem.	1.1b	a alguien algo	No es fácil <u>creer</u> a un hombre como tú. La gente <u>cree</u> mis paparruchas sólo porque llevo esmoquin. ⁵⁶³ Mucha gente <u>cree</u> distintas cosas. ⁵⁶⁴ <u>Se lo cree</u> .	Není snadné <u>věřit</u> muži, jako jsi ty. Lidé <u>věří</u> mým předpovědím, protože nosím černý smoking. Lidé <u>věří</u> různým věcem. <u>Věř</u> tomu.
				1.2b	en algo	El pueblo irlandés ha declarado con toda claridad que <u>cree</u> en el proyecto europeo. ⁵⁶⁵ <u>Cree</u> en mi visión. ⁵⁶⁶	Irští občané jasně prohlásili, že <u>věří</u> evropskému projektu. <u>Věř</u> mé vizi.
	2a	někomu něčo	Tu povídačku mu nikdo <u>nevěřil</u> .	2b	a alguien algo	No es fácil <u>creer</u> esto a un hombre como tú. Al homeópata no le <u>creo</u> ni una palabra.	Není snadné <u>věřit</u> to člověku, jako jsi ty. Homeopatovi <u>nevěřím</u> ani slovo.
	3a	že	<u>Věřím</u> , že se usmíří.	3b	que	Debemos <u>creer</u> que no fueron inútiles. ⁵⁶⁷ <u>Me creo</u> que está muerto. ⁵⁶⁸	Musíme <u>věřit</u> , že nebyly zbytečné. <u>Věřím</u> , že je mrtvý.
	4a	někomu, že něčemu, že	<u>Věřím</u> mu, že to myslel vážně. <u>Nevěřím</u> tomu, že to nejsou lži.	4b	a alguien que	<u>No le creo</u> que no esté triste. ⁵⁶⁹ Te <u>creo</u> que estás fuera de ese otro negocio. ⁵⁷⁰ Sí, le <u>creo</u> que Gary no intentó nada con ella. ⁵⁷¹	<u>Nevěřím</u> mu, že není smutný. <u>Věřím</u> ti, žes toho nechal. Ano, <u>věřím</u> jí, když říká, že po ní Gary nevyjel.

⁵⁶³ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cree, věří).

⁵⁶⁴ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cree, věří).

⁵⁶⁵ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cree, věří).

⁵⁶⁶ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cree, věří).

⁵⁶⁷ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (debemos creer).

⁵⁶⁸ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (věřím, creo que).

⁵⁶⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (no le creo que, nevěřím).

⁵⁷⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (věřím, creo que).

⁵⁷¹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (věřím, creo que).

5a	někomu, Vvzt něčemu, Vvzt	<u>Věřím</u> vojákovi, co přišel jako poslední, že se bil statečně. <u>Nevěřili</u> tomu, co se píše v novinách.	5b	algo + Or ⁵⁷²	<u>No creo</u> todo lo que mi Iglesia enseña.	<u>Nevěřím</u> všemu, co církev učí.
<p>Ve významu <i>důvěřovat, být přesvědčen o pravdivosti něčeho</i> české sloveso <i>věřit</i> otevírá pozici objektového komplementu v nepředložkovém dativu (č. 1a). Španělské <i>creer</i> naproti tomu otevírá pozici přímého objektového komplementu bez předložky nebo s předložkou <i>a</i> (č. 1.1b), popřípadě pozici objektového komplementu s předložkou <i>en</i> (č. 1.2b). Dále obsazují obě slovesa pozici objektového komplementu v akuzativu a v dativu najednou. V češtině jsou oba členy nepředložkové (č. 2a), ve španělštině nepřímý objektový komplement vystupuje s předložkou <i>a</i> (č. 2b). Valenční člen může mít také podobu vedlejší věty spojkové se spojkou <i>že/que</i> (č. 3a, 3b), která může vystupovat v češtině spolu s objektovým komplementem v nepředložkovém dativu, ve španělštině s nepřímým objektovým komplementem s předložkou <i>a</i> (č. 4a, 4b). České sloveso obsazuje též pozici objektového komplementu v dativu, který je doprovázen vedlejší větou vztaznou například se spojovacím výrazem <i>co</i> (č. 5a). Španělština valenční člen v podobě vedlejší věty vztazné s výrazem <i>lo que</i> obsazuje spolu s nepředložkovým přímým objektovým komplementem (č. 5b). Španělské sloveso v některých případech vystupuje v reflexivní formě.</p>						
B.	Být přesvědčen o existenci nějakého jevu, o Boží existenci, doufat.					
6.1a	v někoho v něco	V dětství <u>jsem věřil</u> v Boha. Lidé tehdy ještě <u>věřili</u> ve vyšší mravní principy. <u>Věřím</u> v přátelství, v lidskou soudržnost vůbec.	6b	en alguien en algo	<u>Cree</u> en Dios. <u>No crees</u> en los milagros. <u>No creas</u> en las leyendas.	<u>Věří</u> v Boha. <u>Nevěříš</u> na zázraky. <u>Nevěř</u> na legendy.
6.2a	na něco	Indové <u>věří</u> na stěhování duší.	7a	že	I naši současníci <u>věří</u> , že existuje posmrtný život. Stále ještě <u>věříme</u> , že se poměry u nás spraví.	<u>Nevěří</u> , že by existoval nějaký posmrtný život.
7a			7b	que	No <u>creo</u> que exista una vida después de la muerte.	
<p>Aby české sloveso vyjádřilo smysl <i>být přesvědčen o existenci nějakého jevu, o Boží existenci, doufat</i>, otevírá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>v</i> (č. 6.1a) nebo <i>na</i> (č. 6.2a), španělština má v tomto případě jedinou možnost – otevřít pozici objektového komplementu s předložkou <i>en</i> (č. 6b). Ve valenčním poli obou sloves se objevuje vedlejší věta spojková se spojkou <i>že/que</i> (č. 7a, 7b).</p>						
Y.	Myslet si, domnívat se.					

⁵⁷²Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

				8b	que	Celina <u>cree</u> que está soñando. ⁵⁷³ Se <u>creen</u> que me divierto aquí.	Celina <u>si</u> <u>piensa</u> , že sní. <u>Mi</u> <u>si</u> , že se tady bavím.
				9b	algo	Mi esposa lo <u>cree</u> . ⁵⁷⁴ ¿Qué se <u>cree</u> ?	Moje žena <u>si</u> to <u>piensa</u> . Co <u>si</u> <u>piensa</u> ?
				10b	a alguien + pred.adj. algo + pred.adj.	Él me <u>cree</u> muerta. Lo <u>cree</u> permitido.	<u>Mi</u> <u>si</u> , že jsem mrtvá. <u>Mi</u> <u>si</u> , že je to povoleno.
				11b	a alguien + pred.sus. algo + pred.sus.	¿Me <u>creen</u> un viejo chocho?	<u>Mi</u> <u>si</u> , že jsem senilní dědek?

Ve významu *myslet si*, *domnívat se* otevírá pouze španělské sloveso pozici vedlejší věty spojkové s předložkou *que* (č. 8b). Dále se ve valenčním poli španělského *creer* objevuje nepředložkový přímý objektový komplement (č. 9b), který se může vyskytovat s předložkou *a* tehdy, doplňuje-li jej komplement kvalifikační ve formě adjektiva (č. 10b) nebo substantiva (č. 11b). Sloveso s pozicemi 8b a 9b může být v reflexivním tvaru.

VIDĚT (SE) / VER(SE)

A.	Uplatňovat zrak.					
1.1a	někoho něco	<u>Vidíš</u> tu namalovanou blondýnku v minisukni? Mami, my jsme <u>viděli</u> duhu!	1b	a alguien algo	Te <u>vefa</u> a ti. ¿ <u>Ves</u> la luz del barco? ⁵⁷⁵	<u>Viděla</u> jsem tě. <u>Vidíš</u> lodní světlo?
1.2a	na někoho na něco	Neboj se, já na děti <u>vidím</u> .				

⁵⁷³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (cree que está).

⁵⁷⁴ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (cree, věří).

⁵⁷⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (ves la).

		Náš děda už na televizi skoro <u>nevidí</u> .				
2a	něčím	Ten ostrůvek <u>jsme viděli</u> jen dalekohledem.	2b	con algo ⁵⁷⁶	Te <u>vio</u> con sus propios ojos. ⁵⁷⁷	<u>Viděl</u> tě vlastníma očima.
3a	něco (u)dělat	Kdo <u>vidí</u> padat hvězdu, má si něco přát.	3b	hacer algo	No la <u>vi</u> caer.	<u>Neviděl jsem</u> ji upadnout.
4a	nějak	Vždy <u>jsem viděla</u> dobře, až teď ve stáří mi zrak slábne.	4b	de un modo	<u>Ven</u> la situación actual con escepticismo. ⁵⁷⁸	Aktuální situaci <u>vidí</u> skepticky.
5a	někam	Do místnosti strážník <u>neviděl</u> , byla tma.	5b	en un lugar	Él <u>ve</u> en tu alma. ⁵⁷⁹ <u>Ven</u> en todas las direcciones.	<u>Vidí</u> do tvé duše. <u>Vidí</u> do všech směrů.
6a	odněkud	Na jeviště <u>vidíte</u> i z poslední řady.	6b	desde un lugar	Desde tu balcón se <u>ve</u> bien.	Z tvého balkonu je dobře <u>vidět</u> .
7.1a	odněkud někoho	Kolega mě <u>viděl</u> z tramvaje. Odtamtud asi <u>nevidíte</u> vůbec nic.	7b	desde un lugar a alguien	¿Me <u>ve</u> desde la Tierra? Lo <u>ve</u> todo desde la calle. ⁵⁸⁰	<u>Vidí</u> mě ze Země? Všechno to <u>vidí</u> z ulice.
7.2a	odněkud na někoho	<u>Vidíš</u> odtamtud na děti? Čermákovi <u>vidí</u> z kuchyně na Národní divadlo.		desde un lugar algo		
8.1a	někoho někde něco někde	Svou vnučku <u>jsme viděli</u> zatím jen na fotografii. V Bulharsku <u>viděl</u> Pět'a poprvé moře.	8b	a alguien en un lugar	Mi madre lo <u>veía</u> en sueños. Por primera vez <u>vio</u> el mar en Grecia.	Má matka ho <u>viděla</u> ve snech. Poprvé <u>viděla</u> moře v Řecku.
8.2a	na někoho někde na něco někde	<u>Vidíš</u> na ně tam? <u>Vidíš</u> na to učení v tom rohu, nepotřebuješ lampičku?		algo en un lugar		

⁵⁷⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁷⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (vio, viděl).

⁵⁷⁸ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (ven con).

⁵⁷⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (vidí do).

⁵⁸⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (vidí, desde).

9a	odněkud někam	Z protějšího domu nám všichni <u>vidí</u> do bytu.	9b	desde un lugar en un lugar ⁵⁸¹	Desde aquí <u>ve</u> en todas las direcciones.	Odtud <u>vidí</u> do všech směrů.
10a	odněkud nějak	Odtud <u>vidím</u> jen velmi špatně.	10b	desde un lugar de un modo ⁵⁸²	¿ <u>Ves</u> bien desde aquí?	<u>Vidíš</u> odtud dobře?
11a	někomu někam	<u>Viděla jsi</u> té ženské do obličeje?	11b	a alguien en un lugar	Se le <u>ve</u> en la cara. ⁵⁸³	<u>Dívá se jí</u> do tváře.
12a	někomu na něco	Kouzelníkovi v tu dobu nikdo <u>neviděl</u> na ruce.	12b	a alguien algo ⁵⁸⁴	No te <u>he visto</u> las manos.	<u>Neviděla jsem ti</u> na ruce.
13a	že	Snad ten policajt <u>neviděl</u> , že jsem projel na červenou.	13b	que	<u>Ves que</u> es necesario tomar en cuenta las veintisiete letras. ⁵⁸⁵	<u>Vidíš</u> , že je třeba počítat se všemi dvaceti sedmi písmeny.
14a	Vvzt	Ať nikdo <u>nevidí</u> , kam jdeme a co neseme! <u>Vidíš</u> , Andulko, kdo to přišel?	14b	Or ⁵⁸⁶	Por un momento lo <u>veo</u> como era antes del ataque. ⁵⁸⁷	Na okamžik ho <u>vidím</u> , jaký býval před mrtvici.
<p>Ve významu <i>uplatňovat zrak</i>, otevírají obě slovesa pozici objektového komplementem v (ne)předložkovém akuzativu (č. 1. 1a, 1b), v češtině je navíc ještě možná akuzativní pozice s předložkou <i>na</i> (č. 1.2a). Dále obě slovesa obsazují pozici objektového komplementu v instrumentálu – české sloveso bez předložky (č. 2a), španělské s předložkou <i>con</i> (č. 2b) a pozici komplementu kvalifikačního ve formě infinitivu (č. 3a, 3b). Využívají také doplnění v podobě adverbialního komplementu způsobu (č. 4a, 4b) i adverbialního komplementu místa (č. 5a, 5b, 6a, 6b). Pozici lokálního komplementu otevírají obě slovesa spolu s komplementem objektovým v (ne)předložkovém akuzativu (č. 7.1a, 7b, 8.1a, 8b). Pouze v češtině je možná akuzativní pozice s předložkou <i>na</i> obsazená spolu s tímto komplementem lokálním (č. 7.2a, 8.2a). Slovesa mohou užívat dvou lokálních komplementů najednou (č. 9a, 9b) nebo nahradit jeden z nich adverbialním komplementem způsobu (č. 10a, 10b). České sloveso je také doplněno pozicí objektového komplementu v nepředložkovém dativu a adverbialního komplementu místa (č. 11a) nebo tuto adverbialní pozici nahrazuje pozicí objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 12a). Ve španělštině vystupuje ve valenčním poli slovesa nepřímý objektový komplement spolu s předložkou <i>a</i> a adverbialní komplemente místa (č. 11b). Ten může sloveso nahradit přímým objektovým komplementem bez předložky (č. 12b). Doplnění obou sloves může také představovat vedlejší věta spojková se spojkami <i>že/que</i> (č. 13a, 13b) či vedlejší věta vztažná například se spojovacími výrazy <i>kam, kdo/como</i> (č. 14a, 14b).</p>						
B.	Představovat si.					

⁵⁸¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁸² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁸³ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (le ve en).

⁵⁸⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁸⁵ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (ves que).

⁵⁸⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁸⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (veo como).

15a	někoho někde	Pátková už <u>vidí</u> svého syna v lepší společnosti.	15b	a alguien en un lugar ⁵⁸⁸	Ya la <u>veo</u> en el balcón. ⁵⁸⁹	Už ji <u>vidím</u> na balkoně.
16a	někoho jako někoho	Maminka už <u>vidí</u> Marcelu jako nevěstu.	16b	a alguien como alguien	Lo <u>veo</u> como un líder. ⁵⁹⁰	<u>Vidím</u> ho jako vůdce.
<p>V sémantickém okruhu <i>představovat si</i> otevírají obě slovesa pozici adverbialního komplementu místa, který ve valenčním poli sloves vystupuje spolu s objektovým komplementem v nepředložkovém akuzativu v případě češtiny (č. 15a), ve španělštině s přímým objektovým komplementem s předložkou <i>a</i> (č. 15b). K akuzativní pozici lze připojit komplement kvalifikační ve tvaru substantiva s výrazem <i>jako/como</i> (č. 16a, 16b).</p>						
C.	Poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit.					
17a	něco	<u>Vidíš</u> snad jinou možnost, než se přiznat?	17b	algo	<u>No ve</u> otra posibilidad.	<u>Nevidí</u> jinou možnost.
18a	něco někde	V tvých očích <u>vidím</u> nesouhlas.	18b	algo en un lugar	En tus ojos <u>veo</u> desacuerdo.	V tvých očích <u>vidím</u> nesouhlas.
19a	něco nějak	Vstup České republiky do Evropské unie leckdo <u>vidí</u> skepticky.	19b	algo de un modo	La situación económica de nuestro país la <u>veo</u> con escepticismo.	Ekonomickou situaci naší země <u>vidím</u> skepticky.
20a	na někom něco	Učitelka <u>viděla</u> na dětech nezájem.	20b	en alguien algo	En los niños <u>veo</u> desinterés.	<u>Vidím</u> na dětech nezájem.
21a	někoho v někom něco v někom něco v něčem	Náš šéf <u>vidí</u> v každém soupeři. Kdo <u>vidí</u> v Lidovcích spojence ODS, hluboce se mýlí. Řešení policie <u>vidí</u> v tvrdém postihu vandalů.	21b	a alguien en alguien ⁵⁹¹ algo en alguien ⁵⁹² algo en algo ⁵⁹³	En él <u>ven</u> a un gran poeta. En los cristianos <u>veo</u> un gran apoyo. En la educación liberal <u>no ven</u> el futuro.	<u>Vidí</u> v něm velkého básníka. V křesťanech <u>vidím</u> velkou oporu. V liberální výchově <u>nevidí</u> budoucnost.
22a	že	Chlapec <u>viděl</u> , že provedl hloupost.	22b	que	<u>Vio</u> que haría buen tiempo.	<u>Viděl</u> , že bude hezké počasí.

⁵⁸⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁸⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (me veo en).

⁵⁹⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (veo como).

⁵⁹¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁹² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁹³ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

23a	na někom, že	Každý na Sabině <u>viděl</u> , že je jí ten instruktor protivný.	23b	en alguien que ⁵⁹⁴	En el profesor <u>veo</u> que no tiene interés en sus alumnos.	<u>Vidím</u> na učiteli, že nemá zájem o své žáky.
<p>Ve smyslu <i>poznávat, zjišťovat, shledávat, spatřovat, posuzovat, hodnotit</i> má doplnění obou sloves podobu komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 17a, 17b). Ten může slovesa doprovázet samostatně nebo spolu s adverbiálním komplementem místa (č. 18a, 18b), způsobu (č. 19a, 19b), s objektovým komplementem v lokálu s předložkou <i>na</i> (č. 20a) nebo <i>v</i> (č. 21a), ve španělštině s předložkou <i>en</i> (č. 20b). V tomto případě může mít španělský přímý objektový komplement podobu předložkovou (č. 21b). Ve valenčních polích obou sloves se také může nacházet vedlejší věta spojková se spojkami <i>že/que</i> (č. 22a, 22b), kterou lze doplnit objektovým komplementem v lokálu s předložkou <i>na</i> (č. 23a), ve španělštině s předložkou <i>en</i> (č. 23b).</p>						
D.	Setkat se, potkat se.					
24a	s někým	Je pravda, že <u>ses viděla</u> s Hurychem?	24b	con alguien	Javier de la Rosa <u>se ha visto</u> con Mario Conde al menos una docena de veces. ⁵⁹⁵	Javier de la Rosa <u>se viděl</u> s Mariem Condem nejméně desetkrát.
25a	někde	<u>Viděli jsme se</u> na recepci na americkém velvyslanectví, že?	25b	en un lugar ⁵⁹⁶	<u>Nos vemos</u> en el coche. ⁵⁹⁷	<u>Uvidíme se</u> u auta.
26a	někdy	Milenci <u>se viděli</u> každý den.	26b	alguna vez ⁵⁹⁸	<u>Nos vemos</u> una vez al mes. ⁵⁹⁹	<u>Vidíme se</u> jednou za měsíc.
27a	s někým někdy	S režisérem Formanem <u>jsme se</u> naposledy <u>viděli</u> před pěti lety.	27b	con alguien alguna vez ⁶⁰⁰	Ayer <u>se vio</u> con su ex novia.	Včera <u>se viděl</u> se svou bývalou přítelkyní.
28a	s někým někde	V Praze <u>se</u> Honza s Milenou <u>uvidí</u> už potřetí.	28b	con alguien en un lugar ⁶⁰¹	<u>Me voy a ver</u> con ella en Madrid.	<u>Uvidím se s ní</u> zítra v Madridu.
<p>Ve významu <i>setkat se, potkat se</i> obě slovesa, která jsou v reflexivní formě, otevírají pozici předložkového objektového komplementu – v češtině v instrumentálu s předložkou <i>s</i> (č. 24a), ve španělštině s předložkou <i>con</i> (č. 24b). Obě slovesa lze dále doplnit adverbiálním komplementem místa (č. 25a, 25b) a času (č. 26a, 26b). Po boku těchto adverbiálních komplementů může stát výše zmíněný objektový komplement předložkový (č. 28a, 28b, 29a, 29b).</p>						
Mít někoho, něco velmi rád.						

⁵⁹⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁹⁵ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (se ha visto con).

⁵⁹⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁹⁷ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (nos vemos en).

⁵⁹⁸ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁵⁹⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (nos vemos).

⁶⁰⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶⁰¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

X.							
29a	v někom v něčem	Matka <u>se</u> ve své dceři jen <u>vidí</u> . Ve své práci <u>se</u> <u>vidí</u> , je tam spokojený.					
<p>Pouze české sloveso vyjadřuje význam <i>mít někoho, něco velmi rád</i>, a to obsazením pozice objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>v</i> (č. 30a). Sloveso <i>vidět</i> zde vystupuje v reflexivním tvaru.</p>							

VOLAT / LLAMAR(SE)							
A.	Hlasitě sdělovat, přivolávat, křičet, oslovovat.						
1a	někoho něco	Když dětem není dobře, <u>volají</u> mámu. Už čtvrt hodiny <u>volám</u> vrchního. Stázmistr <u>volal</u> nějaké pokyny, ale nikdo ho neposlouchal.	1b	a alguien	En sueños <u>llamó</u> a su padre. ⁶⁰²	Ve snu <u>volal</u> svého otce.	
2a	na někoho	Ta paní <u>volá</u> z okna na kolemjdoucího. Na psa <u>nevolej</u> , je skoro hluchý.	2b	a alguien	Un guardia salió del centro de seguridad y <u>llamó</u> al camarlengo:... ⁶⁰³	Z operačního střediska vyšel voják a <u>volal</u> na camarlengo:...	
3a	o něco	V dálce někdo <u>volal</u> o pomoc.					
4a	za někým	<u>Volal</u> za někým. ⁶⁰⁴					
5a	na něco někoho	<u>Voláme</u> na pomoc všechny lidi dobré vůle.					
6a	přímá řeč	Přepadený <u>volá</u> : „pomoc!“					
7a	že	Soused <u>volá</u> , že už jde listonoška. Spolužák na Majku <u>volal</u> , že nejde do školy.					

⁶⁰² InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (llamó).

⁶⁰³ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (llamó).

⁶⁰⁴ Slovník spisovné češtiny. DEBDict – obecný prohlížeč slovníků - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://deb.fi.muni.cz/debdict/index-cs.php>.

8a	aby	Maminka <u>volá</u> , abychom na ni počkali.				
9a	na někoho, aby	Paní Nováková <u>volá</u> na manžela, aby jí ze sklepa přinesl zeleninu.				

České sloveso ve významu *hlasitě sdělovat, přivolávat, křičet, oslovovat* obsazuje pozici objektového komplementu v akuzativu, který je nepředložkový (č. 1a) nebo vystupuje s předložkou *na* (č. 2a). Španělština v obou případech užívá přímého objektového komplementu s předložkou *a* (č. 1b, 2b). Pouze české *volat* pak otevírá pozici akuzativního objektového komplementu s předložkou *o* (č. 3a), komplementu v instrumentálu s předložkou *za* (č. 4a). České sloveso je také schopno otevřít dva valenční členy v akuzativu najednou – jeden je nepředložkový, druhý s předložkou *na* (č. 5a). Ve valenčním poli českého slovesa se také objevuje věta v přímé řeči (č. 6a), vedlejší věta spojková se spojkami *že* (č. 7a) a *aby* (č. 8a). Ta může být doprovázena objektovým komplementem v akuzativu s předložkou *na* (č. 9a).

B.	Vyzývat k telefonickému hovoru, telefonovat.					
10a	někomu	<u>Volal</u> ti přítel. <u>Nevolal</u> mi někdo?	10b	a alguien	Todos los días <u>llamaba</u> al médico. <u>No me ha llamado</u> nadie.	Každý den <u>volal</u> lékaři. Nikdo mi <u>nevolal</u> .
11a	něco	Asi <u>voláte</u> špatné číslo telefonu. Už ti to <u>volal</u> ?				
12a	k někomu	<u>Volali jsme</u> k vašim sousedům, ale nebyli doma.	12b	a alguien	<u>Llamé</u> a tu mamá al mediodía. ⁶⁰⁵	V poledne <u>jsem volal</u> k tvé matce.
13a	někam	Už <u>jste volali</u> do nemocnice? Policie <u>volala</u> i na jiné adresy z toho díáře.	13b	a un lugar	¿ <u>Vas a llamar</u> al restaurante tú o yo?	<u>Budeš volat</u> do té restaurace ty nebo já?
14a	že	Babička <u>volala</u> , že se dědovi přitížilo. Dnes ráno mi <u>volala</u> , že přijde dnes večer.				
15a	aby	Vaše sekretářka <u>volala</u> , abyste hned přišel. <u>Volala</u> , aby Petr koupil pečivo.	15b	para que ⁶⁰⁶	Mi amiga me <u>ha llamado</u> para que venga a su casa.	<u>Volala</u> mi kamarádka, abych přišla k ní domů.
16a	někomu +přímá řeč	<u>Volal</u> mi: „Nechod, prosím.“ ⁶⁰⁷				

⁶⁰⁵ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (volal k).

⁶⁰⁶ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶⁰⁷ Český národní korpus syn2005 - [cit. 22. 2. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (volal mi).

<p>Ve smyslu <i>vyzývat k telefonickému hovoru, telefonovat</i> naproti nejčastější české pozici objektového komplementu v nepředložkovém dativu (č. 10a) stojí španělská pozice přímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 10b). Také české sloveso otevírá v tomto významu pozici nepředložkového akuzativu (č. 11a), té však žádná španělská pozice neodpovídá. České <i>volat</i> obsazuje dále pozici v dativu s předložkou <i>k</i> (č. 12a), zde opět španělské <i>llamar</i> užívá přímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 12b). Valenční doplnění sloves má také podobu adverbialního komplementu místa (č. 13a, 13b), vedlejší věty spojkové se spojkami <i>že</i> (č. 14a) a <i>aby/para que</i> (č. 15a, 15b) nebo věty v přímé řeči spolu s objektovým komplementem v nepředložkovém dativu (č. 16a). Poslední uvedenou pozici otevírá pouze české sloveso.</p>						
X ₁ .	Přát si, mít velkou potřebu, touhu.					
17a	po něčem	Tyrš <u>volal</u> po jednotě národa. Po trestu smrti u nás nyní <u>volá</u> kolem 60 procent lidí.				
<p>Pozici objektového komplementu v lokálu s předložkou <i>po</i> (č. 17a) vyjadřuje pouze české sloveso ve významu <i>přát si, mít velkou potřebu, touhu</i>.</p>						
X ₂ .	Zvát, předvolávat, povolávat					
18a	někoho	Už <u> jste volali </u> policii? Vyšetřovatel <u> volá </u> za svědka mého syna. Ředitel <u> volal </u> naši šéfkou.				
19a	pro někoho	Paní vrátná už <u> volala </u> pro doktora.				
20a	někoho někam	Manžela <u> volají </u> na obecní úřad. Odbory <u> volají </u> všechny na veřejné shromáždění.				
<p>Ve významu <i>zvat, předvolávat, povolávat</i> je české sloveso doplněno pozicí objektového komplementu v akuzativu, který je nepředložkový (č. 18a) nebo se vyskytuje s předložkou <i>pro</i> (č. 19a). Nepředložkový akuzativ může být doplněn adverbialním komplementem místa (č. 20a).</p>						
Y ₁ .	Klepat, zvonit.					
			21b	a un lugar	<u> Llama </u> a la puerta.	<u> Klepe </u> na dveře.
<p>Ve významu <i>klepat, zvonit</i>, který české sloveso nevyjadřuje, je španělské <i>llamar</i> doplněno adverbialním komplementem místa (č. 21b).</p>						

Y ₂ .	Jmenovat se, nazývat někoho nějak, říkat někomu nějak.						
				22b	a alguien + pred.sus. pred.adj.	Me <u>llamaban</u> Bruno. Desde ahora <u>llámame</u> abuelo. Le <u>llama</u> „hermoso“.	<u>Říkali</u> mi Bruno. Odted' mi <u>říkej</u> dědo. <u>Říká</u> mu „krásný“.
				23b	pred.sus. pred.adj.	<u>Se llamaba</u> Juana y era la hermana de Bene. Un campo de investigación <u>se llamará</u> intradisciplinario.	<u>Jmenovala se</u> Juana a byla sestrou Beneho. Jedna výzkumná oblast <u>se bude jmenovat</u> intradisciplinární.
				24b	como + pred.pron.	Yo <u>me llamo</u> como tú.	<u>Jmenuji se</u> jako ty.
				25b	como + pred.sus.	<u>Se llama</u> como su madre.	<u>Jmenuje se</u> jako její matka.

Ve významu *jmenovat se, nazývat někoho nějak, říkat někomu nějak* je španělské *llamar* doplněno pozicí přímého objektového komplementu s předložkou *a*. Ten je doprovázen komplementem kvalifikačním ve formě substantiva či adjektiva (č. 22b), který může ve valenčním poli slovesa vystupovat také samostatně (č. 23b). Valenční člen kvalifikační má také podobu zájmena nebo substantiva, kterým předchází spojovací výraz *como* (č. 24b, 25b). Sloveso v některých případech vystupuje v reflexivní formě.

VŠIMNOUT SI / APERCIBIRSE

A.	Věnovat pozornost, projevit zájem, pocítit změnu.					
1a	někoho něčeho	Kolemjducí <u>si</u> plačící holčičky ani <u>nevšiml</u> . Kritika <u>si</u> nadané klavíristky <u>všimla</u> už dávno. Napravo <u>si všimněte</u> domu se s grafity.	1b	de alguien de algo	<u>Se apercibieron</u> de los niños abandonados. <u>Se apercibió</u> de la pistola.	<u>Všimli si</u> opuštěných dětí. <u>Všiml si</u> té pistole.
2a	že	Fleming <u>si všiml</u> , že bakterie v okolí plísně odumřely.	2b	de que	<u>Se apercibió</u> de que las expresiones comunismo y socialismo podían interpretarse de un modo distinto.	<u>Všiml si</u> , že výrazy komunismus a socialismus se mohou interpretovat rozdílným způsobem.

3a	Vvzt	Blažej <u>si</u> vůbec <u>nevšiml</u> , jak je Andrea poslední dobou zamlklá.				
České sloveso <i>všimnout si</i> ve významu <i>věnovat pozornost</i> otevírá pozici objektového komplementu v nepředložkovém genitivu (č. 1a), které odpovídá ve španělštině předložkový objektový komplement s předložkou <i>de</i> (č. 1b). Doplnění sloves může mít také podobu vedlejší věty spojkové se spojkou <i>že/de que</i> (č. 2a, 2b), v případě českého slovesa také podobu vedlejší věty vztahné se spojkou <i>jak</i> (č. 3a). Obě slovesa jsou reflexivní.						
B.	Postřehnout, zpozorovat.					
4a	někoho něčeho	Každý muž <u>si všimne</u> hezké ženy. Bližícího se auta <u>si všiml</u> až v poslední chvíli.	4b	de alguien de algo	<u>Se apercibí</u> de cuatro peatones en la carretera. <u>Se apercibí</u> demasiado tarde de ese saludo. ⁶⁰⁸	<u>Všiml si</u> čtyř chodců na cestě. Pozdravu <u>si všiml</u> příliš pozdě.
Český objektový komplementem v nepředložkovém genitivu (č. 4a), kterému ve španělštině odpovídá objektový komplement s předložkou <i>de</i> (č. 4b), vyjadřuje význam <i>postřehnout, zpozorovat, se všimnout si</i> . Obě slovesa jsou reflexivní.						

ZAPOMENOUT / OLVIDAR(SE)						
A.	Přestat si pamatovat, uvědomovat.					
1a	něco	Mrzí mě, že <u>jsem</u> tu melodii <u>zapomněla</u> .	1b	algo	<u>Olvidé</u> la contraseña.	<u>Zapomněla jsem</u> heslo.
2a	na někoho na něco	Táta se zastyděl, že na hosta dočista <u>zapomněl</u> . <u>Nezapomněla jsi</u> na to, že je zítra volno? V noci má mrznout a my <u>zapomněli</u> na muškáty za oknem.	2.1b	a alguien algo	Hasta <u>olvidó</u> a nuestro hijo. ⁶⁰⁹ <u>Olvidó</u> tu cumpleaños. ⁶¹⁰	Dokonce <u>zapomněla</u> na našeho syna. <u>Zapomněl</u> na tvoje narozeniny.
			2.2b	de alguien de algo	¡ <u>Olvidate</u> de Alberto!	<u>Zapomeň</u> na Alberta!

⁶⁰⁸ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (se apercibí).

⁶⁰⁹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (olvidó a).

⁶¹⁰ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (olvidó, zapomněl).

						Paul <u>se olvidó</u> de las misas y los rosarios. ⁶¹¹	Paul <u>zapomněl</u> na mše a růžence.
3a	nějak	Snažím se, abych <u>nezapomněl</u> rusky.		3b	de un modo ⁶¹²	Los hombres <u>olvidan</u> más rápido que las mujeres.	Muži <u>zapomínají</u> rychleji než ženy.
4a	něco (u)dělat	Málem <u>bych</u> vám <u>zapomněl</u> říct adresu a číslo telefonu. Nějak <u>jsem</u> v létě <u>zapomněli</u> nařezat na zimu dříví.		4.1b	hacer algo	<u>Olvidé</u> llamarte.	<u>Zapomněl jsem</u> ti zavolat.
5a	že	V tom shonu <u>jsem</u> úplně <u>zapomněla</u> , že mám jít večer na koncert. Pan Novák asi <u>zapomněl</u> , že o tom se mnou mluvil.		4.2b	de hacer algo	<u>Se olvidaron</u> de pagar los impuestos.	<u>Zapomněli</u> platit daně.
6a	Vvzt	Ještě <u>jsem</u> <u>nezapomněl</u> , jaký je život a jak chutná.		5b	que	Perdona, <u>olvidé</u> que era hoy.	Promiň, <u>zapomněl jsem</u> , že je to dneska.
				6b	Or	<u>Se olvidó</u> de cómo era cuando era joven. ⁶¹³	<u>Zapomněl</u> , jaký byl, když byl malý.
<p>Ve významu <i>přestat si pamatovat, uvědomovat</i> otevírají obě slovesa pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 1a, 1b). České sloveso dále otevírá pozici objektového komplementu v akuzativu s předložkou <i>na</i> (č. 2a), španělské sloveso užívá v tomto případě přímého objektového komplementu bez předložky nebo s předložkou <i>a</i> (2.1b) nebo objektového komplementu s předložkou <i>de</i> (č. 2.2b). Také adverbialním komplementem způsobu a komplementem ve formě infinitivu mohou být obě slovesa doplňována (č. 3a, 3b, 4a, 4.1b, 4.2b). V jejich valenčním poli se také vyskytuje vedlejší věta spojková se spojkou <i>že/que</i> (č. 5a, 5b) a vztavná, například s výrazy <i>jak /de cómo</i> (č. 6a, 6b). Španělské sloveso může vystupovat v reflexivní formě.</p>							
B.	Nechat někde, nevízt s sebou.						
7a	něco někde	Danuška <u>zapomněla</u> ve škole čítanku. Někdo si tady <u>zapomněl</u> svetr.		7b	algo en un lugar ⁶¹⁴	Juan <u>olvidó</u> las llaves en casa. ⁶¹⁵	Juan <u>zapomněl</u> klíče doma.
<p>Význam <i>nechat někde, nevízt s sebou</i> vyjadřují obě slovesa obsazením pozice objektového komplementu ve formě nepředložkového akuzativu a zároveň pozice adverbialního komplementu místa (č. 7a, 7b).</p>							

⁶¹¹ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (olvidó de).

⁶¹² Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶¹³ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (olvidó, zapomněl).

⁶¹⁴ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶¹⁵ InterCorp - [cit. 1. 3. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (olvidó, zapomněl).

ZDÁT SE / PARECER(SE)

A.	Jevit se, připadat.					
1a	nějaký	Voda <u>se</u> <u>zdá</u> kupodivu teplá.	1b	pred.adj.	<u>Parece</u> cansado.	<u>Zdá se</u> unavený.
2a	někomu nějaký	Karel <u>se</u> už dlouho <u>zdá</u> matce nějaký ztrápený. Boty <u>se</u> mi <u>zdály</u> příliš drahé, tak jsem si je nekoupila.	2b	a alguien + pred.adj.	Me <u>parece</u> atractivo.	<u>Připadá</u> mi atraktivní.
3a	někomu, že	<u>Zdá se</u> mi, že z té výhry ani nemáš radost.	3b	a alguien que	Le <u>parecía</u> que estaba dentro de un sueño. ⁶¹⁶	<u>Zdalo se</u> mu, že je ve snu.
<p>V prvním sémantickém okruhu s názvem <i>jevit se, připadat</i> má valenční člen v obou jazycích podobu komplementu kvalifikačního ve tvaru adjektiva (č. 1a, 1b), který může být obsazen spolu s pozicí objektového komplementu v nepředložkovém dativu v češtině, s pozicí nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> ve španělštině (č. 2a, 2b). Uvedený objektový komplement vystupuje ve valenčním poli sloves také spolu s vedlejší větou spojkovou se spojkou <i>že/que</i> (č. 3a, 3b). Na rozdíl od španělského slovesa je české sloveso reflexivní.</p>						
B.	Nelíbit se, nezamlouvat se.					
4a	někomu	Ten Mirkův kamarád <u>se</u> mi moc <u>nezdá</u> , nevěřím mu.	4b	a alguien	<u>No me parece</u> bonito.	<u>Nezdá se</u> mi hezký.
5a	někomu na někom někomu na něčem	Panu Strnadovi <u>se</u> na tom člověku něco <u>nezdálo</u> . Co <u>se</u> ti na té nabídce <u>nezdá</u> ?				
6a	někomu nějaký⁶¹⁷	<u>Zdalo se</u> mi to záhadné a hroživé. ⁶¹⁸	6b	a alguien + pred.adj.	<u>No me parecía</u> imposible.	<u>Nezdálo se</u> mi to nemožné.

⁶¹⁶ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (le parecía que).

⁶¹⁷ Doplněno podle pozice in: ADESSE [online]. [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://adesse.uvigo.es/data/verbos.php?sense=3080>

⁶¹⁸ Český národní korpus syn2005 - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://kontext.korpus.cz> (zdálo se mi to).

Ve významu <i>nelíbit se</i> , <i>nezamlouvat se</i> české sloveso obsazuje pozici objektového komplementu v nepředložkovém dativu (č. 4a), španělské <i>parecer</i> pozici nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 4b). České sloveso otevírá tuto pozici také spolu s pozicí v lokálu s předložkou <i>na</i> (č. 5a). Obě slovesa dále objektový komplement v dativu obsazují spolu s pozicí komplementu kvalifikačního ve tvaru adjektiva (č. 6a, 6b). Na rozdíl od španělského slovesa je české sloveso reflexivní.							
X.	Vidět ve snu.						
	7a	někomu něco	Skoro každou noc <u>se</u> mi <u>zdají</u> živé sny.				
	8a	někomu o někom někomu o něčem	<u>Zdalo se</u> mi o mém učiteli ze základní školy. Milanovi <u>se zdálo</u> o samých zakletých princeznách. <u>Zdalo se</u> mi o tvé svatbě. O čem <u>se</u> ti dnes <u>zdálo</u> ?				
	9a	někomu, že	Katce <u>se zdálo</u> , že se Honza vrátil.				
Význam <i>vidět ve snu</i> vyjadřuje pouze české sloveso obsazením pozice objektového komplementu v nepředložkovém dativu, kterou otevírá spolu s pozicí objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu (č. 7a) nebo v lokálu s předložkou <i>o</i> (č. 8a). Dativní komplement vystupuje ve valenčním poli slovesa i spolu s vedlejší větou spojkovou <i>se</i> spojkou <i>že</i> (č. 9a). Sloveso je vždy v reflexivním tvaru <i>se</i> zájmenem <i>se</i> .							
Y.	Podobat se.						
				10b	a alguien a algo	<u>Se te parece</u> muchísimo. <u>Se parece</u> a ti. Las gramáticas <u>se parecen</u> a las teorías, pero no son teorías.	Strašně <u>se</u> ti <u>podobá</u> . <u>Podobá se</u> ti. Gramatiky <u>se podobají</u> teoriím, ale nejsou neoriemi.
				11b	a alguien en algo a algo en algo	<u>Se le parece</u> en todo. En las reglas <u>se parecía</u> a una ruleta rusa. ⁶¹⁹	<u>Podobá se</u> mu ve všem. V pravidlech <u>se podobal</u> na ruskou ruletu.
Význam <i>podobat se</i> vyjadřuje pouze španělské sloveso, které je v toto případě v reflexivní formě <i>se</i> zájmenem <i>se</i> . Sloveso otevírá pozici nepřímého objektového komplementu s předložkou <i>a</i> (č. 10b). Tento komplement se může ve valenčním poli slovesa objevit spolu s předložkovým objektovým komplementem s předložkou <i>en</i> (č. 11b).							

⁶¹⁹ CREA - [cit. 18. 2. 2016]. Dostupný z: <http://corpus.rae.es/cgi-bin/crpsrvEx.dll> (se parecía a).

ZNÁT (SE) / CONOCER(SE)

A.		Mít představu z vlastní zkušenosti, být znalcem, být s někým obeznámen.					
1a	někoho něco	Dnes už muzikanti <u>znají</u> jen R. A. Dvorského a jeho melodie. Které sladkovodní ryby <u>znáte</u> ? Cizinci <u>znají</u> hlavně české pivo. Řidič tu cestu <u>znal</u> ! <u>Znám</u> několik cizích jazyků.	1b	a alguien algo	¿ <u>Conoce</u> usted bien la música de cabaret? ¿ <u>Conoces</u> al novio de Laura? <u>Conozco</u> tu secreto. <u>Te conoces</u> a todo el mundo.	<u>Znáte</u> dobře kabaretní hudbu? <u>Znáš</u> Lauřina přítele? <u>Znám</u> tvé tajemství. <u>Znáš</u> celý svět.	
2a	někoho odněkud něco odněkud	Strnada <u>znám</u> z dovolené. Většinu těch kluků <u>známe</u> od táboráku. Pojem valence <u>známe</u> především z chemie.	2b	(a) alguien de un lugar⁶²⁰ algo de un lugar⁶²¹	Lo <u>conozco</u> de la agencia. <u>Conocemos</u> la canción de la radio.	<u>Znám</u> ho z agentury. <u>Známe</u> píseň z rádia.	
<p>V sémantickém okruhu s názvem <i>mít představu z vlastní zkušenosti, být znalcem, být s někým obeznámen</i> otevírají obě slovesa pozici objektového komplementu v nepředložkovém akuzativu, který může ve španělštině vystupovat s předložkou <i>a</i> (č. 1a, 1b). Výskyt tohoto komplementu ve valenčním poli sloves je možný spolu s adverbialním komplementem místa (č. 2a, 2b). Španělské sloveso se v tomto významu může objevit v reflexivní formě.</p>							
B.		Být s někým obeznámen z osobního styku.					
3a	s někým	Ano, <u>znám se</u> s ním.	3b	a alguien	Trish <u>conoce</u> a mi chica Carmen. El <u>conoce</u> al sujeto del experimento.	Trish <u>se zná</u> s mojí holkou Carmen. <u>Zná se</u> se subjektem experimentu.	
4a	s někým nějak	<u>Znám se</u> s ní jen od vidění.	4b	a alguien de un modo	<u>Conozco</u> a él de vista.	<u>Znám se</u> s ním od vidění.	

⁶²⁰ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

⁶²¹ Doplněno podle pozice, in: SVOZILOVÁ, Naďa, Hana PROUZOVÁ a Anna JIRSOVÁ. *Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení*. Praha: Academia, 2005.

Ve významu *být s někým obeznámen z osobního styku* otevírá české sloveso pozici objektového komplementu v instrumentálu s předložkou *s* (č. 3a), naproti tomu španělské sloveso pozici přímého objektového komplementu bez předložky nebo s předložkou *a* (č. 3b). Tento komplement dokáží obě slovesa užívat spolu s adverbialním komplementem způsobu (č. 4a, 4b). České sloveso je zde v reflexivní formě.

8.2 Cvičení

8.2.1 Úvod ke cvičením

Vytvořené tabulky neslouží pouze k tvorbě komentářů. S jejich pomocí mohou být sestavena cvičení nejrůznějšího typu, která pomohou španělským bohemistům procvičit rozdíly mezi slovesy, především v oblasti jejich valence. Za tímto textem se pro lepší představu nachází ukázky cvičení. Všechna mají společné to, že každá česká věta je doplněna svým španělským protějškem. Tím je docíleno většího pochopení dané problematiky. V následujících řádcích jsou zmíněná cvičení stručně okomentována.

První sestavené cvičení se zabývá objektovým komplementem v instrumentálu. Je-li ve španělštině vyjádřen pomocí předložky „con“, má čeština dvě možnosti – ponechat komplement bez předložky, nebo jej doplnit předložkou „s“, přičemž její distribuce je řízena sémantikou valenčního členu. Jestliže valenční doplnění zastává funkci nástroje či prostředku, je jeho podoba nepředložková, ve smyslu slučování předložku vyžaduje.

Za nezbytné se jeví také procvičení vyjádření španělského přímého objektového komplementu v češtině, kde může nastat následující situace – objektový komplement v akuzativu může být nepředložkový, nebo doprovázen předložkou „na“.

Potíže může činit také překlad předložky „de“, která předchází španělskému objektovému komplementu. Jestliže tato předložka vyjadřuje v češtině genitiv, má podobu „z“, „od“, jestliže se pojí s lokálem, vystupuje jako předložka „o“.

Častým jevem je také vyjádření španělského přímého objektového komplementu českým objektovým komplementem ve formě dativu. K docílení lepšího pochopení této skutečnosti jsou do cvičení zařazeny i takové české a španělské věty, které vzájemně korespondují a u kterých k odchylce nedochází.

Následující cvičení již nesouvisí s problematikou slovesné valence, ale s distribucí a postavením českých zvrtných zájmen „se“ a „si“ ve větě. Vypracované tabulky ukazují, že zatímco v některých případech je české sloveso reflexivní, španělské nikoli. Poměrně často jsou slovesa schopna vystupovat ve své reflexivní formě, avšak každé v jiném sémantickém okruhu. Cílem zařazení cvičení do této práce

je ukázat, že tabulky přesahují problematiku valence a poukazují i na jiná specifika obou jazyků.

Poslední cvičení je věnováno specifickým rozdílům mezi jazyky v rámci jednoho slovesa.

8.2.2 Objektový komplement v instr.: přítomnost, nebo absence předložky s/se

Doplň předložku s/se, pokud je třeba:

1. Dívá se na mne .... těma svýma jasnýma očima. X Me mira con sus ojos brillantes.
2. Už jsi .... ní mluvil? X ¿Ya hablaste con ella?
3. Podíval se na ni .... velkýma dětskýma očima. X La miró con grandes ojos infantiles.
4. Včera se viděl .... svou bývalou přítelkyní. X Ayer se vio con su ex novia.
5. Víím, že si rozumíš .... svou bývalou láskou. X Sé que te entiendes bien con tu antiguo amor.
6. Co bylo nevyhnutelné, řekl .... svýma očima. X Lo que era inevitable lo dijo con sus ojos.
7. Viděl tě .... vlastníma očima. X Te vio con sus propios ojos.

Podtrhni správnou větu:

8. Javier de la Rosa se viděl s Mariem Condem nejméně tucet krát., Javier de la Rosa se viděl Mariem Condem nejméně tucet krát. X Javier de la Rosa se ha visto con Mario Conde al menos una docena de veces.
9. Návštěvníci planetária se dívají novým teleskopickým dalekohledem., Návštěvníci planetária se dívají s teleskopickým dalekohledem X Los visitantes del planetario miran con el nuevo telescopio.
10. Mluvila jsem lékařem o mém dědečkovi., Mluvila jsem s lékařem o mém dědečkovi. X He hablado con el médico sobre mi abuelo.
11. Rozumí si dobře s ředitelem., Rozumí si dobře ředitelem. X Se entiende bien con el director.
12. Se svým zaraženým výrazem říká, že není na manželství připravený., Svým zaraženým výrazem říká, že není na manželství připravený. X Con su mirada consternada dice que no está preparado para el matrimonio.
13. Uvidím se ní zítra v Madridu., Uvidím se s ní zítra v Madridu. X Me voy a ver con ella en Madrid.

Klíč:

1. Dívá se na mne těma svýma jasnýma očima.
2. Už jsi s ní mluvil?
3. Podíval se na ni velkýma dětskýma očima.
4. Včera se viděl se svou bývalou přítelkyní.
5. Víím, že si rozumíš se svou bývalou láskou.
6. Co bylo nevyhnutelné, řekl svýma očima.
7. Viděl tě vlastníma očima.
8. Javier de la Rosa se viděl s Mariem Condem nejméně tucet krát.
9. Návštěvníci planetária se dívají novým teleskopickým dalekohledem.
10. Mluvila jsem s lékařem o mém dědečkovi.
11. Rozumí si dobře s ředitelem.
12. Svým zaraženým výrazem říká, že není na manželství připravený.
13. Uvidím se s ní zítra v Madridu.

8.2.3 Objektový komplement v akuz.: přítomnost, nebo absence předložky *na*

Doplň předložku *na*, pokud je třeba:

1. Už ví .... odpověď. X Ya sabe la respuesta.
2. Dívá se .... televizi. X Mira la televisión.
3. Mluvíte .... mě, paní? X ¿Me habla a mí, señora?
4. Všichni slyšeli .... jeho bolestný výkřik. X Todos oyeron su grito de dolor.
5. Podívej se .... svět otevřenýma očima. X Mira el mundo con los ojos abiertos.
6. Prosila za něj .... Boha. X Pedía a Dios por él.
7. O tom rozbitém hrnku říká .... pravdu. X Sobre la taza rota dice la verdad.
8. V liberální výchově nevidí .... budoucnost. X En la educación liberal no ven el futuro.
9. Zapomněl .... tvoje narozeniny. X Olvidó tu cumpleaños.
10. Zním .... tvé tajemství. X Conozco tu secreto.

Podtrhni správnou větu:

11. Cítíš na ten kouř ve vzduchu?, Cítíš ten kouř ve vzduchu? X ¿Sientes el humo en el aire?
12. Mluvím tebe, ale ty mě neposloucháš., Mluvím na tebe, ale ty mě neposloucháš. X Te hablo pero tú no me escuchas.
13. Britové se nedívají pozitivně na tuto situaci., Britové se nedívají pozitivně tuto situaci. X Los británicos no miran con Buenos ojos esta situación.
14. Proč se to ptáš?, Proč se na to ptáš? X ¿Por qué lo preguntas?
15. Pitva řekne kriminalistům příčinu smrti., Pitva řekne kriminalistům na příčinu smrti. X La autopsia dirá a los inspectores la causa de la muerte.
16. Slyšel jsi tu novinku?, Slyšel jsi na tu novinku? X ¿Oíste la noticia?
17. Ví pravdu o minulé noci., Ví na pravdu o minulé noci. X Ella sabe la verdad sobre la noche pasada.
18. Nevidí na jinou možnost, Nevidí jinou možnost. X No ve otra posibilidad.
19. Zapomněla jsem na heslo., Zapomněla jsem heslo. X Olvidé la contraseña.
20. Znáš Lauřina přítele?, Znáš na Lauřina přítele? X ¿Conoces al novio de Laura?

Klíč:

1. Už ví odpověď.
2. Dívá se na televizi
3. Mluvíte na mě, paní?
4. Všichni jsme slyšeli jeho bolestný výkřik.
5. Podívej se na svět otevřenýma očima.
6. Prosila za něj Boha.
7. O tom rozbitém hrnku říká pravdu.
8. V liberální výchově nevidí budoucnost.
9. Zapomněl na tvoje narozeniny.
10. Zním tvé tajemství.
11. Cítíš ten kouř ve vzduchu?
12. Mluvím na tebe, ale ty mě neposloucháš.
13. Britové se nedívají pozitivně na tuto situaci.
14. Proč se na to ptáš?
15. Pitva řekne kriminalistům příčinu smrti.
16. Slyšel jsi tu novinku?

17. Ví pravdu o minulé noci.
18. Nevidí jinou možnost.
19. Zapomněla jsem heslo.
20. Znáš Lauřina přítele?

8.2.4 Objektový komplement v gen. s předložkami *z*, *od* a v lok. s předložkou *o* *x de*

Doplň správný tvar slova a předložku:

1. Cítíla jsem .... (on) lýtost. X Sentía lástima de él.
2. Jestli mluvíme .... (terrorismus), mluvmé vážně. X Si hablamos de terrorismo, hablemos en serio.
3. Co sí .... (ona) myslíš? X ¿Qué piensas tú de ella?
4. Řekl něčo .... (já). X ¿Dijo algo de mí?
5. Slyšeli jsme .... (tvá matka), že se budeš vdávat. X De tu madre oímos que te vas a casar.
6. Slyšel to .... (jiní lidé). X Lo oyó de otras personas.
7. O imigrantech ví .... (učitelka). X Sobre los inmigrantes lo sabe de su profesora.
8. O volných pracovních místech ví .... (noviny). X Sobre los puestos vacantes sabe del periódico.
9. .... mluví se svou ženou (problémy). X De los problemas habla con su mujer.
10. Nikdy neslyšel .... (existence) tohoto dokumentu. X Jamás ha oído de la existencia de este documento.

Podtrhni správnou větu:

11. Od jeho chování cítím nesmělost., Z jeho chování cítím nesmělost. X De su comportamiento siento la timidez.
12. Mluví špatně o svém bývalém příteli., Mluví špatně od svého bývalého přítele. X Habla mal de su ex novio.
13. Myslíme si o nich, že se navzájem přitahují., Myslíme si z nich, že se navzájem přitahují. X Pensamos de ellos que se atraen entre sí.
14. Už jsi slyšel o nějakém doktorovi, který své povolání miluje a zároveň je z něj otrávený?, Už jsi slyšel z nějakého doktora, který své povolání miluje a zároveň je z něj otrávený? X ¿Has oído ya de un médico que ama a su profesión pero que también está harto de ella?
15. Víme to od novinářů., Víme to z novinářů. X Lo sabemos de los periodistas.
16. Slyšeli jsme od tvých úst, že jej čeká soudní řízení., Slyšeli jsme z tvých úst, že jej čeká soudní řízení. X Oímos de tus labios que le esperaba el procedimiento judicial.
17. Neřekla jsem mu od dítěte., Neřekla jsem mu o dítěti. X No le dije del niño.
18. Slyšel jsem o tom novém modelu auta od jednoho kolegy z práce., Slyšel jsem z toho nového modelu auta od jednoho kolegy z práce. X He oído de ese nuevo modelo de coche por un compañero de trabajo.

Klíč:

1. Cítíla jsem z něj lýtost.
2. Jestli mluvíme o terorismu, mluvmé vážně.

3. Co si o ní myslíš?
4. Řekl něco o mně?
5. Slyšeli jsme od tvé matky, že se budeš vdávat.
6. Slyšel to od jiných lidí.
7. O imigrantech ví od učitelky.
8. O volných pracovních místech ví z novin.
9. O problémech mluví se svou ženou.
10. Nikdy neslyšel o existenci tohoto dokumentu.
11. Z jeho chování cítím nesmělost.
12. Mluví špatně o svém bývalém příteli.
13. Myslíme si o nich, že se navzájem přitahují.
14. Už jsi slyšel o nějakém doktorovi, který své povolání miluje a zároveň je z něj otrávený.
15. Víme to od novinářů.
16. Slyšeli jsme z tvých úst, že jej čeká soudní řízení.
17. Neřekla jsem mu o dítěti.
18. Slyšel jsem o tom novém modelu auta od jednoho kolegy z práce.

8.2.5 Objektový komplement v dativu x přímý objektový komplement

Dej slovo/a do správného tvaru:

1. Lidé věří ..... (různé věci) x La gente cree distintas cosas.
2. Cítíš ..... (ten kouř) ve vzduchu? x ¿Sientes el humo en el aire?
3. Nerozumím ..... (tento svět). x No entiendo este mundo.
4. Nevěřím ..... (všechno), co církev učí. x No creo todo lo que mi Iglesia enseña.
5. .... (nic) jsem si o nich nemyslela. x No pensaba nada sobre ellas.
6. Zcela rozumím ..... (důvody), pro které to udělal. x Entiendo perfectamente las razones por las que lo hizo.
7. Znáte dobře ..... (kabaretní hudba)? x ¿Conoce usted bien la música de cabaret?

Podtrhni správný tvar slova v závorce:

8. Zapomněla jsem (heslu/heslo). x Olvidé la contraseña.
9. Nerozumím (otázce/otázku). x No entiendo la pregunta.
10. Lidé věří (mým předpovědím/na moje předpovědi). x La gente cree mis paparruchas.
11. Vždy říká (pravdu/pravdě) x Siempre dice la verdad.
12. Kdo rozumí (ženy/ženám)? x ¿Quién entiende a las mujeres?
13. Slyšel jsi (té novince/tu novinku)? x ¿Oíste la noticia?
14. Není snadné věřit (muži/muže), jako jsi ty. x No es fácil creer a un hombre como tú.

Klíč:

1. Lidé věří různým věcem.
2. Cítíš ten kouř ve vzduchu?
3. Nerozumím tomuto světu.
4. Nevěřím všemu, co církev učí.
5. Nic jsem si o nich nemyslela.
6. Zcela rozumím důvodům, pro které to udělal.
7. Znáte dobře kabaretní hudbu?
8. Zapomněla jsem heslo.
9. Nerozumím otázce.
10. Lidé věří mým předpovědím.

11. Vždy říká pravdu.
12. Kdo rozumí ženám?
13. Slyšel jsi tu novinku?
14. Není snadné věřit muži, jako jsi ty.

8.2.6 Sloveso reflexivní a slovesa v reflexivní formě

Doplň na správné místo zvrátané *se/si*, je-li to nutné:

1. .... bojím .... o svůj život. X Temo por mi vida.
2. Je to ostrov, jen když .... díváš .... z vody. X Sólo es una isla si la miras desde el agua.
3. Na konferenci .... mluvili .... předsedové vlády různých zemí. X En la conferencia hablaron los Presidentes de Gobierno de varios países.
4. .... podívám ....., jaký typ smlouvy vám můžeme nabídnout. X Miraré qué tipo del contrato le podemos ofrecer.
5. Let 18 .... prosí .... o povolení k přistání. X El vuelo 18 pide permiso para tomar tierra.
6. .... ptá .... mě, jak můžu žít na 13 metrech čtverečních. X Me pregunta cómo puedo vivir en 13 metros cuadrados.
7. .... zapomněli .... platit daně. X Se olvidaron de pagar los impuestos.

Podtrhni správnou větu:

8. Bojí, zda je také nevykradli., Bojí se, zda je také nevykradli. X Teme si no les robaron también.
9. Cítí se smutný a deprimovaný., Se cítí smutný a deprimovaný. X Se siente triste y deprimado.
10. Britové se nedívají pozitivně na tuto situaci., Britové nedívají pozitivně na tuto situaci. X Los británicos no miran con buenos ojos esta situación.
11. Co myslíš o tom všem?, Co si myslíš o tom všem? X ¿Qué piensas de todo esto?
12. Všichni na něj ptají., Všichni se na něj ptají. X Todos preguntan por él.
13. Věřím, že je mrtvý., Věřím se, že je mrtvý. X Me creo que está muerto.
14. Paul zapomněl na mše a růžence., Paul se zapomněl na mše a růžence. X Paul se olvidó de las misas y los rosarios.

Klíč:

1. Bojím se o svůj život.
2. Je to ostrov, jen když se díváš z vody.
3. Na konferenci mluvili předsedové vlády různých zemí.
4. Podívám se, jaký typ smlouvy vám můžeme nabídnout.
5. Let 18 prosí o povolení k přistání.
6. Ptá se mě, jak můžu žít na 13 metrech čtverečních.
7. Zapomněli platit daně.
8. Bojí se, zda je také nevykradli.
9. Cítí se smutný a deprimovaný.
10. Britové se nedívají pozitivně na tuto situaci.
11. Co si myslíš o tom všem?
12. Všichni se na něj ptají.
13. Věřím, že je mrtvý.
14. Paul zapomněl na mše a růžence.

8.2.7 Specifické rozdíly ve valenci vybraných sloves

Bát se

Podtrhni správnou větu:

1. Nebojí se porážky., Nebojí se porážku. X No teme la derrota.
2. Bojí se můj vliv., Bojí se mého vlivu. X Teme mi influencia.
3. Báł se všechno., Báł se všeho. X Temía todo.
4. Báł jsem se té myšlenky., Báł jsem se tu myšlenku. X Temía la idea.

Mluvit

Dej slovo/a do správného tvaru:

5. Mluví ..... (mnoho jazyků). X Hablan muchas lenguas.
6. Mluví ..... (tři jazyky) X Habla tres lenguas.

Myslet

Dopln předložku a správný tvar slova/slov:

7. Od té chvíle myslí jen .... (ona). X Desde ese momento piensa sólo en ella.
8. .... (první polibek) myslí s nostalgií. X En primer beso pensaba con nostalgia.
9. .... (bývalý přítel) myslí s opovržením. X En su ex novio piensa con desdén.
10. Myslí .... (potíže), které jí způsobil. X Piensa en las dificultades que le causó.

Rozumět

Podtrhni správnou větu:

11. Rozumíš mi?, Rozumíš mě? X ¿Me entiendes?
12. Kdo rozumí ženy?, Kdo rozumí ženám? X ¿Quién entiende a las mujeres?
13. Nerozumím tento svět., Nerozumím tomuto světu. X No entiendo este mundo.
14. Nerozumím otázce., Nerozumím otázka. X No entiendo la pregunta.

Stydět se

Dopln předložku a správný tvar slova/slov:

15. Nestydíš se .... (vlastní prohra)? X ¿No te avergüenzas de tu propia derrota?
16. Stydí se .... (vlastní tělo). X Ella se avergüenza de su cuerpo.
17. Styděl se .... (svůj útěk). X Se avergonzaba de su huida.

Podtrhni správnou větu:

18. Styděl se za mě., Styděl se ze mě. X Se avergonzaba de mí.
19. Styděla se za ni., Styděla se z ní. X Se avergonzaba de ella.
20. Styděl se ze své rasy., Styděl se za svou rasu. X Se avergonzaba de su raza.

Věřit

Podtrhni správnou větu:

21. Není snadné věřit muže, jako jsi ty., Není snadné věřit muži, jako jsi ty. x No es fácil creer a un hombre como tú.
22. Lidé věří mým předpovědím, protože nosím černý smoking., Lidé věří mé předpovědi, protože nosím černý smoking. x La gente cree mis paparruchas sólo porque llevo esmoquin.
23. Lidé věří různým věcem., Lidé věří různé věci. x La gente cree distintas cosas.
24. Věří to., Věří tomu. x Se lo cree.

Klíč:

1. Nebojí se porážky
2. Bojí se mého vlivu.
3. Báł se všeho.
4. Báł jsem se té myšlenky.
5. Mluví mnoha jazyky.
6. Mluví třemi jazyky.
7. Od té chvíle myslí jen na ni.
8. Na první polibek myslel s nostalgií.
9. Na bývalého přítele myslí s opovržením.
10. Myslí na potíže, které jí způsobil.
11. Rozumíš mi?
12. Kdo rozumí ženám?
13. Nerozumím tomuto světu.
14. Nerozumím otázce.
15. Nestydíš se za vlastní prohru?
16. Stydí se za vlastní tělo.
17. Styděl se za svůj útěk.
18. Styděl se za mě.
19. Styděla se za ni.
20. Styděl se za svou rasu.
21. Není snadné věřit muži, jako jsi ty.
22. Lidé věří mým předpovědím, protože nosím černý smoking.
23. Lidé věří různým věcem.
24. Věří tomu.

8.3 Seznam zkratek

ADESSE - Alternancias de Diátesis y Esquemas Sintáctico-Semánticos del Español

č. - číslo

akuz. - akuzativ

BRAE – Boletín de la Real Academia Española

CREA - Corpus de Referencia del Español Actual

DVS - dvourovinná valenční syntax

gen. - genitiv

GVV - gramatický větný vzorec

ind. - indicativo (indikativ)

instr. - instrumentál

IP - intenční pole

lok. - lokál

Or - oración relativa (vedlejší věta vztažná)

pred.ver. - complemento predicativo en forma de verbo (komplement kvalifikační ve formě verba)

pred.adj - complemento predicativo en forma de adjetivo (komplement kvalifikační ve formě adjektiva)

pred.pron. - complemento predicativo en forma de pronombre (komplement kvalifikační ve formě zájmena)

pred.sus. - complemento predicativo en forma de sustantivo (komplement kvalifikační ve formě substantiva)

PSJČ - Příruční slovník jazyka českého

subj. - subjuntivo (subjunktiv, konjunktiv)

SaS - Slovo a slovesnost

SPFFBU - Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity

SSČ - Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost

SSJČ - Slovník spisovného jazyka českého

SVV - sémantický větný vzorec

ÚJČ - Ústav pro jazyk český

VF - verbum finitum

viz - podívej se

VP - valenční pole, valenční potenciál

Vvzt - vedlejší věta vztažná

ZSV - základová větná struktura